

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Slægterne Ræv, Rev, Ræff, Reff, Foss

Ved Ivar Kristoffersen

Indholdsfortegnelse

Indledning	3
Kort over Thorum Sogn	4
Hinnerup-Selde	4
Børnebørn efter Peder Andersen Ræv	6
Oldebørn efter Peder Andersen Ræv	7
Aasted – Hinnerup – Tøndering	10
Børnebørn efter Niels Pedersen Ref, Kaarsgaard i Aasted	11
Oldebørn efter Niels Pedersen Ref Kaarsgaard i Aasted	12
Tipoldebørn efter Niels Pedersen Ref, Kaarsgaard i Aasted	13
2 x Tipoldebørn efter Niels Pedersen Ref, Kaarsgaard i Aasted	14
Thorumgaard – Hinnerup – Møgelthorum – Lille Thorum	16
Børnebørn efter Niels Andersen Ræv, Thorumgaard	24
Oldebørn efter Niels Andersen Ræv, Thorumgaard	28
Tipoldebørn efter Niels Andersen Ræv, Thorumgaard	36
Oversigt 2008 over veje i Thorum Sogn	37
Oversigt 2008 over veje i Tøndering Sogn	38
Slægten Reff/Foss fra Hjerk Sogn	39
Børnebørn efter Christen Nielsen Reff/Foss	42
Oldebørn efter Christen Nielsen Reff/Foss	50
Tipoldebørn efter Christen Nielsen Reff/Foss	57
2 x Tipoldebørn efter Christen Nielsen Reff/Foss	59
Kildehenvisninger	67

Indledning

Kært barn har mange navne. Det oprindelige navn har givetvis været Ræv, men da dette navn jo nemt kan opfattes som et øgenavn, er det blevet ændret til Rev, Ræff eller Reff (Reuff) og andre har latiniseret det til Foss.

Ved søgning på internettet fremgår, at mange har navnet Reff eller Foss – både i Danmark, Norge og Sverige. Med hensyn til Foss-navnet er der uden tvivl også efterkommere i Norge og i Sverige. Om de nævnte grene i Salling er i familie med hinanden kan ikke afgøres med den nuværende viden. Om efternavnet Revsgaard har relation til slægten Rev er ikke undersøgt. I Vestsalling forefindes også gården Revsgaard.

På forsiden er gengivet et kort over Salling – således, at læseren i stor udstrækning kan se i hvilket sogn, de enkelte personer er født og har levet.

Opgaven inddeles i 4 hovedafsnit:

- * Slægten Ræv/Reff i Hinnerup og Selde
- * Slægten Ræv/Reff i Aasted, Hinnerup og Tøndering
- * Slægten Reff i Thorumgaard
- * Slægten Reff/Foss fra Hjerik Sogn.

I matriklen for 1688 angives følgende navne i Hinderup:

- * Peder Ref uden mellemnavn. Han er fæster under Hegnet gods på gård nr. 3 i Hinderup på Hartkorn 8-0-3-0. Fæstet kan være overtaget allerede i 1672, men dette er ikke endelig påvist.
- * Peder Poulsen. Han er fæster under Kieldgaard gods på gård nr. 7 i Hinderup og på Hartkorn 8-1-0-0. I slægtsbogen Herlufsen fra Selde anfører *Nordisk slægtsforskning*, at en Anders Pedersen er barnefødt i denne ejendom. Her anføres også, at Peder Poulsen kan være hans stedfader og at hans fader skulle hedde Peder Andersen Ræv og være en broder til Niels Andersen Ræv i Thorumgaard. Såfremt denne teori skulle holde stik skal Peder Andersen Ræv være død før 1672, idet han ikke nævnes under konsumtion og ildstedeskat 1672.

Det bør bemærkes, at Kirkebogen for Junget-Thorum er påbegyndt 1689. Ikke alt er indført i perioden 1689-1700 og for året 1706 er kun delvis indført dåb og begravelser. Først fra 1715 synes kirkebogen ”komplet” – dog er der kun indført konfirmationer for perioden 1738-1764 i kirkebogen for 1689-1789. For Tøndering kirkebog gælder, at den først er ført fra 1792.

For at angive sammenhængen er der de steder, hvor personen er benævnt med et af navnene Ræv/Rev/Ref/Reff til de almindelige efternavn tilføjet Ræv. Under Foss-familien har jeg tilføjet faderens fornavn som efternavn en del steder for at få en bedre oversigt over sammenhængen.

Erkendelse

Jørn Jeppe Toft Pedersen, Selde har stillet sit arbejde vedrørende gårde/ejendomme i Selde og Thorum sogne til rådighed. Som grundlag for sit arbejde er bl.a. anvendt matriklen fra 1664 og 1688 – samt oplysninger via kirkebøger om vielser og fødsler, der kan være med til at ”datere” personer på de enkelte ejendomme. Jens Møller Riis, Glamsbjerg på Fyn har udarbejdet et betydeligt stykke arbejde omkring hans egen og andre slægter o i Thorum og Selde sogne, der bl.a. har relation til hans fødehjem Over Møjebæk – samt Thorumgård, Thorum Vestergård m.fl. Også Conny D. Jensen; Bjerringbro har stillet sit arbejde angående Ræv-familien til rådighed for

mig. Dette arbejde er med til, at kunne danne et billede af slægten Ræv/Reff. Arkivar K.E. Jacobsen, Thorum lokalhistorisk arkiv har ligeledes været behjælpelig med oplysninger.

Kort over Thorum sogn efter 1850. Lokalhistoriks Arkiv Thorum

Nedenstående kort over Thorum sogn er medtaget, for at vise, hvor en del af de nævnte gårde er placeret. Det skal erkendes, at ikke er lykkedes at finde placeringen af Hinnerup Vestergaard. Før omtalen af Foss-familien er placeret 2 kort – Thorum og Tøndering (side 37 og 38) med angivelse af, hvilke ejendomme, det drejer sig om i 2008.

Hinnerup - Selde

Nordisk slægtsforskning angiver som tidligere nævnt, at der i Hinnerup skulle have boet en Peder Andersen Ræv. Peder Andersen har mindst sønnen (A).

- A: Anders Pedersen/Ræv er født omkring 1675 og gift med Else Andersdatter, der er født omkring 1689. Hun kan være en søster til Laurids Andersen (1677-1754) i Thorumgaard. Hun optræder ved dåb hos ham og han optræder i Hinnerup. Anders bliver begravet 2. søndag efter påske 1738, mens Else lever til 1762, hvor hun bliver begravet 5. søndag efter påske. Ægteparret havde fæstet af no. 7 i Hinnerup i perioden 1712-1738. Den 4. juli 1712 ses i Kjeldgårds fæsteprotokol 1710-1835, folio 37 (A/S Nordisk Slægtsforskning): Jeg underskrevne Herlov Jensen Stiernholm til Kjeldgaard stæder og fæster herved til Anders Pedersen Reff den Gaard i Skivehus Amt i Thorum Sogn, Hinnerup bye, som han er barnefødt udi og Peder Poulsen sist iboende, men ey længere kunde besidde, under nye

Landmaalings Matricul under no. 7, 8 tdr. 4 Skpr. 3 fjdkr. 2 Alb. Og et huus beliggende ved samme Gaard under No. 7, 1 Fjkr. Og 1 Alb. Er tilhaabe 8 tdr. 5 Skpr. 1 Fjdkr Hartkorn, paa den måde, at hand deraf fra dato skal svare alle ordinaire og extraordinare skatter og Udgifter i rette tid, og til hver Martini eller 11te Novbr. Aarlig til imod Quitting levere Landgilderug 10 skpr., Byg 7 Tdr., 1 Lam, 1 Læs Lyng, desligeste skal han hver St. Olufsdag eller 29 Juli aarlig til mig betale 8 Sleette Daler isteden for at gjøre Hoverie Arbeide her til Gaarden og kiøre harve hid som en anden Gaardmand af mine Tienere her i Sognet eller og naar det ey skeer gjøre Hoveriarbejde som sædvanlig og fornøden kand vorde, og da ingen Arbejdspenge at give, saa skal hand og Gaarden vel vedligeholde og ikke lade den paa bygning eller noget af dens Eiendom forfalde, men det alt forbedre, sin Hussbonde og hans Fuldmægtig hørig og lydlig forblive og i øvrigt sig efter Loven og forordninger tilbørlig forholde.
Datum Kieldgaard d. July 1712

De havde børnene A3a-A3j.

Anders Pedersen's ejendom kaldes Hinnerup Tinggård – matr.no 2a – gård no. 7 (*Jørn Jeppe Toft Pedersen*) Gården tilhørte Kieldgård og solgt til selveje før 1801

Fæstere/selvejere af Tinggaard i Hinnerup

- 1657. Poul Jensen.
- 1672. (Peder Poulsen – ifølge Konsumtion og Ildstedeskat 1672))
- 1688. Peder Poulsen. Hartkorn 8-4-3-2.
Er måske Anders Pedersen Ræv's stedfader
- 1712. Anders Pedersen Ræv.
- 1724. Anders Pedersen – nævnt som lægdsmand og med Hartkorn 6-7-0-1
- 1742. Anders Andersen Ræv.
- 1745. Der foreligger dom fra august 1745, hvor han eller sønnen skulle være fradømt gården – teksten er svært at tolke. Datoen for dommen angives da Anders Jensen overtager fæstet.
- 1777. Anders Jensen Lindum og Anne Jensdatter. Hartkorn 8-5-0-2.
Anne Jensdatter er datter af Jens Jensen Thy og Kirsten Pedersdatter (G3), Møgelthorum
- 1804. Niels Nielsen Præst og Anna Pedersdatter Eschou født 1784 i Eschou
Anna Pedersdatter er datter af Peder Jepsen Quist og Maren Eskesdatter i Eschou, Selde. Peder Jepsen er født i Øster Møjebæk, Thorum Sogn. Maren Eskesdatter er datter af Esche Christensen fra Eschou og Sofia Nielsdatter fra Selde Mølle. Esche Christensen er barnebarn af Esche Christensen og Dorthe Michelsdatter i Høntoft i Selde. Sofia Nielsdatter er datter af Niels Andersen Winther og Anna Knudsdatter i Selde Mølle.
- 1815. Christen Nielsen Saugstrup og enke Anna Pedersdatter Eschou
Ved folketællingen 1834 betegnes Christen Nielsen Saugstrup som Selvejer og gaardmand. Hjemme er hendes søn af første ægteskab Jens Nielsen – 29 år, og deres fælles børn Maren - 18 år, Anne – 15 år og Peder – 7 år. De har en Tjenestekarl
- 1861. Peder Christensen Saugstrup.
Søn af Christen Nielsen Saugstrup
- 1900. Anders Nielsen.
- 1932. Harald Østergaard Madsen.
- 0000. Dan Østergaard Madsen Dissing.
- 2008. Ejendommen solgt – udenfor familiens kreds

Børnebørn efter Peder Andersen Reff

Børn efter Anders Pedersen og Else Andersdatter.

- A1: Anders Andersen, hvis fødselsår ikke er fundet og heller ikke hans begravelse. Han bliver den 27. november 1738 trolovet og gift 28. januar 1739 med Kirsten Sørensdatter fra Lille Thorum, og som er datter af Søren Nielsen Kiær, Lille Thorum. I 1742 overtog han faderens fæste og bibeholdt den indtil 1772.
De har børnene A1a-A1d.
- A2: Peder Andersen Ræv døbt 23. post Trinitatis 1717 med Anne Andersdatter i Hinderup som gudmor og fadderne var Jacob og Melsen Pedersen i Hinderup og Laurids Andersen i Thorumbaard. Han blev begravet 5.søndag efter påske 1718.
- A3: Peder Andersen Ræv døbt den 9. juni 1720 med Maren Svendsdatter (gift med Anders Nielsen Reff) fra Lille Thorum som gudmor og fadderne var Jacob Pedersen, Melsen Pedersen, Anne Jacobsdatter og Dorthe Jesperdatter, alle fra Hinderup. Else Andersdatters søn Peder bliver konfirmeret 1739. I 1744 og 1746 nævnes han som fadder som Peder Ræv og værende i Selde Præstegaard.
Peder Andersen blev trolovet den 25. oktober 1759 og gift 6. december I Selde Kirke med Dorthe Andersdatter, der er datter af Anders Nielsen (= Anders Nielsen Eschesen) og dermed oldebarn af Esche Christensen og Dorthe Michelsdatter i Høntoft, Selde. Forloverne var Peder Hansen i Floutrup og Jens Christiansen i Selde. Peder Andersen fik den 3. februar 1766 fæste på halvdelen af Iversgaard i Selde by, som Anders Jørgensen indtil da havde været fæster af (*A/S Nordisk Slægtsforskning*). Gårdens hartkorn stod til 3 tdr. 4 skpr. 2 fjkr. 2½ alb, og i årlig landgilde skulle der svares 1 td. Rug, 2 tdr. Byg, 1 td. Havre, ½ læs Lyng og 1 Gaas. Han forbandt sig endvidere til at gøre sædvanligt hoveri med arbejde og rejser (*Kjeldgaards fæsteprotokol 1710-1835, fol. 104*).
De havde børnene A3a-A3j

Iversgaard – Matr. 17 og 18 – gård no. 3 lå i Selde By (*Jørn Jeppe Toft Pedersen*)
Gård no. 3 ”Iversgaard” lå før udflytningen nær Selde præstegaard. Gårdene ligger nu på Selde Nørremark. Matr. No.17a - samt matr. No. 18a. ”Nørremarksgaard”.
Matr. No. 17b. Stig Bodilsens ejendom, ligger på den byjord hvor den gamle ”Iversgaard” lå. Matr. No. 17a. lå flere år ubebygget hen, inden den i ca. 1860 blev udflyttet til ”Selde Nørremark”. Den sidste beboer af den ½ ”Iversgaard” nr. 17a, var Hans Pedersen Ræv fra 1797 til ca. 1831, da købte Jens Mulvad i Branden gården på auktion for en uhørt billig pris, hvilket kunne tyde på at der ingen bygninger var på parcellen.

Fæstere af Iversgaard i Selde

1651. Peder Christensen.
1664. Niels Jepsen og Karen Poulsdatter
1686. Jep Nielsen og Maren Pedersdatter.
1688. Jep Christensen og Maren Christensdatter.
1702. Christen Nielsen Iversgaard enke Maren Christensdatter...Johanne Jensd.
1739. Anders Jørgensen Hestbæk og enke Johanne Jensdatter.
1766. Peder Andersen Ræv og Dorthe Andersdatter Høntoft.
1797. Hans Pedersen Ræv og Johanne Nielsdatter.
Søn af Peder Andersen Ræv
- A4: Dorethe Andersdatter døbt 6. post Trinitatis 1724 med Inger Jensdatter af Thorumbaard som gudmor og fadderne var Melsen Pedersen, Jacob Pedersen, Christen Pedersen, Anna Melsdatter alle af Hinderup og Anna Jacobsdatter tjenende i Præstegaard. Anders Pedersens Refs datter Dorethe bliver konfirmeret 1740.

- A5: Niels Andersen døbt Feria. 2. Pascha (2. påskedag) 1727 med Kirsten Jepsdatter, Hinderup som gudmor og fadderne var Melsen Ref, Christoffer Ref, Maren Jensdatter og Kirsten Christoffersdatter alle af Hinderup.
- A6: Anna Andersdatter hjemmedøbt Fer. 2. Pascha (2. påskedag) – død inden fremstilling i kirken
- A7: Niels Andersen døbt 2. påskedag 1729 med Anne Michelsdatter, Lille Thorum som gudmor og fadderne var Melsen Pedersen, Jesper Christensen (1662-1734), Anne Sørensdatter alle af Hinderup og Anne Meldatter af Tøndering.

Niels Andersen bliver trolovet 27. februar 1761 og gift 24. marts I Selde Kirke med Maren Nielsdatter i Lendum og med forloverne Niels Pedersen af Store Elkier (i Aasted) og Peder Andersen i Selde-Iversgaard. Maren Nielsdatter er datter af Niels Olesen og Kirsten Iversdatter, hvorved Maren er tipoldebarn af Esche Christensen og Dorthe Michelsdatter, Høntoft i Selde. Maren Nielsdatter – Norresgaard døde den 9. juni 1817 og blev begravet den 17. juni på Selde Kirkegård. De har børnene A7a-A7m

Omkring 1761 fæster Niels Andersen Lendum-Norrisgaard også kaldet Nordskov – Matr.no.3 – gård no.2 i Lendum. (*Jørn Jeppe Toft Pedersen*). Gården havde i 1664 et hartkorn på 8-5-1-1, og i 1688 et hartkorn på 6-4-3-0. Gårdens ejer var da Bernt Due. Gården købes omkring 1700 sammen med 7 andre af Lindum gårdene af godset ”Kjeldgaard”, og i 1798 har godset ”Østergaard” købt samme gårde, og ”Norrisgaard” nævnes med et hartkorn på 6-4-0-0. Ved salget til selveje i 1812 er gården igen ejet af godset ”Kjeldgaard”.

Fæstere af Norrisgaard i Lendum, Selde

1640. Niels Mikkelsen 1602-74 og Kirsten Christensdatter 1596-1674 (*Niels Bjøreng*)
 1674. Christen Nielsen 1629-1710 og Karen Lauridsdatter 1637-1712 (*Niels Bjøreng*)
 1719. Hans Nielsen og Kirsten Christensdatter.
 1735. Niels Hansen.
 1777. Niels Andersen Ræv og Maren Nielsdatter (Høntoft).
 1812. Michel Pedersen Tangelev og Karen Andersdatter. Skøde 1812.

Skiftet efter Niels Andersen Norrisgaard (Kjeldgaard skifteprotokol 1803-1849 – folie 18) viser aktive poster på 234 Rigsdaler og passive poster på 41 Rigsdaler. I skiftet er der ikke angivet en fordeling mellem enken og børnene. Følges de gængse regler skulle enken i alt arve 103 Rigsdaler, mens der til de 4 efterlevende døtre var 6 Rigsdaler og 12 Rigsdaler til hver af de 6 sønner.

- A8: Dødfødt barn 1732

Oldebørn efter Peder Andersen Reff

Børn efter Anders Andersen/Ræv og Kirsten Sørensdatter

- A1a: Anders Andersen døbt 19. søndag efter Trinitatis 1739 med Søren Kiær's kone (= *Else Jørgensdatter og stedmoder til hans hustru*) som gudmor og blandt faddere: Jacob Andersen og øvrige alle fra Hinderup Anders bliver begravet 26. søndag efter trinitatis 1739.
- A1b: Dødfødt barn begravet 22. søndag efter Trinitatis 1740.
- A1c: Johanne Andersdatter døbt Fest. Cicumc. (*1. nytårsdag*) 1742 med Jacob Andersens hustru i Hinderup som gudmor og blandt faddere: Christen Christensen og Dorthe Andersdatter i Hinderup

A1d: Anders Andersen døbt 10. søndag efter Trinitatis 1744 med Søren Kiær's hustru i Lille Thorum som gudmor og faddere: Melsen Pedersen, Lille Thorum, Jacob Andersen, Hinderup, Peder Ræv i Selde Præstegaard, Dorthe Andersdatter og Anne Christensdatter, Hinderup

Børn efter Peder Andersen og Dorthe Andersdatter

A3a: Anders Pedersen døbt 2. pasch (2. påskedag = 20. april) 1760 med Peder Hansens hustru i Floutrup som gudmor og faddere: Jens Christiansen, Christen ..., Peder Hansen, Anne Sal. Anders Christiansens datter og Anne Kirstine – Michel Jepsens stiftatter af Selde Bye. Den 16. December 1784 copuleredes Anders Pedersen og Ana Marie Pedersdatter af Selde efter foregående Trolovelse med Forlovere: Christen Skomager og Niels Andersen af Selde Bye.

Ved folketællingen i 1787 bor de i Selde Bye, Han betegnes som Bonde og Gaardbeboer. De har sønnen Peder – 1 år. Derudover bor hans søster Ana Pedersdatter – 9 år hos dem. Ved folketællingen 1801 bor ægteparret i Floutrup Bye. Han betegnes som Bonde og Gaardbeboer. De har børnene Peder – 15 år, Chresten – 13 år og Ane 11 år. Desuden en Inderste Jens Jeppesen – 46 år, vanfør og nyder Almisse

Sønnen Peder Andersen (1785-1861) bliver husmand i Selde - men samtidig gartner på Kieldgaard. Han bliver gift med Bodil Jepsdatter (1788-1861). Deres barnebarn – Bodil Jeppesen (1860-1934) bliver 15. oktober 1891 gift i Junget kirke med Rasmus Thorsen (1860-1945) – Svanegården i Brokholm (*Slægten Thorsen*)

A3b: Anna Elisabeth Pedersdatter døbt 25. april 1762 med Peder Hansens kone (= Anne Andersdatter) i Floutrup som gudmor. Anna Elisabeth blev begravet den 27. januar 1765

A3c: Hans Pedersen døbt 26. december 1763 med Dorthe Knudsdatter – stuepige i Selde Præstegaard som gudmor.

Den 13. juni 1797 bliver Gaardmanden Hans Pedersen Ræv trolovet med Pigen Johanne Nielsdatter af Lendum. Forlovere vare: Niels Eskesen og Niels Pedersen begge af Lindum. Ægteviet 29. oktober.

Ved folketællingen 1801 har de børnene Peder – 3 år, Johanne – 1 år og hans moder som almisselem.

Ved folketællingen i 1834 bor ægteparret i et hus og han går ud som dagleier i alder af 72 år. Deres datter Johanne er gift, men hendes mands navn er ikke angivet. Johanne er indsidder sammen med hendes 2 børn – Bodil og Hans Christian. Ved folketællingen 1801 angives Johanne's mand at være Peder Nielsen

Ved folketællingen 1840 bor de i eet Huus uden Jord. Han betegnes som husmand og Almisselem. De har en plejedatter Johanne Pedersdatter på 6 år.

A3d: Jesper Pedersen døbt 6. oktober 1765 med Niels Andersen kone af Lendum Norrisgaard som gudmor

A3e: Anne Elisabeth/Elsabet Pedersdatter døbt 29. marts 1767 med Niels ...'s datter .... af Lendum og blandt faddere: Peder Hansen, Floutrup

Hun bliver gift den 27. maj 1804 i Fur Kirke med husmand Christen Lassen i Præstegaarde, MNo 8 (*Jens V. Olsen*). Anne Elisabeth dør den 14. marts 1831 i Præstegaarde og bliver begravet den 20. marts på Fur Kirkegaard. Ægteparret får børnene: Maren født 1805 og Ane født 1811.

A3f: Dødfødt søn begravet den 16. april 1769

A3g: Christen Pedersen døbt 23. september 1770 med Anders Andersen Refs datter Johanne i Hinnerup som gudmor. Christen bliver begravet 17. marts 1771.

A3h: Jens Pedersen (Ref) hjemmedøbt og fremstillet 15. marts 1772 med Peder Hansens kone i Floutrup som gudmoder. Han dør i Junget 13. december 1841 og bliver begravet den 20. december på Junget Kirkegård.

Den 31. maj 1801 bliver han gift med Kirsten Lauridsdatter med forlovere Christen Moisen og Hans Pedersen, begge fra Selde. Kirsten Lauridsdatter stammer fra Nykøbing Mors. Hendes tipoldefar er Niels Christensen Floutrup i Nykøbing – han kan reel stamme fra Floutrup.

Den 27. maj 1803 får Jens Pedersen (Reff) af Frederik Stjernholm til Kieldgaard fæste på en halvgård i Floutrup på 2 tdr. hartkorn – 4 skpr. I slægtsbogen Herlufsen fra Selde foreligger en detaljeret beskrivelse af fæstet, hvoraf fremgår at han årligt i landgilde skulle udrede 4 rdl. 3 mk. og 48 sk. samt årligt leverer til herregården ½ læs lyng og ½ læs skudtørv. Endvidere skulle han yde ½ gårds hoveri. Senere afstod han fæstet og flyttede til Junget som husmand.

Ved folketællingen 1834 er ægteparret flyttet til Junget, hvor de bor i et Huus. Han lever af sin Jordlod og Fæster samt Almissem. De har 2 børn boende – Morten på 14 år og Inger på 28 år og er skrædder

Ved folketællingen i 1840 bor de alene i et Huus og han betegnes som Huusmand

A3i: Michel Pedersen døbt 25. januar 1775. Den 12. februar 1775 blev begravet et barn kaldet Michel tilhørende Peder Ræv i Iversgaard.

A3j: Anne Pedersdatter døbt 1. oktober 1776 med Maren Møller i Selde Mølle som gudmor.

Børn efter Niels Andersen og Maren Nielsdatter

A7a: Kirsten Nielsdatter døbt 11. maj 1761 med Niels Olesens kone (=mormor) som gudmor

Den 3. september 1802 skeede den første Tillysning for Enkemanden Niels Nielsen i Ryberg og Pigen Kirsten Niels Datter af Lendum Bye, Selde Sogn. Forlovere vare Ole Chrestensen Gaardmand og Povel Jeppesen Boelsmand begge af Lendum. Ægteviede den 24. oktober. Niels Nielsen er den samme som Niels Nielsen Smed, som først var gift med søsteren Else. Der er fundet en søn døbt den 19. marts 1803 kaldet Niels og med faddere fra Lendum.

A7b: Else Nielsdatter døbt 14. november 1762 med Maren – Niels Pedersens datter af St. Elkier som gudmor. Else blev begravet den 31. marts 1763.

A7c: Else Nielsdatter døbt 12. februar 1764 med Maren – Jep Quist's datter i Øster Møjbæk som gudmoder.

Den 21. juni[?] 1801 blev lyst første Gang for Smeden i Ryberg Niels Nielsen og Else Niels Datter af Lendum Bye, Selde Sogn. Forlovere vare Pogens Fader Niels Andersen og Msr Hans Mulvad Degn for disse Menigheder. Ægteviede den 11. juli. De får en dødfødt søn, der bliver begravet 25. juli 1802, mens Else bliver begravet den 4. august 1802.

A7d: Anne Nielsdatter døbt den 29. juni 1766 med Peder Andersens hustru i Selde-Iversgaard som gudmor. Ved skifte efter faderen i 1803 er Anne tjenstepige i^{??}.

A7e: Anders Nielsen døbt 15. maj 1768 med nn – Niels Olsens datter som gudmor. Den 24. maj jordet Chresten æt 14 dage og var alleene inddøbt.

A7f: Anders Nielsen døbt 7. maj 1769. Den 27. august 1769 blev jordet Anders – 3 Maaneder og 2 Ugger.

A7g: Inger Nielsdatter døbt 20. september 1770 med Anders Andersen Ref's datter - Johanne i Hinnerup som gudmor. Ved skifte efter faderen 1803 tjener Anna på Eskær.

A7h: Niels Nielsen døbt 22. august 1773 med Niels Olsens datter (=moster) som gudmor

A7i: Anders Nielsen døbt 8. juli 1775 med Jep Quist's datter – Maren som gudmor. Ved skifte efter faderen 1803 er Anders hjemme.

Den 12. november 1809 lyst første gang for Gaardmanden Anders Nielsen Norresggard og hans tjenstepige Dorthe Kirstine Chrestens datter. Forlovere vare Herløv Smed og Morten Thøgersen, bege af Selde Bye. Ægteviet den 30. november i Rybjerg Kirke.

A7j: Christen Nielsen døbt 15. marts 1778 med Oluf Christensens – Maren som gudmoder

Ved skifte efter faderen 1803 er Christen soldat ved regiment i København.

A7k: Peder Nielsen døbt den 12. december 1780 med Ana Nielsdatter - Jep Hansens i Aasted som gudmor. Ved skifte efter faderen 1803 er Peder soldat ved regiment i København Den 20. januar 1811 lyst første gang Unge Karl Peder Nielsen Lendum og Enken Inger Pedersdatter fra Lendum. Forlovere vare Chresten Nielsen i Thorumgaard og Anders Nielsen fra Lendum, begge Gaardmænd. Ægteviet 1. december. Inger Pedersdatter er født sidst på året 1779 og er datter af Peder Nielsen og Anna Christensdatter, Thorumgaard. Hun bliver trolovet den 17. september 1801 med ungarl Niels Knudsen, der bliver begravet den 20. maj 1810 på Selde Kirkegård – 33 år.

Peder og Inger havde børnene (*Jens V. Olsen*): Niels født 1812 og Ane født 1814 – hun flyttede til Fur i august 1840 og blev gift 2 gange - Christen Nielsen Skrædder/Jens Mortensen

Ved folketællingen 1834 bor Peder og Inger i et Huus i Lendum Bye. Han betegnes som Huusmand. to børn Dorthe – 18år og Niels – 10 år er hjemme. Datteren betegnes som Skræderpige.

Ved folketællingen 1840 bor de i et Huus i Lendum Bye. Han betegnes som Huusmand og lever af sin Jordlod. De har døtrene Maren – 28 år og Dorthe – 24 år hjemme som henholdsvis Væverpige og Skrædderpige. Desuden har de en plejedatter Ane Kristine Christensdatter på 11 år.

Ved folketællingen i 1845 bor de i et Huus i Lindum bye. Han er Huusmand og lever af sin jordlod. Inger Pedersdatter angives at være født i Thorum Sogn. Datteren er blevet gift med Niels Christensen – de bor hos dem og han betegnes som Indsieder. De har sønnen Christian Nielsen på 2 år. Datteren Maren bor stadig hjemme og er Væverpige

A7l: Jeppe Nielsen døbt 26. oktober 1783 med Oluf Nielsens – Dorthe Pedersdatter som gudmor. Ved skifte efter faderen i 1803 tjener Jeppe i Risum

A7m: Mikkil Nielsen døbt 9. august 1787 med Else Nielsdatter som gudmor. Ved skifte efter faderen 1803 er Michel hjemme

Aasted –Hinderup - Tøndering

En gren af Ræv slægten har sit udspring fra "Kaarsgaard" i Aasted, hvor en fæstebonde med navnet Niels Pedersen Ræv boede i 1638 (*Jørn Jeppe Toft Pedersen*). Han nævnes desuden som Herredsfoged i Harre Herred 1646 og 1648 (*Jeppe Aakjær*). Hans efterkommere spredes til Hinnerup og derfra til Tøndering.

Niels Pedersen Ræv: Fæster af "Kaarsgaard" i Aasted (1638-1648). I Jordebog 1645/46 (*Lokalhistorisk arkiv, Thorum*) nævnes Niels Pedersen Reff med følgende betaling: 4 ørter Rug, 4 ørter Byg, 1 Svin, 1 skovv., 4 snese Aal, 12 Hestegri. 4 Sk. Spindp.

I Hinnerup By laa der i Slutningen af det 17. Aarhundrede en Bondegaard paa godt og vel 8 Tdr. Hartkorn (*Conny D. Jensen*). Den havde sit Kendingsmærke som gammel Selvejrbondegaard deri, at der af den skulde betales en Ledningsafgift paa 2 Skilling aarlig, samt 2 Mark 10 Skilling 2 Hvid Juleskat. Landgilden var i øvrigt 2½ Lispund Smør, 1 Td. Byg, 1 Lam, 1 Gaas, 2 Høns og 6 Hestes Gæsteri, der var sat til 1 Td. 1 Fdr. 2 Potter Havre. Gaarden var gledet bort fra Selvejerslægten, rimeligvis fordi den ikke havde kunnet bære de Skatter, der blev lagt paa Hartkornet ved Enevældens Indførelse. Omkring 1680 hørte den under Herregaarden Hegnet, der paa dette Tidspunkt ejedes af Dueslægten

Ved matriklen 1688 bor en Peder Ref i denne gård. Han formodes at være søn af Niels Pedersen Reef i Aasted (*Jørn Jeppe Toft Pedersen*). Fæstet er under Hegnet på matr.no. 3 – ny matr. 5a i Hinnerup og i perioden (1672)-(1705). Under Konsumtion og Ildstedeskat i 1672 nævnes en Peder Nielsen under Thorum sogn, men uden stedangivelse. Han menes at være gift med Anna Andersdatter. De har børnene B-C

"Vestergaard" Matr. no. 5a Hinnerup, gård no. 3. Tilhørte godset "Hegnet". solgt til selveje i 1816 (muligvis før). Gården blev i årene 1831 til 1843 udstykket i flere småparceller, nu husmandssteder på Alsevej, Hinnerup mark, mens resten af jorden blev solgt til "Ågaardsholm" (*Jørn Jeppe Toft Pedersen*).

Fæstere/selvejere af Hinnerup Vestergaard

1664.	Jens Christensen.	Hartkorn 4-3-0-2.
1672.	(Peder Nielsen)	
1688.	Peder Ref/Peder Nielsen Ræv	Hartkorn 8-0-3-0.
1724.	Jacob Pedersen Ræv.	Hartkorn 4-0-1-1½.
1724.	Mehlsen Pedersen Ræv.	Hartkorn 4-0-1-1½.
1756.	Søren Jensen Smed.	Hartkorn 6-0-3-0.
	Gift med Kirsten Jacobsdatter – datter af Jacob Pedersen Ræv	
1756.	Jens Mehlsen.	Hartkorn 2-0-0-0.
1757.	Anders Jepsen.	Hartkorn 6-0-3-0.
1776.	Niels Jensen/Hedegaard og Dorthe Jacobsdatter.	Hartkorn 6-0-3-0.
	Dorthe er datter af Jacob Andersen (D1) og Else Jensdatter. Niels Jensen drukner ved færgeforliset Hvalpsund-Sundsøre i 1792 og bliver begravet 4. oktober Ved skiftet efter Niels Jensen Hedegaard (Eskjær skifteprotokol – folie 38) angives følgende børn: Else – 14 år, Johanne – 13 år, Bodil – 11 år, nn – 5 år, Maren – 9 år og Jens – 3 år. Som lavværge for Dorthe er anført Jens Jacobsen, Hinnerup og børnene's lavværge er deres farbror Søren Jensen Hedegaard, Tøndering.	
1793.	Christen Jensen og enke Dorthe Jacobsdatter – gift	
	11. december 1793, hvor de betegnes at være fra Hinderup Udflyttergaard.	
1816.	Christen Jacobsen og Else Nielsdatter.	
	Else Nielsdatter er datter af Niels Jensen og Dorthe Jacobsdatter Ved folketællingen 1834 bor Christen og Else i Møgelthorum i et hus og han er snedker.	

Gården blev i årene 1831 til 1843 udstykket i flere småparceller, nu husmandssteder på Alsevej, Hinnerup mark, resten af jorden solgt til "Ågaardsholm". Se matr.nr. 5a-5h på kortet side 4

Børnebørn af Niels Pedersen Ref, Kaarsgaard i Aasted

- C: Jacob Pedersen Ræv født omkring 1658 og gift 1695 med Anne Margrethe Christophersdatter. Anne Margrethe (1658-1737) er født i Lille Thorum, og har 3 brødre: Morten (1665-1729), Johan (1665-1745) og Levin, hvis data angående død ikke er fundet. Anne Margrethe bliver begravet den 20. november 1737 – 70 år gammel og d.v.s. født omkring 1658. Jacob lever som enkemand i 20 år, idet han først dør i 1758. – 80 år gammel og begravet den 1. november. Ægteparret havde fæstet af en ½-gård under Hegnet med no. 5a. De havde børnene C1-C4.
- D: Melsen/Mælsen Pedersen Ræv – fødselstidspunkt og begravelse er ikke fundet, men det er efter 1744. Hans hustru's navn er ukendt – hun er født omkring 1678. Det nævnes, at hans hustru skulle være en Nielsdatter fra Thorumgaard, men en gennemgang af fadderlisterne tyder ikke på, at dette skulle være tilfældet. Mælsen Ræv's hustru dør i 1744 - 66 år gammel. Ægteparret havde et fæste af en ½-gård under Hegnet med no. 3 og nyt matr. 5a. De havde børnene D1-D6.

Oldebørn af Niels Pedersen Ref, Kaarsgaard i Aasted

Børn efter Jacob Pedersen og Anne Margrethe Christophersdatter.

- C1: Christoffer Jacobsen født omkring 1698. Han bliver trolovet 1. søndag i fasten 1730 med Anne Sørensdatter af Hinnerup. Christoffer Ref blev begravet 4. søndag i advent 1731 – godt 23 år gammel. De havde børnene C1a-C1b.
- C2: Anna Jacobsdatter døbt 28. februar 1700 med Maren Nielsdatter som gudmor og fadderne var Anders Pedersen Ræff og Mælsen Ræff. Hun bliver trolovet 7. søndag post Trinitatis 1731 med nn Christensen, Møgelthorum (*skriften rettet og meget utværet*).
- C3: Kirsten Jacobsdatter. Kirsten Jacobsdatter fra Hinderup bliver trolovet den 31. juli 1739 med Søren Jensen Smed (1710-1757), Hinderup. Forlovere: Christen Sørensen af Rybjerg (*gift med Mette Svendsdatter fra Lille Thorum*) og Christoffer Mortensen af Hinderup. Kirsten bliver begravet 3. søndag i advent 1775 – 64 år gammel. De havde mindst børnene Ane – 1742, Kirsten – 1944, Jens – 1746, Peder – 1752 og Peder – 1756.
- C4: [?]Mette Jacobsdatter født omkring 1705 og døde i Selde 1756

Børn efter Melsen Pedersen og ukendt

- D1: Peder Melsen født omkring 1710 og død i perioden 1778-87 i Tøndering by. Han var gift med Anne Elisabeth ... født omkring 1715 og død efter 1787 i Tøndering by
De har mindst børnene D1a-D1b.
Oplysninger om dette ægtepar og deres efterkommere bygger på Asbjørn Romvig Thomsen's arbejde.
Ved Folketællingen 1787 for Tøndering sogn findes betegnelsen Peder Mælsens Enke – 72 år – Enke og nyder Almisse. Hun bor hos en Peder Pedersen – 58 år og dennes Kone Maren Christensdatter, deres datter Anna på 7 år samt Insider Lisbeth Pedersdatter.
I 1754 får han et fæste på gl. matr. Nr. 8/nyt Matr. Nr. 3 i Tøndering by under godset Hegnet. Ifølge Hegnet fæsteprotokol side 88 – No. 20 - 12. februar 1761 fæster Peder Mehlsen barnefødt i Thorum Sogn udi Hinnerup By et fæste på Hartkorn: 4-6-2-1¾. I 1791 fæster sønnen Melsen Pedersen ejendommen – der har dog været nogle år imellem
Den 8. januar 1772 fæster Peder Mehlsen et jordløst hus under Hegnet gods.
- D2: Kirsten Melsdatter død 1718
- D3: Benedict Melsdatter døbt 4. søndag i advent 1717 med Anne Andersdatter i Hinderup som gudmor og fadderne var Anders Pedersen i Hinderup, Laurids Andersen i Thorumgaard, Anna Jacobsdatter og Boel Pedersdatter i Hinderup. Benedict blev begravet 1. søndag efter påske 1718
- D4: Kirsten Melsdatter døbt Dom. Cantate (*4. søndag efter påske*) 1719 med Boel Pedersdatter Hinderup som gudmor og fadderne var Anders Pedersen, Hinderup, Christen Pedersen, Hinderup, Christen Lauridsen, Hinderup og Anne Jacobsdatter, Hinderup.
- D5: Niels Melsen døbt 1721 med Else Andersdatter, Hinderup som gudmor og fadderne var Christen Lauridsen, Melsen Pedersen og Kirsten Pedersdatter alle af Hinderup. Han blev konfirmeret 1740. I 1756 overtager han fæstet af Søndergaard – Nr. 11 – nyt Matr.nr. 1 i Tøndering Sogn (*Chr. N. Krogh*). Ved fæstet's (hartkorn 5-5-2-0)overtagelse står der i Fæsteprotokollen, at han er født i Hinnerup. Niels har kun fæstet indtil 1763, hvor han på grund af armod har frasagt sig gaarden. Den 5. februar 1765 angiver fæsteprotokollen fra Hegnet, at han har overtaget er fæste i Hestbæk på hartkorn 0-4-1-1½, hvilket må være et husmandssted. Rybjerg Kirkebog angiver, at Niels Ref får en datter Dorthe[?] døbt i 1764, hvor en Johanne Ræv er fadder. I 1767 døbes Niels Melsen's datter Anne med Anne Melsensdatter som fadder. I 1771 begravnes Niels Mehlsen's dødfødte barn. Niels Melsen bliver begravet den 3. maj 1772 på Rybjerg kirkegård i en alder af 52 år. Det er ikke lykkedes at finde navnet på hans hustru og heller ikke deres børn ved folketællingen i 1787

- D6: Else Meldsatter døbt Dom. Jubilate (*4. søndag efter påske*) 1724 med Maren Jensdatter af Hinderup som gudmor og fadderne var Anders Pedersen, Jens Christensen, Anne Meldsatter alle af Hinderup og Zitsel ?, Hinderup. Hun blev konfirmeret 1740

Der kan være flere børn, men i så fald skal de være født før 1714. Da der i Hinnerup også befinder sig en Melsen Foged kan der ikke ud fra kirkebogen afgøres om det er børn efter Melsen Foged eller Melsen Pedersen/Ræv

Tipoldebørn af Niels Pedersen Ref, Kaarsgaard i Aasted

Børn efter Christoffer Jacobsen og Anne Sørensdatter

C1a: Maren Christoffersdatter døbt Dom. Miseri (= *2. søndag efter påske*) 1730 med Johanne Larsdatter, Hinderup som gudmor og faddere: Anders Pedersen, Hinderup, Morten Jensen, Lille Thorum og Kirsten Jacobsdatter, Hinderup. Maren blev begravet Dom Jubilate (*3. søndag efter påske*) 1730.

C1b: Maren Christoffersdatter døbt 6. juni 1731 med Anne Jacobsdatter, Hinderup som gudmor og faddere: Niels Sørensen, Thorumgaard, Anders Andersen, Hinderup, Zitsel Christensdatter, Lille Thorum og Maren nn, Lille Thorum. Maren bliver gift den 21. april 1756 i Junget Kirke med Christen Christensen Rygter – husmand i Gretrup. Maren dør i Nr. Thise i perioden 1801-1813

Børn efter Peder Melsen og Anne Elisabeth ...

D1a: Mehlsen Pedersen født 1738-1743 ifølge folketællingerne 1787 og 1801, hvorimod alderen ved dødsfaldet angives til 83 år – d.v.s. født 1729. Han bliver gift omkring 1765 med Johanne Pedersdatter. Melsen Pedersen bliver begravet den 13. maj 1812 på Tøndering Kirkegård, mens Johanne Pedersdatter bliver begravet den 22. maj 1820 på Tøndering Kirkegaard

Den 11. juli 1766 fæster Melsen Pedersen gården Annelyst – gl. matr.nr. 13/nyt matr.nr. 13 i Tøndering by – et fæste han dropper i 1790. Fæstet overtages efter Niels Madsen Quist og er på Hartkorn: 3-1-3-1. I 1790 overtager han i stedet fæstet af gl. matr.nr. 8/nyt matr. Nr. 3 i Tøndering by et fæste som sønnen Anders overtager den 6. august 1808. Da er gårdens hartkorn: 6-1-2-1. Dette fæste er givetvis opgivet i 1831, da Anders flytter til Roslev eller Rybjerg.

Ved Folketællingen 1787 bor ægteparret i Tøndering Bye og Mælsen Pedersen betegnes som Bonde og Gaarbeboer. De har børnene Peder Mælsen – 19 år og National Dragon, Benedt – 13 år, Laust – 11 år og Karen 5 år.

Ved folketællingen 1787 er sønnen Anders Mælsen – 12 år på Heignet Gaard

Ved Folketællingen 1801 bor ægteparret i Tøndering Bye og Melsen Pedersen betegnes som Bunde og Gaardbeboer. Hjemme er børnene Anders – 27 år, Benedicte 32 år og Karen – 16 år

D1b: Måske Bennedicte Pedersdatter født i perioden 1747-1751 ifølge folketællingerne 1787 og 1801 – samt alderen ved dødsfaldet. Hun bliver gift 22.11.1789 i Hjerk Kirke med Jeppe Jensen født i perioden 1754-1760 ifølge folketællingerne 1787-1801.

Ved folketællingen 1787 tjener en Jeppe Jensen – 27 år og en Benned Pedersdatter – 36 år begge hos Præsten Lauritz Arrøe i Hjerk.

Ved folketællingen 1801 bor ægteparret i Gierberggaard i Tøndering Sogn, hvor Jeppe er sognefoged og Lægsmand samt Bunde og Gaardbeboer. De har 3 tjenestefolk og en Indsidderske, der er Skræderske.

Bemærkninger til afstamningen:

- * I Hjerk-Harre og Rybjerg-Roslev er der ikke i perioden 1747-1751 født nogen med navnet Benedicte Pedersdatter
- * Da ægteparret dør barnløst i 1813 må et skifte kunne give svaret på afstamningen.

2 x Tipoldebørn efter Nielsen Pedersen Ref, Aasted

D1a1: Peder Melsen/Mehlsen født omkring 1768. Ved folketællingen 1801 er Peder Mehlsen blevet gift og bor i Tøndering Bye – han betegnes som Bunde og Gaarbeboer og er gift med Anne Christensdatter, der er født i Hestbæk, Rybjerg sogn den 25. oktober 1761. Ægteparret har 5 børn i alderen 3-11 år – bl.a. **Melsen Pedersen - døbt 26. feb. 1797 Tøndering – se nedenstående**. Broderen Laust er tjenestekarl hos dem og derudover er der tjenestepigen Maren Pedersdatter på 31 år.

Mehlsen Pedersen (1797-1860) (*Asbjørn Romvig Thomsen*) var blot een af mange, der fik et barn uden for ægteskab. I 1800-tallet blev omtrent hvert tiende barn født, uden at forældrene var gift. I 1700-tallet var det kun ca. hvert tyvende, men til gengæld var det en sværere situation for forældrene - eller rettere for moderen, der ofte stod alene tilbage med barnet. Et fremskridt for både moderen og barnet var det, da det i 1763 blev indført ved lov, at det var faderens "naturlige pligt" at betale "i det mindste halvdelen af de omkostninger, som barnets underholdning udfordrer, til det er ti år gammelt."

Det varede et stykke tid, før denne lov trængte igennem, men da Mehlsen Pedersen i en alder af 26 år fik sin uægte søn Jens Peder med "fruentimmeret Else Marie Jensdatter af Vile", var der gået 60 år siden lovens udstedelse. Det var nu almindeligt udbredt, at den blev taget i anvendelse, hvis parterne ikke kunne blive enige indbyrdes. Og det kunne Else Marie og Mehlsen ikke.

Barnet blev født den 2. april 1823, og da det efter et år endnu ikke var lykkedes Else Marie at få Mehlsen til at bidrage til barnets opfostring, satte hun retsmaskineriet i gang. Det startede i forligelseskommissionen, som dog ikke fik noget ud af sit mæglingforsøg. Mehlsen tilbød her "5 rigsbankdaler sedler årligt i ti år", men det var Else Marie ikke tilfreds med.

Sagen gik derfor videre til amtmanden, der i den slags sager var bemyndiget til at udstede en bidragsresolution - dvs. bestemme, hvor stort barnefaderens årlige bidrag til barnets opfostring skulle være. Til en start bad amtmanden den stedlige herredsfoged om at indhente erklæring om barnefaderens økonomiske situation. Dette overlod herredsfogeden til den lokale sognefoged, som meldte tilbage til herredsfogeden, at Mehlsen ikke havde nogen formue, "formedelst hans forældre var fattige og han kom i Kongens tjeneste, da han kom fra hjemmet. Altså ejer han intet." Denne besked sendte herredsfogeden videre til amtmanden sammen med oplysning om, at Mehlsens årlige løn som tjenestekarl var 12 rigsbankdaler.

Dette var en ganske normal sagsgang - nu havde amtmanden de oplysninger, han havde brug for. Den 6. juli 1824 bestemte han, at Mehlsen årligt skulle betale 5 rigsbankdaler til barnet.

Selv om dette næppe har stillet Else Marie tilfreds - det var jo det tilbud, hun oprindeligt havde afvist - skulle det vise sig at være svært nok at overholde for Mehlsen. I hvert fald var man nødt til kort efter resolutionens udstedelse at foretage en udpantning hos den

unge barnefader, der jo allerede var halvandet år bagud med bidraget. Sognefogeden måtte imidlertid nøjes med at drage bort med "et gammelt fyr-hængeskab med lås og nøgle vurderet til 2 rigsbankdaler tegn", og det var jo ikke helt det samme som de 7½ rigsbankdaler, Else Marie nok har siddet derhjemme og håbet på.

Historien om Mehlsen, Else Marie og den lille Jens Peder viser da også, at den hellige grav ikke var vel forvaret for moder og barn, bare fordi amtmanden havde udstedt en bidragsresolution. Først fra 1888 gik myndighederne ind og garanterede opfostringsbidraget, hvis faderen ikke selv ville eller var i stand til at betale det.

Peder Melsen er fæster af Harbogården – gl matr. Nr. 1/nyt matr. 8 i Tøndering by. Efter Peder's død i 1812 er deres søn Hans bestyrer for moderen indtil 1828, hvor Hans overtager. Ved skiftet den 26.5.1812 er bl.a. Jeppe Jensen, Gjerberggaard vurderingsmand og værge for børnene er deres farbror Anders Meelsen. Børnene er: Hans – 21 år, Mette – 20 år, Johanne – 17 år, Meelsen – 14 år, Karen – 12 år, Anne – 9 år og Maren – 8 år. Ved skiftet har Anders Meelsen 100 Rdl. til gode.

Ved folketællingen 1834 betegnes Hans Pedersen dog som selvejerhusmand og er Dagleier. Han er gift med Kirsten Pedersdatter og de har børnene Ane – 17 år og Peder – 12 år.

Ved folketællingen 1840 betegnes Hans Pedersen som Eier af Huuset og de har datteren Ane hjemme

Ved folketællingen 1845 har han skiftet navn til Hans Mehlsen – han er Huusmand og Dagleier og datteren Ane har de stadig hjemme.

Datteren Johanne bliver gift 18. oktober 1821 med Anders Andersen fra Roslev. De bosætter sig i Nautrup. Oplysningen stammer fra "En slægt fra Kybe i Vile sogn".

D1a3: Anders Mehlsen overtager faderens fæste 1808, men "forlader" fæstet i 1831, da han sammen med søstre Benedikte og Karen flytter til Roslev Sogn. Mellem 1831 og 1834 må de være flyttet til Rybjerg, idet de ved folketællingen 1834 bor Anders Mehlsen i Iilberg Bye i et Huus. Han er Enkemand og lever af sin lod. Hans søster Karen er Huusholderske, og søsteren Bente er Væver. Derudover hans 2 sønner Peder – 12 år og Poul - 8 år. Ved folketællingen 1840 bor Anders Mælsen i Jiberg i et Huus. Han er enkemand og lever af sin Jordlod. Bente er Væver, mens Karen er Dagleier. Derudover er sønnen Poul derhjemme.

Anders Mehlsen dør i 1844. Ved folketællingen 1845 bor søstre Karen og Bende stadig i huset i Iilberg og lever af deres jordlod. Sønnen Poul er tjenestekarl hos Peder Nielsen Strøm i Hjerk. Sønnen Peder Andersen er tjenestekarl hos Christen Pedersen Lund i Rybjerg Kirkeby

Den 19. marts 1812 vies Anders Mehlsen i Harre Kirke med Anne Jeppesdatter Schou (*Udensogns viede i Salling*)

D1a4: Laurids Melsen er født omkring 1776. Laurids Melsen overtager 1817 fæstet af Annelyst – gl. matr.nr. 13/nyt matr.nr. 13 i Tøndering by og har den indtil 1834, hvorefter den glider ud af familiens eje.

Ved folketællingen 1834 bor Lars Mehlsen og Maren Andersdatter på ejendommen Ane Lyst. De har børnene Peder 22 år, Ane – 16 år, Karen – 14 år og Johanne Marie – 11 år hjemme.

Ved folketællingen 1840 bor Lars Mehlsen og Maren Andersdatter i et Huus i Thoustrup Bye, Durup sogn. Døtrene Karen og Johanne Maren er hjemme. Han er Huusmand og Dagleier

Ved folketællingen 1845 bor ægteparret i Thoustrup – han er Husmand og Dagleier og døtrene Karen og Johanne er derhjemme

Thorumgaard/Hinnerup/Møgelthorum/Lille Thorum

Oplysninger om Thorumgaard/Torumgaard er ikke entydige. Der er foretaget en systematisk gennemgang af nedenstående, der forefindes i afskrift (*Jens Jeppesen Jensen*) på Lokalhistorisk Arkiv i Thorum:

- * Viborg Bispearkiv – Fortegnelse over decimanterne/tiender 1657
- * Hald og Skivehus amter for Sallingland – Harred herred: Matriklen 1664
- * Hald og Skivehusamter – konsumtion og folkeskat: 1. juni – Sct. Hans 1672
- * Kop- og Ildstedeskat 1688
- * Skivehus Amtsstuematrikel 1688
- * Lægds- og inddelingsrulle over Skivehus Amt 1724

Disse kilder sammen med personlige oplysninger fra *Jørn Jeppe Toft Pedersen* er med til, at give et billede af ejerforholdene omkring Thorumgaard – se senere.

Thorumgaard (*Conny D. Jensen*) bestod ikke alene af bondegods, men en stor del af dens tilliggende var jorder, som tilhørte Thorum og Selde Kirker. I forbindelse med reformationen bemægtigede Kongen sig alt Kirkegods og Kirkerne med, og begge dele vedblev at tilhøre Kongen, så at han trods salg i 1544 til Herman Skeel af Jungetgaard vedblev at være Medejer af Thorumgaard, nemlig for den dels vedkommende, som tilhørte de to Kirker. Men 1647 solgte han Selde Kirke med tiender og gods til ejeren af Kieldgaard. Nu blev der således 3 parthavere i gården. Kieldgaard kom til at råde over 2 Tdr. 4 Skp. af dens Hartkorn, og fæsterne skulde yde 10½ Tdr. byg samt 6 Skilling årlig. For Kongens part skulde de årlig kun give 1½ Tdr. byg. Men derudover havde de desuden noget kirkejord i fæste, som nok tilhørte Thorum Kirke, men ikke lå under Thorumgaard, og for dette betalte de særskilt. Til Herremanden på Jungetgaard skulde de årligt betale 6 pund smør, et svin, en skovvogn, et fødenød (= et kreatur på foder), et lam, en gås, 2 høns, 4 snese å samt 4 Mark i gæsteripenge

I året 1687 solgte Kongen Thorum Kirke med tiender og gods til Herremanden på Jungetgaard, således, at der nu kun var 2 ejere/herskaber..

”Stamfaderen” til Ræv-familien fra Thorumgaard er Niels Andersen Ræv/Reff, hvis fødselsdato og dødsdag ikke kendes. Der antydes at hun skulle have været gift 2 gange – bl.a. dette, at han allerede i 1657 er fæster i Thorumgaard. Da vi ikke kender dødsårene for en del af Niels Andersen’s børn, kan deres fødselsår ikke fastlægges. Hvis vi antager, at Kirsten Andersdatter har været minimum 20 år ved deres vielse er denne så indgået omkring 1667. Vi kender fødselsåret for 2 af børnene – nemlig 1678-79, samt at en datter er gift i 1696 kan hun nemt være moder til disse. Indtil videre fastholdes, at medfæsteren Morten Nielsen 1700 er søn af Anders Nielsen Ræv, men ud fra den betragtning, at Anders Nielsen Ræv har været gift med en Mortensdatter – således, at han så er kaldt op efter sin morfar, men også i relation til en drabssag – se senere..

Ældre oplysninger om Thorumgaard (*Jens Møller Riis*):

* Efter Tarp	1498-1503	Væbner Jep Pedersen
*	1662/1664	Hartkorn 8-0-0-0 & 1-4-0-0
*	1683/1688	Hartkorn 15-6-3-1

Ejerforhold for Thorumgaard (*Jørn Jeppe Toft Pedersen*) med tilføjelser:

Fæstere/selvejere af Thorumgaard

1610. Iffuer Christensen, Anders Christensen.
1657. Anders Jepsen, Niels Andersen Ræv (*decimanter/tiendebetalere 1657*)
1657. Gregers, Jens, og Christen Nielsen (*decimanter/tiendebetalere 1657*)
1664. Anders Jepsen, Niels Andersen Ræv (*matriklen 1664*)
1672. Niels Andersen Ræv.
1672. Kirsten Mortensdatter enke efter [?]Anders Jepsen (*Jens Møller Riis/Niels Bjøreng*)
1688. Niels Andersen Ræv, Kirsten Mortensdatter (*Kop- og Ildstedeskat 1688*)
1688. Melsen Andersen
Hypotese: Melsen Andersen kan reel være søn af Anders Jepsen og Kirsten Mortensdatter
1700. Niels Andersen Ræv
1700. Morten Nielsen Ræv gift med Kirsten Jespersdatter.
1712. Jens Jespersen, Lisbeth Nielsdatter fra Lendum – de er gift dette år
1714. Laurids Andersen, der er født i Nørre Thise. Ifølge Jungetgaard fæsteprotokol (folie 44) bliver han fæster i Thorumgaard den 28.11.1714 efter salig Niels Andersen og med hartkorn 8-2-0-0. I fæsteprotokollen anføres, at han skal gifte sig med salig Niels Andersens datter. Den 11. juni 1715 bliver han trolovet og den 28. juli gift med Else Nielsdatter af Thorumgaard. Hun bliver begravet den 29. september 1716 uden aldersangivelse. Den 3. oktober bliver Laurids Andersen viet i Harre kirke med Inger Jensdatter af Sønderup i Harre sogn. Ved barnedåb 1721 og 1725 medvirker Axel i Søynderup henholdsvis Axel Jensen af Søynderup – en formodet bror.
1724. Niels Sørensen må være fæster på dette tidspunkt, idet han i lægds- og inddelingsrullen er angivet med Hartkorn 16-0-2-2 på gaard nr. 11.
1739. Niels Sørensen. (af "Thorumgaard") - gift med enken Lisbeth Nielsdatter
1744. Jesper Jensen. (søn af Jens Jespersen i "Thorumgaard")
Jesper Jensen har ikke været fæste i Thorumgaard – derimod får han et fæste den 21. februar 1744 i Nørre Thise. Han optræder derimod som fadder hos den næste.
1748. Jens Jensen. (stedefaderen Niels Sørensens fæste)
1755. Niels Jensen. (fra Nr. Thise.)
1772. Jens Jensen. (faderen Jens Jensens fæste)
1774. Niels Sørensen (1740-1787) gift 1766 med Maren Christensdatter (1745-1806)
Niels Sørensen er søn af Søren Nielsen Kier i Lille Thorum. Moderen er givetvis Anne Jørgensdatter
1777. Peder Nielsen gift med Anna Christensdatter (*Jens V. Olsen*).
1787. Ved folketællingen står Maren Christensdatter som enke – bonde og gårdbeboer
1801. Ved folketællingen 1801 er Maren Christensdatter gift med Peder Jensen. Hun er 57 år og han er 39 år. Peder Jensen betegnes som Gaardfæster - fattig
1808. Christen Nielsen. (fra Nr. Thise)
Han kan være søn af Niels Sørensen og Maren Christensdatter
1846. Peder Christensen (fra Hem, fæster, og senere selvejer matr. no. 14.)
1861. Christen Pedersen Godsk.
1863. Poul Pedersen Lund.
Han er søn af Peder Christensen Lund og Frederikke Marie Melsdatter – se under Maren Nielsdatter (I).
1872. Jens Jensen.
1873. Jens Nielsen.
1906. Mikkil Peder Mikkelsen.
1910. Ivar Jensen Tang.
1911. Jens Hansen.
1912. Niels Christian Andersen.

1937. Mette Kathrine og Kristian Olsen.
 0000. Niels Kristian Olsen.
 0000. Kristian Olsen.

I 1664 (*Jørn Jeppe Toft Pedersen*) svarer Thorumbaard afgift til Selde og Thorum kirker, af hartkorn 8-0-0-0 til Selde og 1½-0-0-0 til Thorum kirke. I 1688 tilhører gården godset "Jungetgaard" og gårdens hartkorn var på 15-6-3-1. I gården boede der 3 generationer af slægten Ræv, ja måske endda flere, denne slægt fik sit endelige i gården da den unge fæster Morten Nielsen Ræv, ved et julegilde kom for skade at slå en anden mand ihjel. Igennem tiderne har der været mange forskellige fæstere på denne gård - det mest almindelige var at der var 4 hold fæstere, hvilket vil sige at der har været næsten 4 tønner hartkorn til hver fæster. "Thorumbaard" blev ligesom de øvrige af "Jungetgaards" fæstegårde solgt relativt sent

I 1686 købte Niels Andersen Ræv Halvdelen i en Gaard i Hinnerup paa 8 Tdr. 6 Skpr. Hartkorn, og 1699 købte han en Del Agre paa Viborg Nørremark (*Conny D. Jensen*).

Børn efter Niels Andersen:

- F: Morten Nielsen gift med Kirsten Jespersdatter. Han var gårdfæster i Thorumbaard og senere i Stoubygaard (*Jørn Jeppe Toft Pedersen*).
 Den 16. juli 1700 blev Morten Nielsen og Kirsten Jespersdatter trolovet. *Der er ingen stedangivelse.*
 Dom. Cantate (= 4. søndag efter påske) 1706 – fik Morten i Thorumbaard et pigebarn døbt – *Der er ikke angivet et navn.*

Den 2. søndag i advent 1753 begravnes Melsen Mortensen's moder i Møgelthorum – 80 år gammel.

I Julen 1703 kom Morten Nielsen (*Conny D. Jensen*) i slagsmål med en ung Mand Jens Melsen, Søn af fæsteren Melsen Jensen i Møgelthorum, og enden på Striden blev, at Morten Nielsen slog Jens Melsen ihjel. Dennes herskab, Verner Parsberg på Eskjær, anlagde drabssag mod Morten Nielsen, og han blev dømt skyldig 14. Januar 1704 af Herredsfogden Poul Fabritius i Skive, men Sagen gik til Landstinget og Højesteret. Morten Nielsen slap med Livet; men det blev dyrt; for der skulde jo betales Mandebod, og Niels Ræv måtte sælge sin Gaard i Hinnerup for at klare sagen.

Morten Nielsen blev derefter flyttet fra Thorumbaard til Stoubygaard, der ogsaa hørte under Jungetgaard, og blev Fæster der. Sagens afslutning må være sket efter 1706, idet Morten i Thorumbaard får døbt et barn i 1706.

*Jens
 Dominica Cantate Jeps Morten i Thorumbaard
 en pige barn die døbt i Thorumbaard
 den 16. juli 1700
 som den 16. juli 1700
 (døbt) Melsen Morten*

Der ligger en del usikkerhed omkring Morten Nielsen, men jeg vælger at tage ovenstående med - samt efterfølgende:

- * Jungetgård's fæsteprotokol angiver, at i 1720 (Folie 52) overtager Jens Jensen (Jens Wendelboe) født i Skovbygaard, Vendsyssel et fæste af Stoubye-gaard efter Morten Nielsen.
- * Den 1.12.1734 overtager Melsen Mortensen et fæste under Jungetgaard (Folie 22) i Møgelthorum efter sin stiftfader Jens Nielsen med godt 2 tdr hartkorn
- * Denne Melsen Mortensen antages af flere, at være søn af Morten Nielsen og Kirsten Jespersdatter.
- * Melsen Mortensen er født o. 1709 og begravet 19. november 1786. Han blev gift før 1742 i Grinderslev kirke med Johanne Jensdatter fra Stoubygaard. Hun er født o. 1721 og er begravet mellem jul og nytår 1799 på Thorum Kirkegård. Kirkebogen angiver, at hun er død i Hinnerup – d.v.s. opholdt sig hos sønnen Jens Melsen, og hun angives også var vanvittig i nogle år. Som gudmødre anføres bl.a.: Jens Vendelbo's hustru i Stoubygaard (1742 og 1743) – *hendes navn er Maren Nielsdatter* og Niels Jensen's hustru i Stoubygaard. Som faddere anføres bl.a. Niels Jensens hustru i Stouby, Niels i Stouby og Maren Jensdatter, Stouby (1742).

Der er foretaget en systematisk gennemgang af Junget-Thorum kirkebog 1689-1789. Efter denne gennemgang af fadernavne m.m. er jeg kommet frem til, at Morten Nielsen og Kirsten Jespersdatter kan have børnene F1-F4

- G: Bened/Benedict Nielsdatter gift 1696 med Peder Christensen Smed/Smid i Hinnerup. Kirkebogen angiver det således: 1696 – Havde Peder Smid og Bened trolovelse. Det kan nævnes at en Bened Nielsdatter er gudmor ved en dåb i Hinnerup 1697. Peder Christensen har mindst børnene G1-G3 Deres første søn - Christen er døbt den 13. januar 1795 – altså før deres vielse, men da han er nævnt i arvesagen om "Viborg Agre", skulle der ikke være nogen tvivl - se senere.
Peder Smid må være død efter 1724 – men det er ikke fundet. Ved lægds- og inddelingsrullen i 1724 angives Peder Smid i Hinnerup med Hartkorn 7-7-1-0 i gård nr. 1.
- H: nn Nielsdatter, der kan være gift med Melsen Pedersen/Ræv, men det kan fadderlisterne ikke tages til indtægt for.
- I: Anders Nielsen Ræv/Reff født omkring 1678 og omkring 1706 gift første gang med Maren Svendsdatter fra Thorum Vestergaard, der ligger i Lille Thorum. Maren Svendsdatter er datter af Svend Mortensen og Mette Bertelsdatter. Maren er født omkring 1675 og bliver begravet den 19. juni 1723 på Thorum Kirkegård. De har mindst børnene I1-I4.
Efter Marens død gifter Anders Nielsen sig den 7. november 1723 med datteren Anne Mikkelsdatter/Michelsdatter fra Store Broholm og med forloverne Anders Pedersen, Hindrup og Jens Michelsen, Møgelthorum. Anne er født omkring 1699 og bliver begravet 24. oktober 1762 på Thorum Kirkegård. Anders og Anne har børnene I5-I6.

Anne Michelsdatter har brødene Niels Michelsen (1697-1756) i Store Broholm og Jens Michelsen i Møgelthorum, der i 1724 er lægdsmand og er fæster under Jungetgaard - nr. 5 og med Hartkorn 4-4-2-1½

Under kvægpesten 1747-48 er der i september måned 1747 registreret, at 20 høveder er døde hos Anders Nielsen Ræv (*Kristen Klastrup*)

Ældre oplysninger om Thorum Vestergaard (*Jens Møller Riis*):

* Frederik den III	Matr. 1664	Hartkorn 13-2-0-0
* Christian den V	Matr. 1688	Hartkorn 8-4-0-2
* Oplysninger 1847		Hartkorn 7-4-2-½

Af samme oplyses, at i 1664 skulle fæsteren være en Morten Svendsen, der givetvis er fader til nedennævnte Svend Mortensen, der var fæste 1688..

Institutionen Viborg Hospital ejede nogle gårde hist og her, bl.a. en i L. Thorum i Thorum sogn. Den (= Thorum Vestergaard) får Anders Nielsen Ræv fæstebrev på d. 5 Juni 1704 (*Jørn Jeppe Toft Pedersen*). På hans kongelige Majestæts vegne og allernådigste behag haver jeg underskrevne sted og fæst, såsom jeg og hermed steder og fæster **til Anders Nielsen Reff** den gård udi Lille Thorum som Svend Mortensen nu påbeboer, hvilken forbemeldte gård formeldte Anders Nielsen Reff må og skal nyde og bebo sin lifstid på den condition, at han årlig og i rette tid efter loven svarer den sædvanlige landgilde til Viborg Hospital samt alle Kongelige skatter og contributioner af samme gård, i rette tid udreder og clarerer, som nu er eller herefter påbydendes vorder, samt holder gården med dens underliggende ved god og forsvarlig hæfd og bygningerne vedlige og ellers udi alle måder sig efter loven og kongelig allernådigste forordninger i alt sig skikker og forholder under dette hans fæstebrevs fortabelse, og have han nu betalt til indfæstning for samme gård til Hospitalet pege 2 rixdaler, som til indtægt skal vorde ført udi næstkommende års regnskab. Det til bekræftelse under min egen hånd og hostrøckte Zignet.
Datum Viborg D. 5 Juni 1704.

Fæstebrevet mangler to ting, at gårdens hartkorn er på 8-0-4-2. og landgildens størrelse. Indfæstningen var et eengangsbeløb ved et fæstes oprettelse. Anders Nielsen fæstede yderligere en gård i L. Thorum på 2-3-0-0 Tdr. hartkorn, i 1720 får han ifølge "Østergaards" fæste protokol fæste af deres tilhørende gård i L. Thorum af dette hartkorn, og Anders Nielsen drev således næsten 11 Tdr. hartkorn.

Ved endelig skifte efter Maren Svendsdatter den 12 okt. 1723 får hver af sønnerne Jacob og Niels 23 rdl. 5 mk. 12½ skilling i mødrende arv, men pengene bliver stående i gården, og det er det normale.

Viborg Hospitals skifteprotokol:1724-1755 - C650 – Fol. 9. (*Jørn Jeppe Toft Pedersen*)
Anno 1755 d. 30 Okt. som rette 30 dag indfandt jeg mig undertegnede Laurids Møller, logerende i Grætrup Præstegaard, her udi dødsboet i L. Thorum efter Anders Nielsen Reff, som døde natten mellem d. 30 sept. og 1. okt. Sidst afvigte, for efter ham at holde registrering og vurdering samt skifte og deling imellem den eene og den salige mands med hende og forrige hustrue Maren Svendsdatter avlede børn/ eller i deres sted børns børn/ på den anden side, hvilke børn og arvinger blev angivet at være:

1. En søn Niels Andersen 38 år gammel, hjemme i gården.
2. Salig Jacob Andersen forhen boende i Hinnerup.
3. En datter Maren Anderdatter, gift med Jesper Laursen i Thorum annex Præstegaard.

På enkens vegne var antaget af hende en laugværge Peder Nielsen af L. Thorum, og på de umyndiges vegne som tilsynsværge Melsen Pedersen af L. Thorum og som vurderingsmænd.....

Anders Nielsen Ræv har været velhavende på et tidspunkt. Det var almindeligt at anbringe overflødige penge i sølvtøj, og Anders havde ladet fremstille et sølvbæger med bogstaverne **ANSR** og **MSD**, som stod for Anders Nielsen Ræv og Maren Svendsdatter.

I boet fandtes en kvittering, hvorefter Jacob Andersen i 1731 fik udbetalt sin mødrearv samt gav afkald på yderligere efter moderen. Sønnen Niels Andersen klagede over, at han aldrig havde fået sin mødrende arv udbetalt. Skifteforvalteren resolverede at det var hans egen skyld, for han havde tilbragt hele sit liv på gården, og der havde derfor været rig lejlighed til at kræve pengene. Eventuelt måtte han føre proces.

Da boet blev gjort op, viste det sig at være insolvent. Skiftet blev afsluttet d. 6. Nov. 1755.

Boets opgørelse efter Anders Nielsen (*Conny D. Jensen*) viste udover sølvbægeret også andre kostbarheder, idet der var en rød Klædes Vest med 22 Sølvknapper og et Bryststykke med 12 Smaa Sølvknapper, foruden Tintallerkener og Fade. Boets Værdi beløb sig kun til 212 Rigsdaler, og dette gav ikke nok til at klare Udgiftsposterne. Blandt disse sidste var jo f. eks. en saa stor Post som Hestebesætningen, der hørte til Gaarden og skulde følge den ved Afleveringen efter Fæstets Ophør. Efter Gaardens Størrelse (heri medregnet den mindre Gaard, som hørte under Østergaard) skulde der afleveres 10 Heste til en Gennemsnitspris af 8 Rigsdaler, altsaa til en Værdi af 80 Rigsdaler, men Besætningen var i Øjeblikket kun 7 Heste. Kreaturerbesætningen, som tilhørte Fæsteren selv, bestod af 7 Køer og 1 Kvie, 10 Stude, 4 Kalve, 5 Svin, 16 Faar og 1 Væder.

Paa Bygningerne gøres der ogsaa en Deel Udsættelser. Gaarden bestaar af Stuehus Nord i Gaarden, ca. 40 Alen lang, Lade Syd i Gaarden, et Stykke Lade samt Hestestald Vest i Gaarden, og Fæhuset, Øst i Gaarden. Stuehuset var rummeligere og havde flere Værelser end Bøndergaarde ellers havde paa den Tid. Indretningen lignede i det hele en Bondegaards Stuehus ned mod vor egen Tid. Der var Storstue med Gæstekammer, Dagligstue, Sovekammer, Spisekammer, Mælkestue, Køkken og Bryggers (vistnok i eet), samt Forstue og Karlekammer.

Man kan nok undre sig over at en så velhavende mand som Anders Nielsen Ræv ikke efterlod sig noget, men en årsag kan være den frygtelige kvægpest som få år i forvejen havde raset i Salling. "Kvægpesten i Salling" beretter at Anders Nielsen Ræv i L. Thorum mistede 20 høveder, hvad nok har været det meste af hans besætning.

Viborg Hospital bortsolgte sine gårde, efterhånden som fæsterne døde. Gården i L. Thorum af Hartkorn 8-0-4-2. som Anders Nielsen Reff var fradød, blev udbudt på auktion og købt d. 20 okt. 1756 af Jens Pedersen Qvist fra Skive som højstbydende.

Jens Qvist, som oprindeligt stammede fra Ø. Møjbæk, solgte i 1768 "Vestergaard" til Jesper Lauridsen i Thorum Annexpræstegård, som var gift med Anders Nielsen Rævs datter Maren Andersdatter. Således kom gården atter tilbage til slægten. Det var dog sønnen Niels som var fæster af "Vestergaard", han blev trolovet den 7. maj 1756 med Anne Pedersdatter Qvist – datter af Peder Pedersen Quist, Øster Møjbæk og Dorthe Poulsdatter, Kaarsgaard i Aasted og som er barnebarn af Esche Christensen og Dorthe Michelsdatter i Høntoft. Forloverne ved trolovelsen var Esche i Eschou (hendes fætter) og Melsen Smid i Lille Thorum. Anna Pedersdatter Quist blev begravet pinsedag 1758.

Den 8. Juni 1633, mageskifte mellem Mogens Høg til Kiergaard og Viborg Hospital, Hospitalet får 1 gård i L. Thorum samt tilhørende gadehuse. I 1664 skrives gården til Viborg hospital, gårdens hartkorn er på 13-6-2-2/3. fæsteren hedder Peder Albertsen. I 1688 skrives gården til Viborg hospital, gårdens hartkorn er på 8-4-0-2. og gården har fået det

gamle matr. no. 8. fæsteren hedder Svend Mortensen, gift med Mette Berthelsdatter (fra fogedgården) .

I 1756 sælger Viborg hospital på auktion gården til handelsmanden og borger i Skive Jens Pedersen Qvist for 500 R.D. Samme Jens Pedersen Qvist, som stammer fra Ø. Møjbæk, er tillige ejer af "Ø. Møjbæk, samt gården "Eskov" i Floutrup. Samme Jens Pedersen Qvists søster Anne Pedersdatter Qvist bliver gift med Anders Nielsen Rævs søn Niels Andersen Ræv, og disse to driver gården for hendes broder.

I 1768 får Esper Lauridsen, Annexpræstegården skøde på gården. Esper´s hustru Maren Andersdatter Ræv er født i gården..(datter af Anders Nielsen Ræv) .

Det er også en datter af Esper Lauridsen, nemlig Mette Espersdatter, gift med Poul Pedersen Qvist i "Ø. Møjbæk", 2 gang gift med Niels Knudsen i "Ø. Møjbæk", som antagelig i arv efter forældrene får "Vestergaard" til eje.

I 1812 skødes gården til Iver Andersen, han er gift første gang med Bodil Knudsdatter, efter hendes død gift med Maren Nielsdatter af "Ø. Møjbæk" (datter af Niels Knudsen).

I 1813 døde Iver Andersen, og enken Maren Nielsdatter gifter sig med Jens Madsen af "Bjerre mølle", men også han døde, og Maren bliver i sit 3 ægteskab gift med Peder Christensen Lund fra "Ø. Hegnet".

Efter Marens død gifter enkemanden Peder Lund sig med Frederikke Marie Mehlsdatter fra "Kjærgaard" i L. Thorum. Da Peder Lund døde 1836 bliver enken Frederikke gift med Anders Andersen Thybo fra Durup. Efter Frederikke Marie Mehlsdatters død, gifter enkemanden Anders Thybo sig med i 1847 med Kirsten Chrestensdatter fra Vile.

Efter en auktion i 1863 sælges gården til to brødre Niels og Harald Revsgaard. Niels Revsgaard bliver siden eneejer og dennes søn Søren Revsgaard køber gården og gifter sig med Karen Berthelsen Primdal fra Krejbjerg.

Fæstere/selvejere af Thorum Vestergaard i Lille Thorum

1664. Peder Albertsen og Morten Svendsen (*Jens Møller Riis*).

1688. Svend Mortensen og Mette Berthelsdatter.

1704. Anders Nielsen Ræv og Maren Svendsdatter.

Maren er datter af Svend Mortensen

1723. Anders Nielsen Ræv og Anne Michelsdatter.

1724. Anders Nielsen under Viborg Hospital – fæster på gård nr. 8 – Hartkorn 8-4-0-1.

Han er lægdsmand

1756. Jens Pedersen Qvist. (selvejer, bor ikke i gården)

1756. Niels Andersen Ræv og Anne Pedersdatter Qvist. (fæster for Jens Qvist)

Anne Pedersdatter er søster til Jens Pedersen Quist

1768. Esper Lauridsen, annexbonde i Thorum Præstegaard, men bor ikke selv på gården

Gift med Anders Nielsen Ræv´s datter Maren

1774. Mette Espersdatter og Niels Knudsen i Ø. Møjbæk. (bor ikke i gården)

Datter af Esper Lauridsen

1812. Iver Andersen og Maren Nielsdatter af Ø. Møjbæk (selvejerbønder)

Maren Nielsdatter er datter af Niels Knudsen, Øster Møjbæk

1813. Maren Nielsdatter (enke) og Jens Madsen fra Bjerre Mølle

1814. Maren Nielsdatter (enke) og Peder Christensen Lund.

1831. Peder Christensen Lund (enkemand) og Frederikke Marie Mehlsdatter

De får den 25. februar 1731 sønnen Poul Pedersen Lund, der ved Folketællingen

1840 er plejesøn hos mosteren Maren Nielsdatter og dennes mand i Øster Møjbæk.

Ved folketællingen 1845 er han plejesøn hos Peder Andersen i Annexgården. Se også under Annexgaarden.

- 1836. Frederikke Marie Mehlsdatter (enke) og Anders Andersen Thybo fra Durup..
- 1847. Anders Andersen Thybo (enkemand) og Kirsten Christensdatter.
- 1861. Harald og Niels Revsgaard.
- 1863. Niels Revsgaard.
- 1889. Søren Revsgaard og Karen Berthelsdatter Primdahl.
- 1919. Jens Jensen Johannesen.
- 1929. Niels Sandal Jacobsen.
- 1929. Christen Christensen Primdahl og Signe Østergård.
- 1969. Knud og Erik Christensen.
- 0000. Gården er nedlagt før 2020

J: Christen Nielsen Reff født omkring 1679. Fra Viborg Amts Degne- og Skolehistorie (*Ejnar Poulsen*): 1704 degn i Selde, fik den 25.06.1710 fæstebrev af Herløv Stiernholm til Kjeldgård ”på den bolig han bebor i Selde by = 6 skp. 3 fdk. 2 Alb.” Den 17.7.xx fik ”en lille påmindelse” af biskoppen. 1725 betalte han 3 m. contribution. Han frasagde sig embedet ved skr. af 15.11.1729, da han ”både af adskillige verdens fortræd og særdeles i mit ægteskab, så også mit svage hoved, som ofte er mindre samling end som burde, for mange år siden har haft i sinde at forlade og frasige mig mit degneembede”.

Den 29/6 1704 troloffuet Christen Nielsen degn oc Maren Jepsd i Selde oc den 11/11 copuleret. Maren Jepsdatter (1670-1710) er datter af forgængerens i embedet Kirkebogen for Selde anfører i 1710 – 24. juni: Maren Jepsd Christens degns i Selde æt ann 41 (= 41 år). De har børnene J1-J2

Efter Maren´s død er Christen Nielsen blevet gift igen, idet der i 1711 fødes en datter. Navnet på denne hustru er Mette Pedersdatter, der optræder som gudmor i Hinnerup og er fra Selde – samt at hun i 1713 er gudmor i Selde med betegnelsen Degnens hustru. Ved dåb i Selde den 26. december 1710 er Degnens hustru gudmor – d.v.s., at Christen og Mette er blevet gift inden da. Deres vielse er ikke fundet i Selde og Aasted kirkebøger. De har datteren J3

- K: Mette Nielsdatter – sandsynligvis, idet en Mette Nielsdatter fra Thorumbaard er gudmor hos Christen Nielsen Degn i Selde 1705, men også faddere hos søsteren Benned/Benedict 1697. Ved dåben 1705 nævnes også Christen N: Yngste Søster i Thorumbaard
- L: [?] Lisbeth Nielsdatter. Der er ikke fundet yderligere oplysninger om hende. Reelt kan det være sådan, at hun ikke eksisterer, idet en Lisbeth Nielsdatter fra Lendum i 1712 bliver gift med Jens Jepsen af Thorumbaard/Torumbaard, og Jens Jepsen´s hustru er af flere blevet tolket som værende fra Thorumbaard.
- M: Else Nielsdatter, hvis fødselsår ikke kendes. Hun bliver gift 26. juli 1715 med Laurids Andersen af Nørre Thise, der overtager et fæste i Thorumbaard efter hendes fader Niels Andersen. Hun kan være den yngre søster, der nævnes under søsteren Mette. Else Nielsdatter bliver begravet den 29. september 1716, efter at hun har født en datter Mette, der er døbt den 14. maj 1716 og bliver begravet 4. søndag efter pinse 1716. Den 3. oktober 1717 bliver Laurids Andersen gift i Harre Kirke med Inger Jensdatter af Sønderup i Harre Sogn.

Fra Viborg Amts Degne- og Skolehistorie ved Ejnar Poulsen anføres: *Degnen C.N. Reff, Christen Pedersen Smed af Hinnerup, Melsen Pedersen af Lille Thorumbaard, Jens Jensen Thye af Møgelthorumbaard og Anders Nielsen i Lille Thorumbaard arvede 6 agre på Viborg Nørreremark ”efter vores forældre”, som*

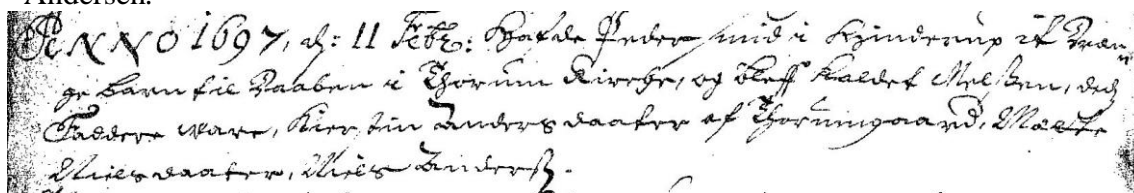
Maren Mortensdatter i Møgelthorum – 26 år gammel. *Aldersmæssigt stemmer det med det foregående.*

- F3: Kirsten Mortensdatter – gift 1727 med Peder Nielsen, Lille Thorum Der er ikke fundet børn her.
- F4: Melsen Mortensen er født o. 1709 og begravet 19. november 1786. Han blev gift før 1742 i Grinderslev kirke med Johanne Jensdatter fra Stoubygaard – se under Stoubygaard. Hun er født o. 1721 og er begravet mellem jul og nytår 1799 på Thorum Kirkegård. Kirkebogen angiver, at hun var vanvittig i nogle år. Der foreligger et skifte 18. december 1786 under Jungetgaard (Folie 126B) efter Melsen Mortensen. Børnene angives således:
- Jens Mehlsen	41 år	Tjener i Junget Præstegaard
- Iver Mehlsen	39 år	Er hjemme
- Esser Mehlsen	31 år	Borttrømt på 5. år
- Maren Mehlsdatter	Død	Gift med Jeppe Kiergaard, Møgelthorum
- Bodild Mehlsdatter		Hjemme
- Kirsten Mehlsdatter		Gift med nn Jensen, Hegnet
- Anne Mehlsdatter	26 år	Hjemme

Aktiverne blev gjort op til 45 Rigsdaler og passiverne til 75 Rigsdaler – så der var ikke noget at arve.

Børn efter Peder Christensen Smed og Benedicte Nielsdatter

- G1: Christen Pedersen Smed/Smid døbt første søndag efter Helligtrekongersdag 1695 med Kirsten Andersdatter i Thorumgaard som gudmor og Melsen Andersen i Thorumgaard som fadder. Han bliver gift 10. søndag efter Trinitatis 1723 med Anne Pedersdatter af Moddbeck. Forlovere var Melsen Foged af Hinnerup og Morten Christoffersen af Lille Thorum. De har børnene G1a-G1e.
- G2: Melsen Pedersen/Melsen Smed blev døbt 11.02.1697 med Kirsten Andersdatter i Thorumgaard som gudmor og faddere: Mette Nielsdatter (*sandsynligvis moster*) og Niels Andersen.

Melsen Pedersen bliver gift den 17. april 1722 med Dorthe Jensdatter, hvor Melsen Foged og Jens Thye, Hinderup var forlovere.

Fæster: 15.07.1721, 23.12.1723, 24.08.1733 – fol 46 og 23.01.1739 – fol 19. Ved skifteforretning – Jungetgaard – 19.11.1770 efter Dorthe Jensdatter blev aktiverne opgjort til 5 Rdl., mens gælden blev opgjort til 7 Rdl. – hvoraf begravelsen havde kostet 5 Rdl. Han benævnes også nogle gange som Melsen Smed/Smid i Lille Thorum. De havde børnene G2a-G2f.

- G3: Kirsten Pedersdatter født omkring 1700. Dom. Jubilate (4. søndag efter påske) 1723 bliver hun trolovet med Jens Jensen Thye i Hinderup. De bliver gift 3. søndag efter Trinitatis. De bosætter sig i Møgelthorum og har ifølge skifte fra Aalborg Hospital gods et fæste her. Kirsten bliver begravet 8. søndag efter pinse 1748 – 49 år gammel og kun 3 år efter dør Jens, idet han bliver begravet den 17. marts 1751. De har børnene. G3a-G3i, hvoraf de yngste 2 piger var 11 år henholdsvis 8 år ved Jens Jensen Thye's død.

- G4: Måske Boel Pedersdatter, der skal være født omkring 1699 idet en Boel Pedersdatter bliver begravet 19. søndag efter Trinitatis 1721 22 år gammel og at en Boel Pedersdatter optræder som fadder 1717 og gudmor 1719 hos Melsen Pedersen Hinderup.
- G5: Måske Knud Pedersen døbt Dom Invocavit (1. søndag i fasten = 6 søndag før påske) 1706. Fadderlisten er svært at læse, men følgende var i hvert fald med: Jens Smid, Chresten Modbech, Mette Pedersdatter. Da han ikke er med i arvesagen fra Viborg er han givetvis død inden 1714 – han er ikke angivet som begravet i perioden 1715-1725 i Thorum Kirkebog.

Børn efter Anders Nielsen Ræv og Maren Svendsdatter henholdsvis Anne Michelsdatter

- II: Jacob Andersen født omkring 1707 og blev trolovet 25. søndag efter Trinitatis 1731 og gift 16. december med Else Jensdatter fra Aagaard i Lille Thorum. Jacob Andersen bliver 1731 fæster af ”Pedersminde” – Matr.no. 1a I Hinnerup – Gård no. 6 (*Jørn Jeppe Toft Pedersen*) I 1688 tilhørte ejendommen Jungetgård, men er omkring 1712 købt af Kieldgård. Den blev købt til selveje i 1807.

Fæstere/selvejere af Pedersminde i Hinnerup

1688. Anders Michelsen.
1719. Jesper Christensen. (fradømtes gården i 1731)
1731. Jacob Andersen Ræv og Else Jensdatter Aagaard.
1770. **Jens Jacobsen Ræv og Karen Jensdatter.**
1807. **Jacob Jensen Ræv og Kirsten Jensdatter.**
 Ved folketællingen 1834 betegnes Jacob Jensen som Selvejer og Gaardmand. Hans kone hedder Kirsten Jensdatter og de har børnene Niels – 23 år, Anders – 17 år, Jens – 14 år, Jens Christian – 11 år, Michel 9 år, Karen – 23 år, Giertrud Marie – 10 år. De har en tjenestekarl på 24 år.
 Ved folketællingen 1840 er Kirsten blevet enke. Hun har børnene Niels, Anders, Jens, Niels, Jens Christian, Karen, Ane, Gjertrud Marie og et plejebarn Jens Poulsen på 4 år.
 Ved folketællingen 1845 betegnes Kirsten som Gaardkone. Børnene, Anders, Niels Jacobsen Aagaard, Jens Christian Jacobsen og Gjertrud Marie er alle ugift og betegnes som hendes Børn, der bestyrer og driver Gaarden.
1845. Chr. Jensen og Ane Pedersdatter Lund
1854. Gudike Jensen og enke Ane Pedersdatter Lund.
1884. Jens Christian Gudiksen.
0000. Henrik Henriksen.
1910. Peder Pedersen.
1946. Kristian Knudsen Pedersen.
0000. "Pedersminde" herefter solgt til Dan Dissing i matr. no. 2a.
0000. Kun en enkelt driftsbygning er tilbage og er solgt af Dan Dissing

Fæstebonden Esper Christensen (*Conny D. Jensen*) havde i Hinderup en Gaard paa noget over 8 Tdr. Hartkorn i Fæste fra Kjeldgaard. Esper betalte i flere Aar hverken kgl. Skatter eller Landgilde og lod dertil Gaardens Bygninger helt forfalde, saa Enden blev, at Kjeldgaards Ejer Herløv Stjernholm sagsøgte ham til Fortabelse af Fæstet. Den gamle Herredsfoged Fabricius dømte da ogsaa Esper fra Gaarden (13.9.1731), der straks blev bortfæstet til Jacob Andersen, søn af Anders Ræv i Lille Thorum. Den Nye Fæster skulle have den Besætning, som Esper Christensen efterlader, og den indhøstede Avl, der betegnes som god. Besætningen er i Øjeblikket 3 fødedygtige Hopper og en noget aldrende dito med et godt Hestføl, 3 gode Køer og 2 gode løbne 3 Aars Kvier, 2 gode Stude i fjerde og tredje Aar, et andet Aars Kvie, 1 dito Studekalv, en Kviekalv, 6 Faar og

- Lam og 3 Grise. Men da det er for lidt Besætning til en saa stor Gaard, skal Jacob Andersen desuden fra Kjeldgaard have 1 brun Hesteplag og 2 andet Aars gode Fæhøveder. Stjernholm har efter Indhøstningen gjort Rolingshuset (Stuehuset) i Stand med Tømmer, Fag og Loft, og til næste Forår vil han lade sætte en ny Kornlade paa Gaarden paa 2de 16 Alens Træers Længde (altsaa 32 Alen) i Stedet for den, der nu er Sønden i Gaarden. Den gamle Lade skal Jacob Andersen nedtage, deraf skal opsættes et godt og nyttigt Hus Østen i Gaarden, og hvad af Materiale, der maatte blive tilovers, skal benyttes til at forbedre Gaardens Fæhus med. Jacob skal saa det følgende Aar af give i Landgilde aarlig 10 Skpr. Rug og 7 Tdr. Byg og 8 Rigsdaler i Penge. Om Hoveri er der ikke Tale.
- I2: Mette Andersdatter døbt 1. Penta (*pinsedag*) 1716 med Mette Pedersdatter i Selde som gudmor og faddere: Christen Sørensen Storgaard i Ryberg Sogn (*han er gift med Mette Svendsdatter – søster til Maren Svendsdatter*), Laurids Andersen i Thorumgaard, Jep Jensen og Karen Pedersdatter i Lille Thorum
- I3: Niels Andersen døbt 13. post Trinitatis 1717 med Mette Pedersdatter i Selde som gudmor og faddere: Jep Jensen i Lille Thorum, Laurids Andersen i Thorumgaard, Christen Sørensen i Ryberg og Kirsten Jepsdatter i Hinnerup. Niels bliver trolovet 7. maj 1756 og gift 3. oktober med Anne Pedersdatter af Modbech og med forloverne: Esche i Eschou og Melsen Smed i Lille Thorum.
- I4: 1719 – Rasmus død efter hjemmedåb
- I5: Jens Andersen døbt Dom Invocavit (*1. søndag i fasten = 6. søndag før påske*). 1725 med Boild Jensdatter af Lille Thorum som gudmor og faddere: Melsen Pedersen, Peder Nielsen, Maren Nielsdatter og Anne Jensdatter alle af Lille Thorum. Jens dør 1725.
- I6: Maren Andersdatter døbt 18. december 1826 med Else Andersdatter, Hinderup som gudmor og faddere: Jens Michelsen i Møgelthorum, Melsen Pedersen i Lille Thorum, Kirsten Mortensdatter og Else Nielsdatter begge i Lille Thorum. Hun blev trolovet 19. oktober 1752 og gift 22. november med Jesper Laursen fra Annexgaarden.. Forloverne var Peder Larsen og Jacob Andersen – hans broder henholdsvis hendes broder. De får børnene I6a-I6 .
- Thorum Præstegård/Annexgården har matr.no.3 Thorum (*Jørn Jeppe Toft Pedersen*). Der er bevaret en beskrivelse fra præstens Annexgaard i Møgelthorum lidt før 1680. Den giver et godt indblik i levevilkårene på den tid. Herfra kan kort refereres.

Gården på 10 tdr. hartkorn led vældig meget under svenskekrigene og bygningerne var miserable, næsten faldefærdige. De bestod af. - Stuehus 12 fag - Lade 14 fag - Fæhus 6 fag. Bygningerne lå omkring på en gårdsplads, hvis omkreds var 220 alen. Til gården hørte en kålhave på 600 kvadratalen.

Afgiften til præsten var 9 tdr. byg, 1 svin,.1 fødenød...og 2 læs lyng. Gårdens dyrkede jorder var på 28 tdr. land, der lå 19 forskellige steder. En fæster på en annexgaard var fri for hoveri. Der kunne højst blive tale om enkelte kørsler for præsten.

Efter udskiftningen i 1794 er gården på 7-4-3-3/4. Anders Jespersen bliver hermed den første selvejer i gården, han køber senere en naboejendom, som antagelig bliver lagt under gården. Den 8 Maj 1795 køber Anders Espersen gården til selveje for en sum af 832 Rigsdaler.

Realregistre til skøde pantep. nævner i 1828 ved Peder Andersens køb at gården nu er på 8-1-0-1½.

Fæstere/selvejere af Præstegaarden/Annexgaarden

1664. Olluf Jensen.
1688. Niels Olufsen.
1720. Laurids Pedersen og Anne Jespersdatter.
1750. Jesper Lauridsen og Maren Andersdatter.
1794. Anders Espersen selvejer og Ane Margrethe Jensdatter, der stammer fra Selde. De er trolovet den 4. marts og viet den 24. marts 1791. Forloverne var Mikkel Jacobsen af Vester Møjbek og Jens Larsen Aagaard, Lille Thorum (*svoger*). Ved folketællingen 1787 er Anders Espersen ugift og betegnes som bonde og Gaarbeboer. Hans søster Anne Marie på 26 år er derhjemme. Hun bliver gift med enkemand Søren Pedersen i Skove, der er barnebarn af Melsen Pedersen/Smed i Lille Thorum. Han drukner 1792 ved færgeforlis mellem Sundsøre og Hvalpsund. I 1787 er der 3 tjenestefolk på gården. Ved folketællingen 1801 betegnes Anders Espersen som SelvEjer, Gaardmand og ej uformuende. Ægteparret har børnene Espen – 6 år, Maren – 8 år, Jens – 3 år og Peder – 1 år. De har 5 tjenestefolk, hvoraf den ene har betegnelsen Landsoldat.
1816. Ane Margrethe Jensdatter (enke)
1828. Peder Andersen (søn) og gift med Mette Marie Arrøe. Ved folketællingen 1834 betegnes Peder Andersen som Selvejer og Gaardmand. Han er gift med Mette Marie Arrøe, hvis far Hr. Niels Arrøe i 1834 var ejer af Aagaardsholm. Mette Arrøe's oldefar Niels Iversen Arrøe var præst på Fur 1731-68 (*Jens V. Olsen*) og hendes tipoldefar Jochum Jørgen Christophersen Høyer var præst på Fur 1695-1731. Hans kone Drude Bertramsdatter var datter af sognepræsten i Selde – Bertram Hansen From. Peder og Mette Marie har sønnen Niels Andreas – 4 år. Hans moder Anne Margrethe Jensdatter er på gården og der er 5 tjenestefolk. Ved folketællingen 1840 har de stadig kun sønnen Niels Andreas. Peder's mor er 82 år og har betegnelsen Aftægtskone og der er stadig 5 tjenestefolk på gården. Ved folketællingen 1845 har de udover sønnen Niels Andreas en plejesøn Poul Pedersen Lund – 14 år. Der er 6 tjenestefolk på gården. Derudover er derfra fattigvæsnet placeret Niels Sørensen – 14 år og som går på omgang.
1868. Hans Pedersen, der er født omkring 1838 og er født i Thise sogn.
1903. Gudik Gudiksen.
1918. Jens Peder Ladefoged.
0000. Niels Nielsen
0000. Er før 2020 registreret som nedlagt landbrug. Stuehuset anvendes til udlejning
- I7: Michel Andersen døbt 4. søndag efter Trinitatis med Else Andersdatter, Hinderup som gudmor og blandt fadderne: Christen Pedersen, Hinderup, Jens Michelsen af Møgelthorum, Kirsten ..., Lille Thorum og Else Jensdatter, Lille Thorum

Børn efter Christen Nielsen Ræv/Degn og Maren Jepsdatter henholdsvis Mette Pedersdatter

- J1: Kirsten Christensdatter døbt den 19. juli 1705 med Mette Nielsdatter i Thorumgård som gudmor og faddere: Niels Andersen og Anders Nielsen i Thorum, Michel Espersen i Selde, Maren Jepsd i Kiærg oc Christen N: yngste søster i Thorum
- J2: Den 29. september 1709 bliver Christens degns kone i Selde introduceret. Hverken dåb eller begravelse er fundet i kirkebogen.
- J3: Kirsten Marie Christensdatter hjemmedøbt den 2. december 1711 – den 20 dito baaret til Kirchen af Marie Stiernholms på Kielg. Faddere: Proust HL Jens i Junget, Conrad Fers oc Anders Nielsen i L Thorum, Maria Lisbeth Fers, Christian Lauritsen, Jep Michelsen og Niels Pedersen hustruer i Selde. Hun bliver begravet den 26. december 1711

Oldebørn efter Niels Andersen Ræv – Thorumgaard

Børn efter Niels Mortensen og Else Nielsdatter i Lille Thorum

- F1a: Morten Nielsen døbt 12. søndag efter pinse 1727 med Anne Jensdatter i Møgelthorum som gudmor. Faddere: Søren Nielsen, Peder Nielsen og Maren Christensdatter alle af Lille Thorum, Kirsten Mortensdatter af Møgelthorum
- F1b: Kirsten Nielsdatter døbt 4. november 1729 med Kirsten Mortensdatter af Lille Thorum som gudmor. Faddere: Laue Nielsen og Søren Nielsen af Lille Thorum, Maren Mortensdatter af Møgelthorum. Konfirmeret 1752.
- F1c: Anne Nielsdatter døbt 12. søndag efter pinse 1732 med Johanne Jensdatter, Lille Thorum som gudmor. Faddere: Lars Pedersen, Møgelthorum, Jep Jensen, Lille Thorum, Anne Nielsdatter, Hinnerup og Kirsten Mortensdatter, Lille Thorum
- F1d: Niels Nielsen Dom. Reminiscere = 2 søndag i Fasten = 5 søndag før Påske med Kirsten Mortensdatter i Lille Thorum som gudmor, Søren Nielsen, Peder Nielsen og Else Nielsdatter Lille Thorum og Anne Nielsdatter, Hinnerup. Konfirmeret 1755
- F1e: Jesper Nielsen døbt 23. søndag efter pinse 1738 med Maren Nielsdatter, Stouby som gudmor. Faddere: Søren Nielsen, Peder Nielsen, Søren Kiær's hustru, Lille Thorum. Konfirmeret 1759
- F1f: Jens Nielsen Festum Michaelis = 29. september 1740 med Maren Nielsdatter af Stoubygaard som gudmor. Faddere: Melsen Mortensen, Lars Pedersen, Møgelthorum, Peder Nielsen, Kirsten Larsdatter, Lille Thorum og Anne Larsdatter, Hinnerup
- F1h: Anne Nielsdatter 1744 med Søren Kiær's hustru som gudmor. Faddere: Peder Lausten, Hinnerup, Esper Laursen og Melsen Mortensen, Møgelthorum og Jens Bondgaard's hustru i Lille Thorum
- F1i: Peder Nielsen døbt 8. søndag efter Pinse 1747 med Melsen Mortensen's hustru i Møgelthorum som gudmor. Faddere: Søren Kiær, Peder Nielsen, Lille Thorum, nn. Laursen, Møgelthorum, Søren Kiær's pige af Stoubygaard Kirsten Nielsdatter?

Børn efter Melsen Mortensen og Johanne Jensdatter

- F4a: Maren Meldatter døbt 7. søndag efter pinse/8 Jul 1742 med Jens Wendelboe's hustru som gudmoder (*Maren Nielsdatter og er hendes mormor*). Faddere: Esper og Jens Jensen, Thorumgaard, Esper Larsen og Anna Nielsdatter af Møgelthorum og Karen Jensdatter af Stoubygaard. Maren er konfirmeret 1762. Hun bliver gift den 27. november 1766 med Jeppe Nielsen Kiærgaard og de bosætter sig i Møgelthorum. Ved skiftet efter faderen 1786 er hun død. Af folketællingen 1787 fremgår at Jeppe Kiærgaard er gift igen – med Karen Povelsdatter. Af første ægteskab er der kun datteren Bodil Jepsdatter – 20 år. Der er 2 tjenestekarle på ejendommen. Ved folketællingen 1801 er Boel Jepsdatter stadig hjemme hos faderen og stedmoderen.
- F4b: Jens Melsen døbt 24. søndag efter pinse/24. november 1743 med Jens Nielsen hustru i Stoubygaard som gudmoder. Faddere: Niels Mortensen, Peder Nielsen af Lille Thorum, Esper Larsen og Anna Nielsdatter af Møgelthorum. Ved skifte efter faderen tjener han i Junget Præstegaard, hvilket han også gør ved folketællingen 1787 med betegnelsen Aulskarl. Den 28. februar 1792 bliver han trolovet og senere gift med enke-kone Dorthe Hansdatter i Hinderup og med Peder Jensen (hendes stedfader) i Ruseng og Hans Nielsen i Hinnerup som forlovere. Ved trolovelsen tjener han stadig i Junget Præstegaard. Ved folketællingen 1801 betegnes Jens Mælsen som Gaardfæster og ej formuende. De har sønnen Mælsen – 2år. Derudover er Dorthe Hansdatter's stedbørn: Niels – 17 år, og Johanne – 14 år på gården. Deres far er Jens Pedersen, der som enkemand den 16. september 1788 er blevet gift med Dorthe Hansdatter. Dorthe Hansdatter dør den 23. maj 1813 og bliver begravet den 23. maj 1813 på Thorum Kirkegård – 55 år gammel. Den 31. oktober 1813 bliver den 70 årige Jens Mælsen gift med Bodil Jensdatter, der da er 33 år, og

med Jacob Andersen, Hinnerup og Christen Roslev, Møgelthorum som forlovere. Christen Roslev er givetvis hendes svoger. Bodil Jensdatter er døbt 4. søndag efter pinse 1773, som datter af Jens Mortensen og Maren Jacobsdatter, Møgelthorum. Jens Melsen af Hegelund dør den 14. marts 1819 – 76 år gammel og bliver begravet den 21. marts på Thorum Kirkegård.

Jens og Dorthe får mellem jul og nytår 1794 tvillinger, hvor en dreng er dødfødt, mens pigen Johanne bliver hjemmedøbt, men bliver begravet den 4. januar 1795. Den 21. januar 1799 får de døbt sønnen Melsen Jensen, der døbes på Marie Bebudelsesdag = 5. søndag i fasten med degnens kone Madame Anne Kirstine Svane som gudmor. Blandt fadderne sås Ivar Melsen i Møgelthorum. Melsen bliver konfirmeret 1815.

Jens Melsen, Husmand i Hegelund og Bodil Jensdatter får den 15. april 1818 datteren Dorthe Marie, og som bliver konfirmeret 1832 som datter af Bodil Roslev og med kundskaber som god. Ved folketællingen 1834 bor Bodil Jensdatter som fæster af et Huus i Møgelthorum, og er spinder. Datteren Dorthe Marie er der hjemme, og derudover er Dorthe Jensdatter – 69 år, Indsiddet og Almisselem også i huset. Ved folketællingen i 1840 bor Bodil Jensdatter stadig i Møgelthorum og som almisselem. I huset bor også Ane Kjerstine Jensdatter – 49 år, almisselem – samt hendes datter Ane Jørgensdatter – 16 år. Ved folketællingen 1840 er Dorthe Marie i lære hos Skræddermester Christoffer Jensen, Rolling i Grinderslev sogn, mens hun 1845 er tilbage hos moderen i Møgelthorum, hvor hun står som skrædderske, hvor også Ane Kirstine Jensdatter stadig har til huse

- F4c: Iver Melsen døbt 1. november 1745 med Niels Jensen's hustru i Stoubygaard. Faddere: Lars Pedersen, Møgelthorum Niels Mortensen og Peder Nielsen i Lille Thorum, Niels Jensen's ... af Stoubygaard og Lars Pedersen pige af Møgelthorum. Ved folketællingen 1787 bor Iver Meelsen i Møgelthorum og har betegnelsen Bonde og Gaarbeoer. Hos ham er søsteren Anne Meelsdatter. Der er en tjenestekarl på ejendommen – samt Meelsen Sørensen – 6 år: Han er ikke fundet døbt eller begravet i Thorum Kirkebog. Han kan være registeret 2 gange og i så fald er det tale om Melsen Sørensen fra Thise Sogn.

I 1796 23. søndag efter pinse bliver Iver Melsen gift med Anne Nielsdatter fra Møgelthorum. De får kun sønnen Iver født 15. juli 1805.

Iver Melsen får et fæste af et hus i Møgelthorum den 14. maj 1809 efter Rasmus Pedersen (Jungetgaard - folie 217). Iver dør den 2. juli 1814 som Huusmand og Almisselem og bliver begravet den 10. juli på Thorum kirkegård. Han er ikke fundet ved folketællingen i 1801.

- F4d: Boild Melsdatter hvis fødsel ikke er fundet, men ifølge skiftet efter faderen skal hun være yngre end søsteren Kirsten (F4e). Hun er ikke fundet ved folketællingen 1787 og heller ikke efterfølgende – så hendes skæbne er uvis indtil videre.
- F4e: Kirsten Melsdatter døbt 2. søndag efter pinse/ 28. april 1748 med Peder Nielsen's hustru i Lille Thorum som gudmor. Faddere: Niels i Stoubygaard og begge hans døtre Karen og Anne, Esper Larsen, Anne Nielsdatter i Møgelthorum og Jens i Thorumbaard. Hun bliver gift 26. maj 1778 med Søren Jensen fra Lille Thorum. Søren Jensen er søn af Jens Sørensen og Dorthe Jepsdatter, Lille Thorum. Kirsten og Søren bosætter sig i Hegnet, Nørre Thise. Ved skifte efter faderen er hun levende, men ved folketællingen 1787 er hun død, idet Søren Jensen betegnes som Enke og Gaardbeoer. Hos sig har han sig 3 mindre sønner: Niels – 8 år, Melsøn – 6 år og Jens – 1 år. Der er 3 tjenestefolk på ejendommen i Hejnet. Ved folketællingen 1801 – Eenlige Gaarde, Vester Heinet har vi Søren Jensen som Bonde og Gaardbeoer. Han er nu gift med Maren Nielsdatter, hvilket skete den 9. oktober 1787 i Thorum Kirke. Af første ægteskab er sønnerne Niels, Melsen og Jens derhjemme sammen med deres halvsøster Kirsten – 10 år. Der er en tjenestepige på gården og desuden krøblingen Ole Nielsen – 70 år og ugift og som har ophold af manden. Sønnen Niels, Melsen og Jens af 1. ægteskab følges som F4e1-F4e3.

- F4f: Jesper Melsen døbt dom. Rogate/15. maj 1757 med Jens Jensen's hustru i Thorumgaard som gudmor. Bandt faddere: Peder Nielsen og Niels Mortensen's hustruer i Lille Thorum. Ved skifte efter faderen nævnes, at er rømt på 5 år. Yderligere oplysninger er ikke fundet
- F4g: Anna Melsdatter døbt Dom. Sexagesima = 8 søndag før Påske 1761 med Jens Jensen's hustru i Thorumgaard som gudmor. Faddere: Esper Larsen, Jens Laustsen og syster af Thorum, Niels Nielsen, Lille Thorum og Melsens datter – Maren. Ved folketællingen 1787 er hun hos broderen Iver.

Hun bliver trolovet den 3. november 1791 med Søren Nielsen Quist fra Møgelthorum og med forloverne: Jens Melsen i Junget Præstegaard og Jeppe Quist i Møgelthorum. Søren Nielsen Quist er søn af Niels Sørensen Quist og Karen Christophersdatter, der stammer fra Hinnerup og er datter Christoffer Mortensen og Maren Jensdatter. Niels Sørensen Quist's aner kan føres tilbage til Øster Møjbæk. Anna bliver begravet den 11. søndag efter pinse 1793 efter at have født sønnen Melsen. Ægteparret har børnene F4g1-F4g2.

Efter Anna's død gifter Søren sig med Boel Nielsdatter, der er født omkring 1754. Boel Nielsdatter bliver begravet den 21. november 1711. Den 27. februar 1812 gifter Søren sig 3. gang med Johanne Jensdatter tjenende på Hegnet, men indenfor en måned er Søren Nielsen Quist død.

Ved folketællingen 1801 er Søren Nielsen Gaardfæster i Møgelthorum og betegnes som yderlig fattig. Søren's børn Karen – 8 år og Melsen – 6 år er på gården. Søren og Boel har børnene Anna – 3 år og Dorthe – 1 år. På ejendommen er der 2 tjenestefolk.

Søren Nielsen Quist bliver begravet 24. marts 1812 på Thorum Kirkegaard. Om alle børn herefter får ophold hos deres farbror Christoffer Nielsen, Bundgaard i Thise er ikke undersøgt, men Anne Sørensdatter er konfirmeret 1813 i Thise kirke og opholder sig i Bundgaard. Den 19. juli 1825 bliver Anne gift med Jens Poulsen, Mogenstrup opholder sig da hos Christoffer Nielsen. Dorthe er konfirmeret 1816 i Thise Kirke – gode kundskaber. Ved folketællingen 1834 opholder Dorthe Sørensdatter sig hos Christoffer Nielsen og er skrædderpige. Dorthe bliver den 5. juni 1835 gift med enkemand Laust Jensen og da opholder hun sig i Bundgaard og én af forloverne er tidligere nævnte Jens Poulsen. Ved skiftet efter Laust Jensen 29. september 1750 (Jungetgaard - Folie 404) er Jens Poulsen lavværge for Dorthe. Passiverne var større end aktiverne.

Børn efter Christen Pedersen og Anne Pedersdatter

- G1a: Peder Christensen døbt 13. post Trinitatis 1724 med Mette Christensdatter af Schoue som gudmor og fadderne var bl.a. Anders Pedersen Ref, Anna Melsdatter, Anne² Nielsdatter alle af Hinnerup. Peder bliver konfirmeret 1746
- G1b: Jep Christensen døbt 10. søndag efter Trinitatis 1727 med Dorethe Pedersdatter ad Modbech som gudmor og blandt faddere: Jens Thye, Møgelthorum, Maren Melsen og Maren Jensdatter af Hinderup. Jeppe bliver konfirmeret 1749
- G1c: Boild Christensdatter døbt Dom Invocavit (1. søndag i fasten = 6. søndag før påske) 1732 med Maren Melsdatter, Hinderup som gudmor og faddere: Anders Nielsen og Melsen Pedersen, Lille Thorum, Dorethe Pedersdatter og Kirsten Olufsdatter, Modbech. Boild bliver begravet Fest Coena (Skærtorsdag).
- G1d: Niels Christensen døbt 19. søndag efter Trinitatis 1734. Der er ikke angivet gudmor eller faddere. Han bliver begravet 21. søndag efter Trinitatis
- G1e: Dødfødt barn den 14. maj 1737 og begravet Dom Cantate (4. søndag efter påske)

Børn efter Melsen Pedersen og Dorethe Jensdatter

- G2a: Bendict Meldsatter døbt 18. juli 1723 med Kirsten Pedersdatter (=Faster)som gudmor og faddere: Christen Pedersen, Hinnerup, Jens Jensen Thye og Boel Melsensdatter i Hinderup og Anne Pedersdatter i Moddbeck. Hun bliver gift med Anders Joensen i Durup, og som har Hegnets mølle i fæste efter sin broder i perioden 1756-1767.
- G2b: Peder Melsen døbt 5. august 1725 med Anne Michelsdatter i Lille Thorum som gudmor og faddere: Jens Christensen af Lille Thorum, Anna Melsensdatter af Hinnerup og Anne Hansdatter af Lille Thorum. Peder bliver konfirmeret 1747. Peder Melsen bliver trolovet den 26. marts 1756 og viet den 3. juni med Johanne Sørensdatter, Lille Thorum – datter af Søren Nielsen Kiær og Johanne Jensdatter. Peder Melsen bliver begravet den 8. februar 1792, mens Johanne Sørensdatter bliver begravet den 6. december 1813
Ved folketællingen 1787 har Peder Meelsen betegnelsen Bonde og Gaardbeboer og følgende børn er hjemme: Meelsen – 28 år, Christen – 22, år, Dorthe – 14 år og Benned – 13 år.
Ved folketællingen 1801 er Johanne enke og betegnes som Aftægtskone, mens sønnen Jens – 26 år, der er ugift og betegnes som Gaardfæster og formuende. De har 3 tjenestekarle og 1 tjenestepige.
- G2c: Jens Melsen døbt 29. februar 1728 med Kirsten Pedersdatter af Møgelthorum som gudmor og faddere: Anders Nielsen, Søren Kier, Johanne Pedersdatter, alle af Lille Thorum og Maren Meldsatter af Hinnerup. Han er gift med Maren Jensdatter. Han overtager faderens fæste de. 6. januar 1758 – fol. 116.
Ved folketællingen 1787 har Jens betegnelsen Selv Eier og Gaardbeboer. De har børnene: Meelsen -14 år og Dorthe – 13 år.
Ved folketællingen 1801 har sønnen Mælsen overtaget gården og betegnes som SelvEjer ej uformuende. Jens Mælsen er opholdende sammen med hans hustru – han har betegnelsen Aftægtsmand og har en Rørelse. Deres 2 døtre Benned og Karen er også på gården.
- G2d: Dødfødt søn - 30. marts 1732
- G2e: Dødfødt barn - 15. juni 1735
- G2f: Jacob Melsen døbt 17. februar 1737 med Anne Michelsdatter i Lille Thorum som gudmoder og blandt fadderne er Christen Smed i Hinnerup. Han er gift med Maren Christensdatter. Jacob får fæstebrev på en gård i Lille Thorum den 20. november 1774. Ved folketællingen 1787 betegnes han som Bonde og Gaardbeboer. De har børnene Meelsen – 6 år, Christen – 2 år, Dorthe – 9 år og Benned – 7 år.
Ved folketællingen 1801 har Jacob betegnelsen Aftægtsmand og yderlig fattig og faaer Naadens brød og Mælsen Pedersen i Lille Thorum Bye og som er han nevø.

Børn efter Jens Jensen Thye og Kirsten Pedersdatter

- G3a: Benned Jensdatter døbt Dom Remi 1724 med Dorthe Jensdatter i Lille Thorum som gudmor. Faddere: Søren Nielsen i Lille Thorum, Jens Jensen Thye i Hinderup, Jep Pedersen Quist af Modbeck, Anna Jepsdatter af Lille Thorum og Anna Meldsatter af Hinderup
- G3b: Jens Jensen døbt 10. søndag efter Trinitatis 1725 med Anna Pedersdatter af Hinderup som gudmor og faddere: Jens Thye, Maren Meldsatter og Maren Nielsdatter alle af Hinderup. Jens bliver konfirmeret 1747. Jens bliver begravet Dom Sexagesima (8. søndag før Påske) 1763. Han er gift med Johanne Andersdatter den 16. marts 1752 i Roslev og har mindst børnene Jens – 1753, Kirsten – 1755, Jens – 1757, Anders – 1760.
- G3c: Anne Jensdatter døbt 23. søndag efter Trinitatis 1727 med Anne Pedersdatter, Hinderup som gudmor og faddere: Jep Foged, Søren Nielsen, Melsen Pedersen alle af Lille Thorum og Maren Nielsdatter og Maren Jensdatter af Hinderup. Anne bliver konfirmeret 1748. Den 12. februar 1750 bliver Anne trolovet og gift den 6. maj med Anders Jensen,

Hinderup og med forlovere: Christen Smed og Jacob Andersen, Hinderup. Anne Jensdatter bliver begravet den 10. søndag efter Trinitatis 1764. De har mindst børnene Kiersten – 1751, Maren – 1754, Jens – 1757, Anders – 1760 og Christen – 1763. De 3 sønner nævnes i skiftet efter faderen år 1800, hvor Jens er Øster Heignet, Anders er gift og bor i Odense, men Christen tjener i Hinnerup.

Efter Anne Jensdatter gifter Anders Jensen sig igen med en Anne Jensdatter.

Ved folketællingen 1787 er Anders Jensen - Bonde og Gaardbeboer Sønnen Christen af 1. ægteskab hjemme og derudover hans 3 halvsøskende.

- G3d: Peder Jensen fastelavnssøndag 1730 med Anne Pedersdatter, Hinderup som gudmor og faddere: Søren Nielsen Kiær, Melsen Pedersen, Anne Jepsdatter alle af Lille Thorum, Maren Melsdatter, Hinderup. Som salig Jens Thyges søn bliver han konfirmeret 1754.
- G3e: Boild Jensdatter døbt Dom 1. epiph (1. søndag efter Helligtrekongersdag = 13. januar) 1733 med Johanne Jensdatter (*Søren Nielsens Kiær's hustru*), Lille Thorum som gudmor og faddere: Melsen Pedersen, Dorthe Jensdatter af Lille Thorum, Christen Pedersen og Maren Melsdatter, Hinderup. Boild bliver begravet den 17. februar 1734
- G3f: Boild Jensdatter døbt 2. epiph (2. søndag efter Helligtrekongersdag = 20. januar) 1735 – med Anne Pedersdatter Hinderup som gudmor og faddere; Melsen Pedersen, Dorthe Jensdatter, Kirsten Sørensdatter alle af Lille Thorum, Anders Pedersen af Junget Præstegaard. Som salig Jens Thyges datter bliver hun konfirmeret 1755
- G3g: Melsen Jensen født Fest Joh. Bapt. (*Johannis Baptistæ, = Sankt Hans dag = 24. juni*) 1737 – med Dorthe Jensdatter (*Melsen Pedersens hustru*) som gudmor og blandt faddere: Christen Smed, Hinderup, Søren Kiær, Lille Thorum. Dom. Cantate 1738 bliver Melsen begravet – ¾ år gammel.
- G3h: Anne Jensdatter døbt Dom Jubilate (3. søndag efter påske) 1739 med Melsen Pedersens hustru som gudmor og faddere: Anders Pedersen, Junget, Christen Smid, Jens Sørensen Kiær, Mette Jepsdatter begge af Lille Thorum, Inger Jensdatter, Hinderup. Anne bliver konfirmeret 1758 hos Christen Smed og benævnes som Systerdatter
- G3i: Johane/Johanne døbt Dom Jud (5. Søndag i Fasten) 1742 med Melsen Pedersens hustru i Lille Thorum som gudmor og blandt faddere: Christen Smed i Hinderup.

Børn efter Jacob Andersen og Else Jensdatter

- I1a: Maren Jacobsdatter døbt 20. post Trinitatis 1732 med Anne Michelsdatter (*Jacob Andersens stedmoder*), Lille Thorum og blandt faddere: Christen Pedersen, Hinnerup. Den 6. maj 1765 bliver Maren gift med Jens Mortensen, Møgelthorum
Ved folketællingen 1787 bor ægteparret i Møgelthorum og Jens Mortensen er Bonde og Gaarbeboer. De har børnene: Jacob – 15 år, Else – 13 år, Bodil 11 år, har en tjenestekarl som er Land Sol Dat. Det har desuden et ældre ægtepar boende, hvor der under manden står: Har Ophold og lever af Tiggeri og Almisse.
Ved folketællingen 1801 er det datteren Else og dennes mand Christen Jensen/Roslev der har fæstet med betegnelsen Gaardfæster – fattig, deres 3 små børn og hendes mor, der betegnes som fattig. Derudover en tjenestekarl på 30 år.
Ved skiftet efter Jens Mortensen den 31.10.1793 er broderen Jens Jacobsen værge for sin søster og broderen Mikkel Jacobsen, Vester Møjbæk i Selde sogn har penge til gode i boet.
- I1b: Michel Jacobsen døbt Dom. Jubilate (3. søndag efter påske) 1734 med Anne Michelsdatter, Lille Thorum som gudmor og blandt fadderne: Christen Pedersen, Hinderup og Anders Andersen, Hinderup. Den 23. oktober 1760 bleve Trolovede Michel Jacobsen fra Hinnerup og enken Kirsten Jepsdatter af Øster-Moibek. Forlovere: Niels Hansen i Lendum og Jens Laustsen af Aagaard i Lille Thorum. De bliver gift den 26. november. Kirsten Jepsdatter stammer fra Øster Møjbæk i Thorum Sogn og blev gift 1. gang den 10. december 1754 med Niels Iversen i Vester Møjbæk, som bliver begravet den 13. august 1760.

- Ved folketællingen 1787 bor ægteparret i Lendum. Mikkel Jacobsen betegnes som Bonde og Gaardbeboer. De har deres børn Neils (Niels) – 22 år, Else – 15 år. Desuden tjenestefolk på 20 år henholdsvis 11 år.
- I1c: Boild Jacobsdatter døbt Dom. Rogate 1736 (*Bønne Søndag. 5. Søndag efter Påske*) med Anne Michelsdatter, Lille Thorum som gudmoder og faddere: Christen Pedersen, Anders Andersen, Boild Nielsdatter, alle af Hinderup og Kirsten Jensdatter, Lille Thorum. Bodil bliver begravet Dom. Exaudi (*6. søndag efter Påske*) 1738
- I1d: Jens Jacobsen døbt Sexagesima (*Søndagen før Fastelavns Søndag*) 1738 med Anne Michelsdatter som gudmoder og faddere: Christen Smed, Anders Pedersen, Inger Jensdatter alle af Hinderup og Kirsten Jensdatter af Lille Thorum. Jens bliver begravet 2. søndag efter Trinitatis 1738.
- I1e: Jens Jacobsen døbt Fest. Pentecoste (*Pinse. 7. Søndag efter Påske*) 1739 med Anne Michelsdatter som gudmoder og blandt fadderne: Christen Smed og Kirsten Sørensdatter begge af Hinderup. Jens Jacobsen er gift før med 1779 med Karen Jensdatter, men stedet er ikke fundet (*Knud E. Jacobsen*). Karen Jensdatter bliver begravet den 4. april 1791. Seks måneder senere gifter Jens Jacobsen sig med enken efter Jens Jensen Thye – Lisbeth Jensdatter med forloverne: Michel Jacobsen af V. Modbech og Christen Jensen af Skove. Elisabeth er født 1733 og er dermed 58 år ved indgåelsen af sit 2. ægteskab. Elisabeth bliver begravet 10. juli 1799. Jens Jacobsen bliver begravet den 20. juli 1807. Ved folketællingen 1787 bor ægteparret (Jens og Kirsten) i Hinderup, hvor Jens Jacobsen har betegnelsen SelvEier og Gaardbeboer. De har børnene Jacob – 5 år, Jens – 3 år. De har en tjenestekarl på 30 år og en tjenestepige på 22 år. Ved folketællingen 1801 er Jens blevet enke og har betegnelsen SelvEjer – Gaardmand – ej formuende. Sønnerne Jacob og Jens er derhjemme. Han har to tjenestepiger på 26 år henholdsvis 15 år – samt en Jens Pedersen med betegnelsen Vanvittig og spiser Naadens Brød.
- Den 14. juni 1787 køber Jens Jacobsen sin tidlige fæstegaard (*Knud E. Jacobsen*) i Hinnerup til selveje af Friderich Stiernholm til Kieldgaard. Købesummen er 1.354 Rdr. Gården har matr. no. 1 hartkorn og er på 8-1-0-0.
- Jens Jacobsen er tipoldefar til søstre Inger og Marie Andersen i Hinnerup. Marie Andersen var gift Jens Rasmussen – mangeårig sognerådsformand i Junget-Thorum Kommune. Marie og Jens Rasmussen havde en gård på Hinnerup Mark, mens Inger Andersen havde en nabogård, hvor jeg tjente november 1959-juli 1960.
- I1f: Anders Jacobsen døbt 2. pentecoste (*2. pinsedag*) 1745 med Anders Nielsens hustru (*Anne Michelsdatter*), Lille Thorum og blandt fadderne: Niels Andersen, Lille Thorum, Christen Smed og Anders Andersen begge af Hinderup.
- I1g: Dorthe Jacobsdatter døbt 24. søndag efter Trinitatis 1747 med Anne Michelsdatter, Lille Thorum og blandt faddere: Christen Smed, Hinderup. Den 12. november 1776 bliver Dorthe gift med Niels Jensen. Ved skiftet efter Niels Jensen Hedegaard, er Jens Jacobsen, Hinnerup – hendes broder lavværg, mens farbroderen Søren Jensen, Hedegaard i Tøndering er lavværg for børnene. Der var intet at arve. Ved folketællingen 1787 bor ægteparret i Hindrup Bye, hvor Niels Jensen betegnes som Bonde og Gaardbeboer, De har børnene Else – 7 år, Johanne – 6 år, Maren – 4 år, Gundel – 4 år og Bodil – 2 år og en tjenestedreng på 15 år. Ved folketællingen 1801 er Dorthe gift 2. gang med Christen Jensen, der betegnes som SelvEjer – Gaardmand og fattig. Hendes døtre Else, Gundel og Maren er på gården.
- I1h: Niels Jacobsen døbt Dom 1. p. Epiph (*1. søndag efter Helligtrekongersdag = 13. januar*) 1754 med nn som gudmoder og faddere: Niels Andersen og Jens Laursen af Lille Thorum, Christen Smed og Andersen Jensens hustruer i Hinderup.

Børn efter Maren Andersdatter og Jesper/Esper Laursen

- I6a: Anne Espersdatter født 13. september 1753 og gift 11. december 1777 med Jens Jensen, Aagaard i Lille Thorum. Hun er datter af Jens Larsen Aagaard og Kirsten Jensdatter. Ved folketællingen 1787 bor Jens Jensen og Anne Espersdatter i Thorum (*må være Lille Thorum*). Han betegnes som Bonde og Gaardbeboer. De har børnene: Esper – 5 år, Jens – 4 år, Else – 6 år og Kirsten – 3 år. Hans moder Kirsten Jensdatter er på gården sammen med hans broder Niels Jensen, der Heste og Qvæg Handlse. Der er 6 tjenestekarle/tjenestedreng
Ved folketællingen 1801 bor ægteparret i Lille Thorum. Han betegnes som SelvEjer – Gaardmand – formuende. De har børnene: Espen – 19 år, Jens – 17 år og Kierstine – 15 år derhjemme samt 2 tjenestefolk.
- I6b: Laust Espersen født 22. september 1754
- I6c: Anders Espersen født den 12. marts 1758 og gift 24. marts 1791 med Anne Margrethe Jensdatter fra Selde.
Ved folketællingen 1801 angives de at bo i Møgelthorum. Han betegnes som SelvEjer – Gaardmand – ej uformuende. De har børnene: Espen – 6 år, Maren – 8 år, Jens – 3 år og Peder – 1 år hjemme. Der er 5 tjenestefolk på ejendommen.
- I6d: Mette Espersdatter født 18. januar 1758 og gift 1. gang med Povel Pedersen, Øster Møjbæk og 2. gang med Niels Knudsen fra Selde Mølle.
Ved folketællingen i 1787 er Povel Pedersen og Mette Espersdatter bosat i Moedbæk, hvor han betegnes som Bonde og Gaardbeb. Hans søster Kirsten Pedersdatter er på ejendommen, 1 tjenestekarl og en ”uægte” dreng – Jens Jensen på 10 år.
Ved folketællingen 1801 er Niels Knudsen SelvEjer i Møjbech – Gaardmand – efter sin Stand riig. Mette´s søn Esper på 10 år og deres fælles børn: Maren – 8 år, Maren – 5 år, Povel – 2 år. Peder Jensen på 65 år, der faaer Naadsens Brød – Skrøbelig i Hovedet. Han er en halvbroder til Povel Pedersen. Der er 2 tjenestefolk på gården.
- I6e: Anne Marie Espersdatter født 30. marts 1760 og gift 1. gang 18. oktober 1789 med enkemand Søren Pedersen i Skove. Forloverne ved trolovelsen den 19. september var Jens Jensen Aagaard i Lille Thorum (hendes svoger) og Michel Jacobsen, Vester Møjbæk i Selde. Efter at Søren er omkommet ved færgeulykken 1792 bliver hun den 3. januar 1793 trolovet med deres tjenestekarl Morten Nielsen, Hinderup – søn af Niels Andersen og Johanne Hansdatter fra Selde – datter af Hans Pedersen og Bodil Jepsdatter i Floutrup
Ved folketællingen 1787 bor Søren Pedersen i Skove sammen med sin første kone Maren Nielsdatter. Han betegnes som Bonde og Gaarbeb. – de har børnene Johanne – 5 år, Bodil – 2 år – samt 3 tjenestefolk blandt Morten Nielsen
Ved folketællingen 1801 er Anne Marie Espendatter i Skove sammen med Morten Nielsen og der er børnene Esper – 10 år, Maren – 8 år i hendes ægteskab med Søren Pedersen – samt hendes stedbørn Johanne – 16 år, Boel – 14 år og Niels 13 år og en tjenestekarl.
- Det bør bemærkes, at Maren Nielsdatter nævnt i folketællingen 1787 og Morten Nielsen er søskende.
- I6f: Michel Espersen født 31. maj 1761
- I6g: Christen Espersen født 1763 og død som spæd
- I6h: Christen Espersen født 1764 og død som spæd
- I6i: Christen Espersen født 1767 og død som spæd
- I6j: Christen Espersen født 1768 og død som spæd

Tipoldebørn efter Niels Andersen Ræv – Thorumgaard

Børn efter Søren Jensen og Kirsten Meelsdatter

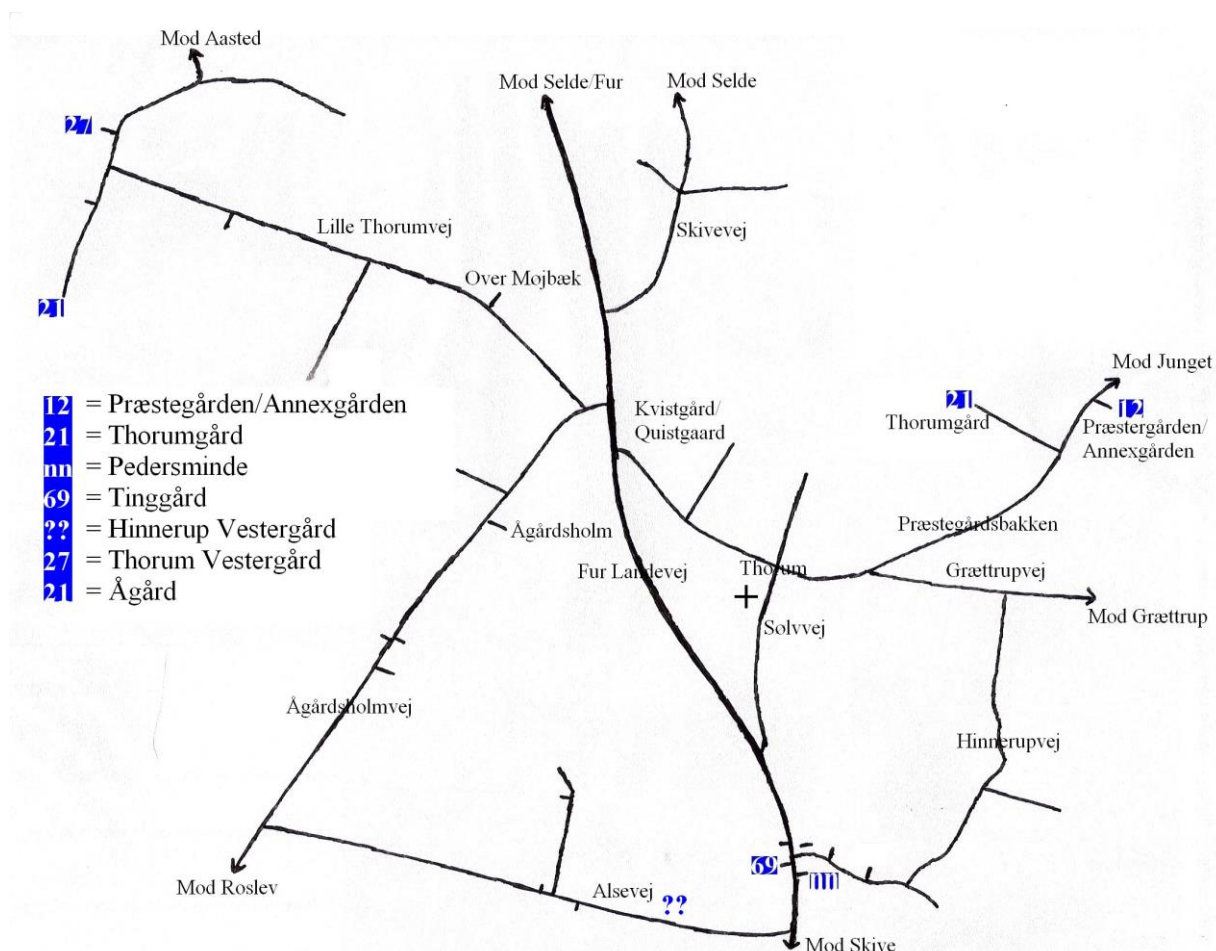
- F4e1: Niels Sørensen født omkring 1779 og som den 12. juni 1812 bliver trolovet med Sophie Knudsdatter datter Knud Jensen Strømgaard og Maren Jensdatter. Niels og Sophie bliver viet i Junget kirke den 8. oktober. Niels overtager fæstet den 17. marts 1812 efter sin afdøde svigerfar under Jungetgaard - folie 219. Ved fæstet, der omfatter Hartkorn 4½-1-1-1, angives Niels Sørensen at have været 8 år som dragon i Randers.
Ved dåb hos fætteren Melsen Sørensen i Mogenstrup betegnes Niels Sørensen også som Niels Sørensen Useltoft, hvilket givetvis er navnet på hans ejendom i Grætrup.
De får børnene Kirsten Marie – 14.07.1813, Maren – 15.11.1814, Knud - 12.05.1816, Søren – 19.10.1817 og Karen Marie – 08.06.1819.
- F4e2: Melsen Sørensen født omkring 1781 og før 1822 bliver gift med Kirsten Sørensdatter født i Øster Assel på Mors. De får børnene: Kirsten Marie – 05.08.1809, Søren 20.10.1812 og Søren Christian 01.01.1816. Ved folketællingerne 1834-1850 angives de at være boende i Hegnet/Øster Hegnet. Ved folketællingen 1834 har Melsens stedmoderen Maren Nielsdatter hos sig.
- F4e3: Jens Sørensen født omkring 1786 og før 1815 bliver gift med Maren Christensdatter. Ved folketællinger 1834-1850 har de et hus i Nørre Thise. Maren ernærer sig ved håndgerning/spinding mens Jens betegnes som tjenestekarl og er ikke altid talt med derhjemme, men med som tjenestekarl på diverse gårde. Ægteparret har børnene: Christen – 10.12.1815, Jens – 05.04.1818, Kirsten Marie – 21.01.1821 og Peder 20.06.1824.

Børn efter Søren Nielsen Quist og Anne Melsdatter

- F4g1: Karen Sørensdatter er døbt den almindelige bededag.1792 og er konfirmeret 1808. Den bliver gift den 12. november 1819 med husmand Iver Christensen, og med Melsen Sørensen og Christoffer Nielsen som forlovere. Iver Christensen dør den 18. oktober 1834. Ved folketællingerne 1834-1850 bor hun i et hus i Nørre Thise. Ægteparret har børnene: Christen – 03.04.1816, Søren – 02.01.1821, Anne – 05.07.1822 og Bodil Marie – 27.06.1824. Søren betegnes 1850 som træskomand, mens døtrene er skrædderpiger og Christen er tidlige betegnet som skrædder. Det bør bemærkes, at sønnen Christen er født 3 år før de er blevet gift, men ved konfirmationen står han som søn af Iver Christensen. Fadderne ved Christen's dåb var Mælsen Sørensen, Ungkarl, Søren Jensen's enke og Niels Sørensen, Grætrup
- F4g2: Melsen Sørensen er døbt 11. søndag efter pinse 1793 og bliver konfirmeret 1811. Han bliver den 20. marts 1828 gift i Grinderslev kirke med Zidse Marie Nielsdatter datter af Niels Mikkelsen og Maren Jensdatter.
Ved Folketællingen 1834 bor Niels Mikkelsen og Maren Jensdatter i et Huus i Mogenstrup. Han lever af sin Jordlod. Hos sig har de datteren Zidse Marie og svigersønnen Mælsen, der er Dagleier og deres børn Ane, Bodil Marie og Maren.
Ved Folketællingen 1840 er Mehlsen Sørensen blevet Gaardmand i Højslev Sogn – Sejstrup udflyttere – Rosendal. Mehlsen og Zidse Marie har nu børnene Anne, Bodil Marie, Maren, Niels – 6 år, Anne Marie – 5 år. Hos sig har de Zidses's forældre Niels og Maren. Desuden har de boende Inderste og Almissemlem Jens Knudsen – 72 år og dennes hustru Anne Jensdatter – 73 år.
Ved folketællingen 1845 bor ægteparret stadig i Sejstrup by, Rusendal. Mehlsen betegnes som Gårdmand og er født i Thorum sogn. Sidsel Marie er født i Grinderslev sogn. Hjemme har de børnene Maren, Niels, Anne Marie, der alle er født i Grinderslev sogn og derudover datteren Christine – 4 år. Maren Jensdatter (Sidsel's mor) – 80 år – inderste og er født i Hjerck Sogn. Jens Knudsen – 77 år – Inderste og Almissemlem og født i Ørslevkloster Sogn er ligeledes på gården.
Melsen Sørensen dør den 28. juni 1847 og bliver begravet 6. juli på Højslev Kirkegård. Melsen og Zidse Marie har børnene: Ane – 15.06.1828, Bodil Marie – 18.11.1829, Maren – 12.04.1831, Niels – 14.05.1834, Anne Marie – 20.01.1836, der alle er født i Mogenstrup

og hvor Melsen's halvsøster er gudmor, mens der blandt fadderne optræder hans fætre Niels og Jens. I Højslev fødes Christine 1841.

Oversigt 2008 over veje i Thorum sogn, hvor "Rævfamilien" har boet:

Thorumgaard: Niels Andersen Ræv, Morten Nielsen, Else Nielsdatter gift med Laurids Andersen

Pedersminde: Jacob Andersen Ræv, Jens Jacobsen Ræv og Jacob Jensen Ræv

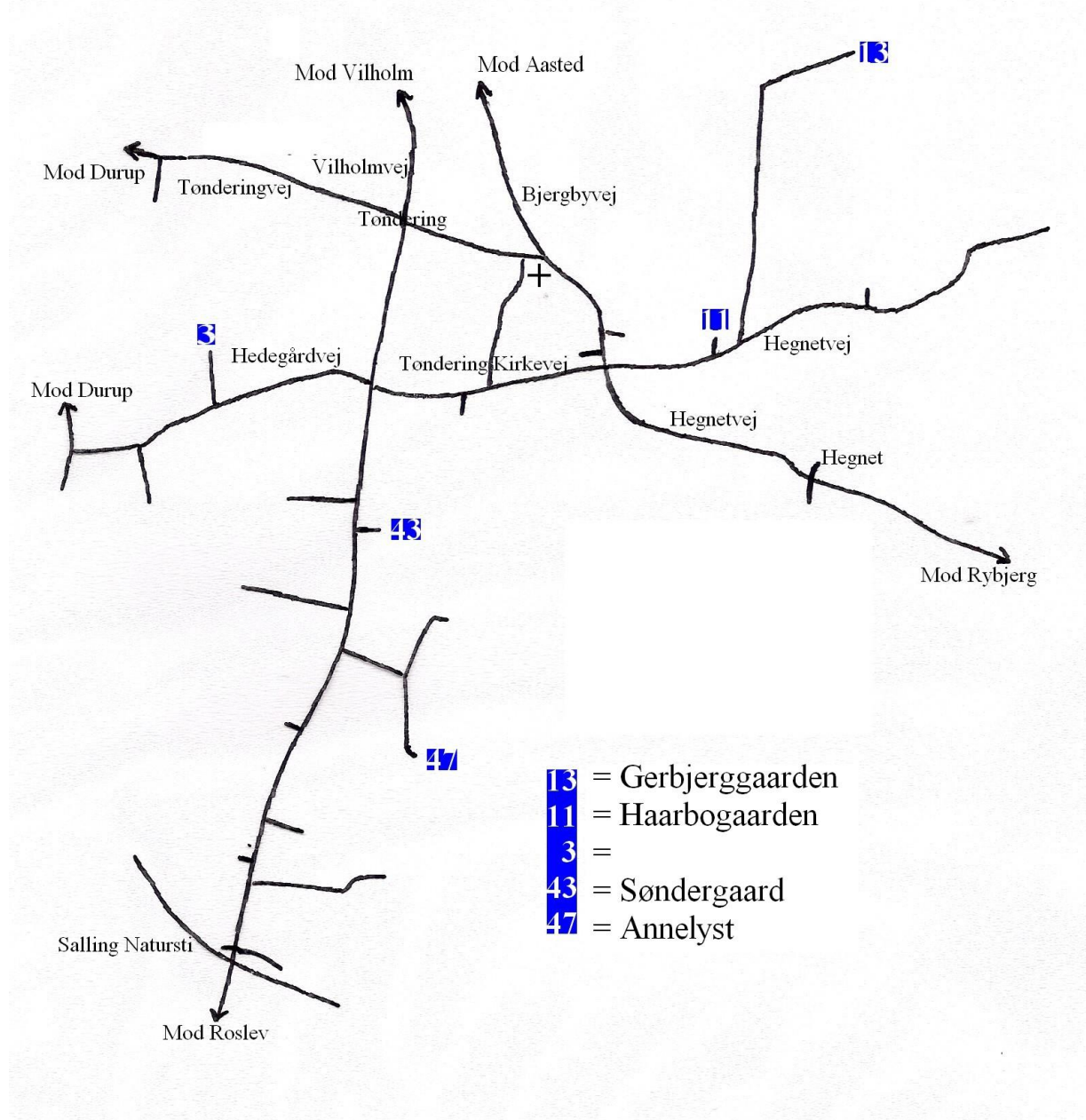
Tinggaard: (Peder Andersen Ræv), Anders Pedersen Ræv og Anders Andersen Ræv

Hinnerup Vestergaard: Peder Nielsen Ræv, Jacob og Melsen Pedersen Ræv og efterslægt
Hvor Hinnerup Vestergaard reel har ligget er ikke afklaret, men det mest sandsynlige er vel i selve Hinnerup By.

Thorum Vestergaard: Anders Nielsen Ræv, Niels Andersen Ræv.

Øversigt 2008 over veje i Tøndering sogn og hvor Ræv-familien har boet

Gerbjerggaard: Benedicte Pedersdatter[?] Gift med Jeppe Jensen (1790-1813)

Haarbogaarden: Peder Melsen (1793-1828)

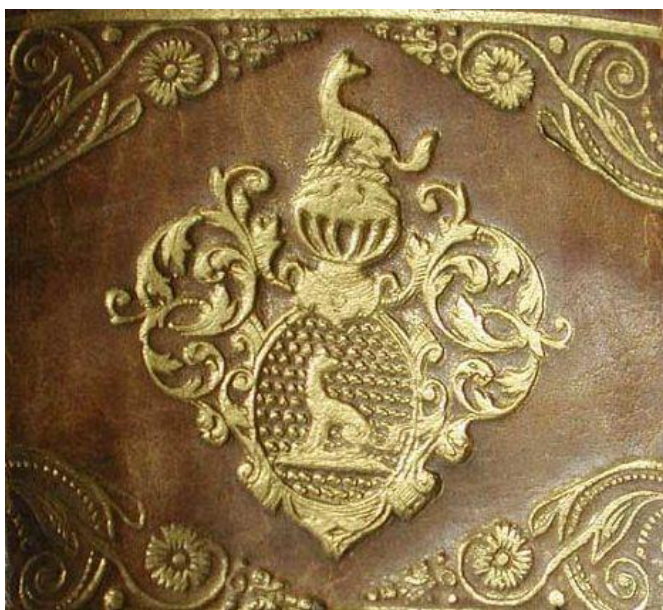
Hedegårdsvej 3: Melsen Pedersen (1791-1808) og Anders Melsen (1808-1830)

Søndergaard: Niels Melsen (1756-1763)

Annelyst: Melsen Pedersen (1766-1790) og Laurids Melsen (1817-1834)

Slægten Reff/Foss fra Hjerk Sogn.

Niels Foss, Bog- og møntsamler 1670-1750

www.gladsaxegymnasium.dk

Indledning:

Ved planlægningen af dette afsnit havde jeg ikke fornemmelsen af, hvor meget stof, der kunne findes på internettet omkring denne slægt.

Vi er tilbage før kirkebøgernes tid - oplysningerne på internettet er hentet fra andre kilder, som jeg ikke har sat mig ind i. Det var oprindeligt planlagt at stoppe omkring år 1800, men oplysninger bl.a. også fra kirkebøger og folketællinger har bevirket, at enkelte grene er ført frem til sidst i 1800-tallet.

Ifølge Danmarks statistik forefindes 432 personer i 2008 med efternavnet Foss. Familien Foss bliver bl.a. indgift i familierne de Hemmer og Thiele. I 2008 forefindes 40 personer med efternavnet Hemmer og 133 personer med efternavnet Thiele.

Der er tidligere nævnt, at ved slægtsforskning er det typisk at skrive af efter hinanden. Hvor har det har været muligt, har jeg forsøgt at "tjekke" oplysningerne via "officielle" kilder – såsom Adelshåndbøger og Dansk Biografisk Leksikon.

Der vil givetvis være fejl, men uanset dette – så er det personer, der i løbet af 1-2 generationer opnår topposter i det danske samfund.

I Dansk Biografisk Leksikon – bind IV arbejdes med 2 slægter Foss – den ene føres tilbage til Christen Nielsen Foss eller Reff – bl.a. kannik i Viborg. Flere kilder fører ham tilbage til Hjerk sogn.

Christen Nielsen Reef er født omkring 1553. Christen Nielsen Foss har været rektor på Viborg Katedralskole – senere i livet blev han Lector Theolog i Viborg og endte med at blive kannik i Aarhus, hvor han dør den 4. oktober 1625. Han bliver gift med Maria Pedersdatter (Løvenbalk), hvis far var biskop i Viborg. Hun dør i barselsseng 1588 efter at have født sønnen Niels Christensen Foss.

Navnet Ræv i Hjerk: Cirka 150 år efter Christen Nielsen Ræv's fødsel findes navnet Ræv/Rev/Ræf/Ref i kirkebogen for Hjerk sogn og ligeledes i skifter under herregården Hostrup. Om Christen Christensen Reff født omkring 1710 er en efterkommere eller at navnet er opstået

spontant kan ikke afgøres med de fundne oplysninger – men navnene anvendes systematisk. Ved Christen Christensen's vielse i 1747, ved 3 barnedåb, ved dødsfald efter begge hans koner og efter ham selv anvendes ét af de nævnte navne. Tilsvarende anvendes disse navne ved skifte efter hans koner og efter ham selv.

Fra internettet har jeg hentet nedenstående på svensk. Jeg føler ingen grund til at oversætte til dansk og lader det derfor tale for sig selv.

Foss, Christen Nielsen (*hem.passagen.se/urbanjon*): Född 1553. Död 1625 i Århus, Danmark. Teologie lektor. Christen Foss kom 1574 från Aalborg Skole till Viborg som student för att läsa färdigt. Han var bondson från Hjerk i Salling, och kallas också Christen Nielsen Reff. Redan 1578 blev han hører. Han var sedan utomlands några år, som hovmästare åt Iver Juul och studerade bl.a. hos Beza i Geneve. Denne beskriver honom som en uppskattad discipel.

År 1585 blev Christen Foss rektor i Viborg, och blev rikskänd som en förträfflig lärare till vilken unga adelsmän vände sig. Han gifte sig med biskop Peder Thøgersens dotter Maren, som emellertid avled bara 18 år gammal 1588 i samband med att parets enda barn Niels skulle födas. Genom Niels skulle hon dock komma att kallas "de Fossers Moder", stammoder för släkten Foss. 1593 tycks Christen Foss ha blivit teologisk lektor vid domkyrkan i Viborg, varvid han blev den egentlige representanten för den viborgska teologin, som vid denna tid var kalvinistiskt inriktad. Christen var själv kalvinist liksom flera av Bezas danska lärjungar. Christens egen student Niels Paaske, som sedermera blev biskop i Bergen, beklagade sig vid ett tillfälle över att det var Christen Foss som i Viborg hade befängt honom "med calvinske Principiis".

År 1601 flyttade Christen Foss till Århus, där han hade ett kanonikat, och han dog där år 1625.

Ovenstående er delvis en oversættelse fra Skivebogen 1932, der kun handler om Viborg Domkirke.

En søster til Maren/Marie Pedersdatter, der hed Else/Elisa Pedersdatter Thøgersen var gift med magister Jacob (Jensen) Holm, der var biskop i 22 år for Aalborg stift. Han døde den 29. maj 1609 i Aalborg. I Budolfi kirke findes en mindeplade over Jacob Holm Jensen og hans 2 hustruer og deres i alt 13 børn

Søn af Christian Nielsen Reff/Foss - Som grundlag for omtale af sønnen Niels Christensen Foss og dennes sønner og døtre er primært anvendt oplysninger fra Dansk Biografisk Leksikon – V. Bind. – 1887-1905. Author: Carl Frederik Bricka.

Børn efter Christen Nielsen Foss og Maren/Marie Pedersdatter

Foss, Niels, 1588-1645, Læge, var født i Viborg 4. Oktober 1588. Hans Fader, M. Christen Nielsen Reff eller Foss, var først Rektor, siden Lector theol. i Viborg og til sidst Kannik i Aarhus; Moderen var en Datter af Biskop Peder Thøgersen i Viborg. Hun døde ved Sønnens Fødsel. 1607 blev Foss Student fra Aarhus Skole; men allerede Aaret efter blev han sendt udenlands og kom kun hjem for 1613 at tage Magistergraden i Kjøbenhavn, hvorpaa han atter drog ud som Hovmester for nogle unge Adelsmænd. Da man hjemme ønskede, at han skulde lægge sig efter Lægevidenskaben, og han til den Ende fik det kongelige Rejsestipendium for en Mediciner, saa færdedes han nu i mange Aar paa Saadanne Steder i Tyskland, Frankrig og Italien, hvor Lægevidenskaben især dyrkedes. I 1622 kom han endelig hjem, og Aaret efter blev han Provinsialmedikus i Skaane og fik et Kannikedømme i Lund. I 1624 blev det befalet ham at følge den danske Gesandt Christian Thomesen Sehested paa hans Sendelse til Spanien. Paa Rejsen tog Foss den medicinske Doktorgrad i Leiden (Holland). Efter sin Hjemkomst ægtede han 1625 Karen, Datter af Dr.

Matthis Jacobsen, der havde været Hofmedikus, men senere havde trukket sig tilbage til sit Prælatur i Aarhus Kapitel. Sin følgende Levetid tilbragte Foss i Lund som en højt anset Læge. I 1635 ledsagede han Christian IV paa en Rejse i Norge, da Livlægen Henning Arnisæus var bleven syg. Da de svenske 1644 vare faldne ind i Skaane, drog Foss med sin Familie over til Kjøbenhavn, hvor han døde 1. Juni 1645, inden Freden endnu var sluttet. Hans Enke førte siden hans Lig til Lund, hvor det hviler i Domkirken. I sit Ægteskab havde Foss. 8 Børn, deriblandt 6 Sønner, der alle bleve lærde og ansete Mænd. De stiftede det endnu bestaaende⁷ Fossiske Legat ved universitetet.

Rørdam, Hist. Saml. og Studier I, 101 ff.

da.wikipedia.org/wiki/Lund_Domkirke

Fra web.telia.com/~u40107259/foss er hentet nedenstående

Epitafium över min anfader Niels Christensen Foss (1588-1645) och hans hustru Catharina Mattiasdatter Jacobæus (1600-1664). Epitafiet återfinns i Lunds Domkyrkomuseum.

Epitaphiet har tidigare hängt i Lunds Domkyrka med flyttades till Domkyrkomuseet vid en renovering i början av 1900-talet.

Nicolaus Fossius. Philios. et Med. Doct. Can. et Vic. Lund. a puero Studiis sacer ea primum in patria coepit, hinc per cultiores orbis Christiani provincias Germanicam Utramq, Galliam, Ital. Hisp. Britan. XVII ann. peregrinationibus absolvit tandem in patriam redux Medicinam apud Scanos XXII annos fecit. Interea XX ann. demptis III. Mensibus totidemq septimanis, in concordi Conjugio cum castissima vitæ Socia Catharina D.D. Matthiæ Jacobæi Archiatri Regii Filia jucundissime vixit, IX Liberos pater factus. Nunc uterq ad arbitrium Jehovæ, anima coelo reddita, quod mortale fuit subjecto tumulo in spem resurrectionis depositum reliquit, Ille Anno CI(C).I(C)C, XLV. Ætat. LVIII. Hæc volui viator, tu vale, fave et novissimorum memor in rem tuam abi. Circumspecte Sine Fuco.

På tavlan över graven, var Christus ses uti vinpersen, ses denna vers.

*Stillat corde, latex sudant sub pondere pungi
Vulneribusque pedumi lymphæ cruenta salit.
Hoc uno potuit Scelus omne liquore piari,
Ut foret uva Deus torcular esset amor.*

Nederst på en svart sten.: *Felicissimis Coniugibus - Nicolao Fossio, Medicorum florentissimo.
Et Catharinæ Matthiæ rarissimi exempli Matronæ lætorum et tristium sociis individuus,
parentibus optime meritis, exiguum hoc ingentium meritorum monumentum novem superstites
liberi gratissimi*

P.

Anno M.DC.LXV.

Børnebørn efter Christen Nielsen Ræv/Foss

Børn efter Niels Christensen Foss og Karen Jacobsdatter

N: **Foss, Christian**, 1626-80, Læge, født i Lund 14. Okt. 1626, dimitteredes 1644 fra Sorø til Universitetet, studerede først Theologi under Vejledning af Hans Svane, i hvis Hus han var, men vendte sig med dennes Samtykke snart til Lægevidenskaben og især Farmacien, og fortsatte sine Studier udenlands, navnlig i Leiden. Han vendte hjem 1650 og praktiserede som Læge, indtil han 1651 som Hovmester for Knud Urne (Søn af Sivert U. til Raarup) atter begav sig paa Rejser, der strakte sig over Nederlandene, hvor han i Utrecht tog den medicinske Doktorgrad 1652, og derefter videre til Italien, Tyskland og Østerrig. Efter sin Hjemkomst 1655 overtog han det ham for længst tilsagte Embede som Provinsialmedikus i Skaane og synes senere under de forandrede Forhold uden Vanskelighed at have sluttet sig til den svenske Regering, der 1669 udnævnte ham til Professor i Medicin ved Lunds Universitet og 1672 til Assessor i Jönköping Hofret. Da imidlertid Krigen udbrød 1675, var det forbi med hans Ro; Svenskerne ansaa ham for mistænkelig, han flygtede ad Halland til, hvor han ejede Jordegods, men blev opsnappet af de danske Tropper og ført for Kong Christian V, der senere (1677) antog ham til sin Livmedikus. I 1678 blev han Assessor i Højesteret og døde 1. Dec. 1680. Gift 1.gang i Febr. 1656 med Professor Jørgen Froms Enke, Else Scavenius (f. 1625 d. 29. Marts) 1671), eneste Datter af Biskop Laurids Mortensen S. I 1673 blev han gift 2. gang med Sophie Kaare (d. 1690), eneste Datter af Borgmester i Helsingborg Jens Nielsen K. Foss havde, medens han boede i Lund, været en velhavende Mand, men Krigen ødelagde hans Formue, saa han intet efterlod sin Enke og Børn. Til Litteraturen har Foss. saa godt som intet leveret; hans praktiske Virksomhed og Duelighed maa det da være, som i Gravskriften have skaffet ham Titel af Nordens Æskulap (= (græsk: Ἀσκληπιός Asklepios) var i græsk mytologi gud for lægekunsten)

Kilde: Progr. fun. Acad., Rørdam, Hist. Saml. og Studier I, 119 ff., Ingerslev, Danmarks Læger og Lægevæsen II, 39 f., Worm, Lex. ov. lærde Mænd.

Sammen med Else Scavenius havde han seks børn: Niels (N1), Laurs, Peder, Matthias, Christian og Else. Med Sophie Kaare havde han 2 børn: Anna Catrine og Jens, der var professor og praktiserende læge i København. Han var gift med en hollænder (genealogy.arga.dk/getperson)

O: **Foss, Matthias**, 1627-83, Biskop. Han er i Lund 12. Okt. 1627. Han gik først i Fødebyens Skole og kom 1642 til Sorø, hvorfra han blev Student 1644. I 1647 tog han theologisk Examen og blev 1648 Hører i Lund. I årene 1650-53 rejste han udenlands, indskreves 1651 ved Universitetet i Leiden (Holland) og besøgte derefter England, Tyskland og Italien. I 1653 blev han Rektor i Lund og tog i 1655 Magistergraden. Han nød stor Anseelse som Skolemand. Frederik III udnævnte ham 1660 til Slotsprædikant. I 1662 faldt han i kort Tid i Unaade, i det han blev beskyldt for at have behandlet Statssager paa Prædikestolen¹). Han fordrede selv en retslig Undersøgelse i Sagen, der dog ikke blev foretagen, fordi Kongen fandt Beskyldningen ugrundet. Under sin Virksomhed ved Hove var han en Tid lang Skriftefader for den fangne Kongedatter Leonora Christina. Dersom han ikke havde haft privat Formue, kunde han dog ikke have ladet sig nøje med sin Stilling som Slotsprædikant; thi 1665 klagede han over, at han i 5 Aar ikke havde faaet sin Løn udbetalt, og det var vistnok Grunden til, at han samme år blev Professor i Theologi ved Universitetet. I 1667 maatte han efter Kongens Befaling i en latinsk Prædiken forsvare Trinitetslæren over for Socinianeren Lubinietzki, en polsk Adelsmand, der opholdt sig ved det danske Hof og søgte fri Religionsøvelse for sig og sine Tilhængere. I 1672 blev han Biskop i Aalborg og i 1675 Dr. theol. I 1674 deltog han med Landets Bisper i forarbejderne til Danske Lovs 2. Bog, og samme maatte han med flere fremragende gejstlige i Kolding afgive en Erklæring om, hvorvidt man uden sin Saligheds Tab kunde gaa over til den romersk-katholske Religion. Svaret lød benægtende og havde vistnok sin Betydning for Prins Jørgen, der den Gang var paa Valg til Konge i Polen. I 1683 blev han Dr. Theol. Foss døde 8. Juli 1683 og bliver gravlagt 26. juli 1686. I Forening med sine Brødre oprettede han det store Fossiske Legat for trængende Studenter. Han var gift 2 Gange: 1. gang (1656) med Bodil Brochmand (d. 1670), Datter af Professor Hans Rasmussen B. og Enke efter Professor Hans Lauridsen i Roskilde. Bodil Brochmand er søster til Dorthe Brochman gift med broderen Jacob Foss. I 1675 blev han gift 2. gang med Margrethe Axelsdatter Aand, Enke efter Præsten Bent Hansen i Hammer. Hun er datter af ridefoged til Dronningborg – Axel Christensen Aand og hustru Karen Nielsdatter (*Carl Langholz*). Vielsen findes i kirkebogen – Den 3 febr. viedede M. Jacob P(...?) udi min .... effter min anmodning ... den meget guderlige Mag. Matthias Foss superidentent .... Aalborg stift .... og den guderlige Matrone Margrete Axelsd. udi hendis hus, effter hans Kongl. (malt??)skrift. Hun bliver gravlagt den 20. februar 1684 som Sl. Dr. Mathias Fossis hustru – 57 aar 4 maand 8 dage.

Som Biskop roses han for sin store administrative Dygtighed, der især fremtræder i hans Bestyrelse af forskellige kirkelige Stiftelser, hvis Tarv han varetog med stor Omsigt, og som han efterlod i fortrinlig Orden. Han var selv Godsejer og skrev sig til Hvidstedgaard – Tårs sogn i Vendsyssel. Han var en fremragende Prædikant og lagde særlig Vægt paa Modersmaalets Udvikling. H. Gerner klager rigtignok over, at han, efter at han var bleven Biskop, lod sig for stærkt paavirke af den jyske Dialekt. Men det skal dog fremhæves, at hans faa (3) Ligprædikener vare saa stærkt eftersøgte endnu ned i den Holbergske Periode, at der i Begyndelsen af det 18. Aarhundrede blev givet for dem «udi raa Materie» over 5 Rdl., og at de -- hvad der er et Særsyn i den Periode -- udkom i nyt Oplag 1731-32.

Foss var en fuldstøbt Personlighed og optraadte med stor Fordomsfrihed, f. Ex. over for forskellige Ytringer af Datidens Overtro. Men i sine sidste Aar var han stærkt trykket af legemlig Svækkelse, der ogsaa indvirkede paa hans Aandstilstand. Han troede saaledes, at Verden skulde forgaa 1684, og i sit sidste Brev til sin Ven Biskop Grave i Aarhus skrev han faa Dage før sin Død, at han følte denne nærme sig, «som han agtede saa meget ønskeligere, som de forestaaende Revolutioner vare skrækkelige til, som han gruede for at bemøde sine Tanker med».

Kilde: Pontoppidan, Annales eccles. Dan. IV, 198 ff., Zwergius, Siellandske Clerisie S. 645 ff., J. Bircherods Dagbøger 1683 i Haandskrift

I "Kjøbenhavns Diplomatarium" – Bind V – Side 719-781 – nummer 1838 nævnes han 1668 med titlen Mathias Fossius – primus Theol.

¹⁾ I Kjøbenhavn del II – kap. III – Kbhvn., Thiele, 1890 - Carl Bruun (1846-99) findes måske forklaringen på unåden:

I December 1660 plyndrede Soldaterne de kjøbenhavnske Torve og Slagterboderne, hvorom den svenske Resident Duvall skriver fra Kjøbenhavn: "Her er en stor Jammer blandt Soldaterne, som af Hunger bedrive den ene Insolents efter den anden paa Gaderne", og senere tilføier han: "Borgerskabet er yderst utilfreds, sværger og bander og taler farlige Ord; naar Nogen kun tør tale frit ud, da hedder det: det kan ikke bestaa ret længe, som det nu staar." Den dybe Misstemning, som herskede mod det nye Regimente, eller, som det hedder i en samtidig Dagbog, over, at "Alt var gaaet saa bagvendt", forøgedes end yderligere ved den Strengthed, der udvistes mod politiske Modstandere eller mod Folk, som paa en eller anden Maade havde vakt Hoffets Uvillie, thi Enevælden var mistænsksom og ængstelig og optraadte ikke sjelden med uforholdsmæssig Strengthed. En Borgmester og en Raadmand paa Christianshavn, der havde vovet at hævde Magistratens Kaldsret og havde "pukket mod Kongen", blev satte i Blaataarn; Professor Christen Nold blev afsat, fordi han i sin Logik havde anført mellem de sandsynlige Sætninger, som dog ikke vare utvivlsomme, at gode Fyrster hellere bør vælges end fødes, **og Hofpræsten Math. Nielsen Foss undgik kun den samme Skjæbne for nogle tvivlende Yttringer om Enevælden ved at tilstille Kongen et ydmygt Undskyldningsbrev.** Usømmelig Tale imod Majestæterne, en Brøde, paa hvilken der er flere Exempler, blev straffet overordentlig haardt; saaledes blev den rige og letsindige Adelsmand *Kai Lykke*, en formelig Don Juan-Type fra Midten af det 17de Aarhundrede, i Aaret 1661 dømt fra Ære, Liv og Gods for nogle høist fornærmelige Yttringer mod Dronningen i et Privatbrev, der var skrevet fem Aar iforveien.

I 1667-68 var Matthias Foss rektor på Københavns universitet

Matthias Foss har også ejet en gård i Mou sogn (www.galleri-bundgaard.dk/hoestemark): Gården Høstemark er opført i årene (1698-1700, på et område kaldet Høgsted – en lille landsby Høgsted, der før reformationen tilhørte Viborg Domkirke. Efter reformationen, hvor al klosterjord blev inddraget solgte kongen en Høgstedgård til Aalborg-bispen Matthias Foss i 1674. Hans datter Karen solgte gården til amtsforvalter Peder Klein, der købte de resterende ejendomme til Høgsted og begyndte opførelsen 1698 af Høstemark

Fra www.aalborg.stift.dk/Kirker/budolfi er hentet: Den vestligste krone er fra 1682. Den er givet af biskop Matthias Foss sammen med 100 rdl., hvoraf renterne skulle benyttes til at holde kronen ren og årlig forsyne den med vokslys, der kunne brænde til alle gudstjenester fra jul til kyndelmisse

Budolfi kirke og lysekrone i Budolfi kirke – giver Matthias Foss

Fra 1672-83 var Dr. **Matthias Foss** Biskop (www.thistedmuseum.dk/historisk%20%C3%A5rbog) over Ålborg Stift. Han roses for den Iver og Nidkærhed, hvormed han varetog sit Embede. Særlig overfor de unge, nykaldede Præster i sit Stift var han streng i sine Fordringer. De måtte møde til en Slags Eksamen hos ham og overhøres i deres Kundskab og Indsigt i den hellige Skrift, og det stod tidt slet til med dem i den Henseende. Mange vordende Præster måtte forpligte sig til i deres Embede at anvende megen Tid til flittig Læsning i Biblen og andre religiøse Skrifter.

I "Fra Orthodoxiens tidsalder (*Jørgen Lundbye*) omtales en del af det foregående. Orthodoxie kan oversættes til "det at overholde en trosretning til punkt og prikke = rettroenhed". Der angives, at hans far Nicolai (Niels) Foss havde 3 døtre og 5 sønner – de 5 sønner er fundet, men der er fundet 4 døtre – se senere. Over Niels Foss og hans 5 sønner blev der ved deres død udstedte trykte akademiske sørgeprogrammer over dem – disse er endnu 1912 bevarede – så det må formodes, at det er de også i 2008.

Epitaphiet i Frue kirke Aalborg fortæller at han havde 6 børn med Bodil Brochmand. I er nærværende skrivelse er angivet 7 børn efter ham. Om han har en datter/søn sammen med Margrethe Axelsdatter Aand har jeg ikke kunnet finde eller om der tilsneget sig en fejl i diverse oplysninger.

Det er tidligere nævnt, at han var skriftefader for Leonora Christina. Fra et skriftemål skal citeres: "*Bad mig dog sige, hvad jeg om det Forræderi vidste*". Leonora Christina har i Jammersminde skrevet – citat "*Jeg kunde for Graad neppe Ordene udføre, sagde jeg vandt for Gud udi Himmelen, for hvilken intet skjult er, at mig om det Forræderi intet vitterligt var*" – citat slut. Leonora Christina har skrevet mere om denne hændelse, men det er ikke taget med her. Men ud fra det skrevne kan man nemt forstå *Jørgen Lundby's* fortsættelse – citat "*der er utiltalende, at Hoffet paalagde Grevindens skriftefader at søge at fremkalde en tilstaaelse om hendes Kendskab til Ulfeldts Forræderi, og ikke mindre utiltalende er det, at Foss bøjede sig for Befalingen*" – citat slut.

Blandt Biskop Foss' efterladte skrifter findes ligprædikener over 4 personer:

- * Tale over Fra Anne Sehested. Mogens Friis' hustru – trykt 1662
- * Tale over Erkebiskop Hans Svane (hans svigerfader) 1668, Hafnia – 346 sider.
- * Tale ved Kong Frederik III's begravelse i 1670 – 90 sider
- * Tale over Fru Sophie Rosenkrantz, Otto Skeels Hustru, København 1681 – 194 sider.

P: **Foss, Jens**, 1629-87, Læge, og er født i Lund 6. Maj 1629. Fra Sorø Skole blev han 1647 Student og kastede sig strax over det medicinske Studium. I 1650 tiltraadte han en 4aarig

Udenlandsrejse, der førte ham til Nederlandene, Tyskland, Italien og Østerrig; i Padua (Italien) hædredes han med forskellige akademiske Æresposter og kreeredes til Magister og Dr. med. (1654). Efter sin Hjemkomst praktiserede han 2 Aar i Lund, indtil han 1656 som Hovmester for Knud Rantzau igjen rejste til Tyskland. Rejsen, der forlængedes ved Krigsforholdene, strakte sig over Frankrig og Nederlandene; i Paris døde Rantzau, og Foss kom i Begyndelsen af 1661 hjem til Kjøbenhavn. Et Tilbud om Ansættelse som Læge hos den svenske Konges Broder afslog han, men modtog Beskikkelse som Provinsialmedikus i Christiansstad og Bleking, hvorfra han 1664 kaldedes som Stadsfysikus¹⁾ til Kjøbenhavn. Forskjellige nu ukjendte Omstændigheder bevirkede imidlertid, at han samme år fulgte den omkring Randers bosiddende Adels Opfordring til at praktisere der. Senere vendte han dog tilbage til Kjøbenhavn, hvor han var Husejer. I 1679 udnævntes han til Assessor i Højesteret og 1684 til Kancelli- og Kammerraad. Han ses desuden at have haft Sæde i flere Kommissioner angaaende Ordningen af Kjøbenhavns Vandforsyning. Død 9. Marts 1687 paa sin Gaard Svanø og begravet i Domsognet/Vor Frue sogn. I Litteraturen har Foss ikke gjort sig bemærket.

Gift 1. gang den 28. Nov. 1665 med Marie Hofman (d. 11. Dec. 1666), Datter af Dr. med. Søren H. i Randers. Den 31. Maj 1670 bliver han gift 2. gang med Anne Margrethe Svane (f. 1654 d. 1728), Datter af Ærkebiskop Hans S. Om hende er det optegnet, at hun bespiste 7 Skoledisciple, én hver Dag i Ugen.

1)

Ifølge Københavns Historie og .. - (Del V, bog IV, kap. II) O. Nielsen: Det berettes vel, at Dr. Jens Foss 1664 var kaldet til Stadslæge Kjøbenhavn, men han har aldrig tiltraadt dette Embede

Kildeanvisninger:

Prog. fun. Acad., Rørdam, Hist. Saml. og Studier I, 146 ff., Ingerslev, Danmarks Læger og Lægevæsen I, 516 ff.

Jens Foss har mindst datteren P1.

R: **Foss, Peder**, født den 4. oktober 1631 i Lund. Efter forældrenes død i 1645 kom han sammen med lillebroderen Jacob på Sorø skole (*F.E.. Hundrup*). Blev hører ved Sorø skole 1652, og tog magistergraden 1655, hvorpå rejsen gik udenlandsk til Tyskland og Belgien. Han vendte hjem i 1658 og blev huslærer ved Ove Gjedde – rigsadmiral, der for øvrigt ligger begravet i Roskilde Domkirke. I 1663 bliver han rektor ved den lærde skole i Sorø. Da lillebroderen Jacob dør i 1676 overtager han rektorposten på Metropolitanskolen den 20 maj – et job han har til sin død den 9. marts 1698 i København. Han var tillige Professor i musik og assessor consistorii ved Københavns universitet.

Han er gift første gang med Kirsten From, der dør 11. februar 1676 og som er datter af Professor Jørgen From ved Københavns universitet. De har mindst børnene R1-R3.

Han bliver gift 2. gang 4. februar 1679 med Anna Gregersdatter, der var enke for anden gang.

Ifølge Københavns Historie og .. - (Del V, bog IV, kap. II) O. Nielsen): Mag. Peder Fosses Gaard paa Nørregade brændte imellem 11. og 12. Marts 1684, men da de fleste af Interessenterne paa den Tid var i Holsten hos Kongen, kunde intet blive afgjort om Erstatning til ham, og Sagen stod hen, indtil han havde opført en ny Gaard af Grundmur (nuv. Nr. 21), hvorpaa han bragte Sagen for Domstolene 1686. Tilsyneladende fik han ikke noget ud sagen.

I 1667 (www.fortunecity.com/millennium er magister Peder Foss rektor på Slagelse skole.

I 1687 (bjoerna.dk/Holberg/Brandes-1884.pdf) er Peder Foss rektor på Kjøbenhavns skole (= Metropolitanskolen)

- S: **Foss, Jacob**, født 5. marts 1633 i Lund. Efter forældrenes død i 1645 bliver han sammen med broderen Peder sat i Sorø skole (*F.E. Hundrup*). I 1652 kommer på Sorø Akademi, hvorfra han bliver optaget på Universitetet. I 1655 bliver han af sin broder Matthias udnævnt til hører ved den "lærde" skole i Lund. I 1656 tog han Baccalaureigraden. I 1658 rejste han udenlandsk til Holland, England, Frankrig og Tyskland – en rejse, der tog 4 år. Den 6. juli 1665 tog han magistergraden og i 1666 blev han rektor for Køge Latinskole. I 1675 blev han rektor ved Metropolitanskolen, men døde allerede 8. marts 1676. Han var desuden professor. Han døde 8. marts 1676 (*C.A.S. Dalberg og P.E. Plum*)

Han blev gift 20. august 1672 med Dorthe Steenbuch, født Brochmann født omkring 1634 og døde den 1. juni 1676 - knap 3. måneder efter ægtefællen. Hun var datter af professor Dr. Theolog Brochmann og enke efter professor Magister Christian Steenbuch. Hun er søster til Bodil Brochman gift med Matthias Foss. Jacob og Dorthe får datteren S1.

Metropolitanskolen er en skole beliggende i Struenseegade (2008) på Nørrebro i København, i dag gymnasium, med historie helt tilbage til 1200-tallet. Oprindeligt kaldtes skolen Vor Frue Skole eller Doms skolen, men i 1802 fik den navnet Kjøbenhavns Latinske Cathedralsskole. Det førte til protester fra Roskilde Katedralsskole, da begge skoler lå i Sjællands Stift og der kun måtte være én katedralsskole i hvert stift. Ved kongelig resolution af 19. september 1817 fik skolen derfor sit nuværende navn.

- T: **Foss, Laurids**, 1637-1703, Læge og Forstander for Sorø Skole. Laurids Foss blev født 24. Juni 1637 i Lund. Efter forældrenes død i 1645 kom han i huset hos sin morbroder dr. Jacob Madsen, Biskop i Aarhus, og gik først i skole i Aarhus og Lund og kom derefter 1650 i Sorø Skole, hvorfra han blev Student 1656. I 1662 tog han theologisk Examen og rejste samme år udenlands til Holland, England, Frankrig, Schweits og Tyskland. Efter et kort Ophold i Hjemmet 1668 rejste han atter ud for at studere Medicin i Leiden (Holland), som han dog kort efter maatte forlade paa Grund af Pesten. Han besøgte atter England og rejste der fra til Italien, hvor han blev Dr. med. i Padua 1670. I 1671 vendte han tilbage til Danmark og i 1672 nævnes han som kjøbenhavnsk Læge, men da hans Broder Matthias samme år blev Biskop i Aalborg, fulgte han med ham og nedsatte sig som Læge i denne By. I 1677 var han endnu Læge i Vendelbo Stift, men kort efter købte han Hovedgaarden Todbøl i Thy, hvor han tog Ophold, maaske dog uden at opgive sin Lægevirksomhed. Faa Aar efter blev han Assessor i Kancellikollegiet, og i 1683 udnævntes han tillige med Otto Skeel til Vallø til kongelig Kommissær over Landmaalingen i hele Jylland. Den 4. juli 1685 fik han bestalling som Forstander for Sorø Skole og Gods. I denne Stilling gjorde han sig fortjent ved at afbetale Stiftelsens Gjæld, medens ham samtidig hermed ombyggede Skolen, saaledes at den gamle Klosterbygning blev bevaret. Han søgte at drage gode Lærekræfter til Skolen, og det var hans Ønske at naa det fulde Elevantal efter Fundatsen, men forinden afbrød Døden hans Virksomhed den 7. Sept. 1703 i Kjøbenhavn, hvortil han trods Sygdom var rejst for at ordne en Arvesag. I Forbindelse med sine Brødre stiftede han det Fossiske Legat for Studenter ved Kjøbenhavns Universitet. Efter hans død blev der for hans gæld gjort udlæg i Barbara Pedersdatter ejendom Lystrupgaard i Uvelse sogn (*H.G. Olrik*)

Den 16. september 1677 bliver han gift med Barbara Pedersdatter Rosenberg, født 1662, død 1734; datter af Borger i Thisted Peder Madsen og Margrethe Pedersdatter. Margrethe var stiftatter af Biskop M. Kønig i Aalborg. Med hende havde han 8 Børn, iblandt hvilke maa nævnes *Niels F.*, Rektor i Sorø 1705-12 – se T1.

Kildehenvisninger: Universitetsprogram 4. Okt. 1703, Ingerslev, Danmarks Læger og Lægevæsen II, 59 ff.

Den første doktor, der praktiserede her (= Thisted), var dr.med. Laurits Foss. Biskop Bircherod fortæller i sin dagbog, at han (Laurids Foss) blev viet 16. okt. 1677 i biskoppens hus i Ålborg. Biskoppen, Mathias Foss, var hans broder, og hans brud var Barbara Pedersdatter Rosenberg, datter af Peder Madsen Rosenberg i Thisted. Bircherod kalder ham da *medicus practicus in Thye*, og han boede en tid i Thisted, hvor han havde boder. I 1682 købte han Todbøl og boede der til 1685, da han blev forstander for Sorø Skole (arkiv.thisted-bibliotek.dk)

Todbøl: I 1682 (eller 1680) købt af Assessor *Lauritz Foss*, Forstander for Sorø Skole. Den daværende Præst i Skjoldborg, Jens Paaske, beklager sig over denne Ejer af Todbøl, fordi han ikke vilde yde de sædvanlige 6-8 Tdr. Korn aarlig til Præstekaldet, men kun betalte Offeret, der var 3 Sldlr. til hver Højtid. **Foss** solgte Todbøl 1698

Bidrag til Kallerup Sogns Historie: 1699 skænkede Assessor Foss til Todbøl et Messing *Vandfad* til Døbefonten og et Par Messing *Lysetager* til Alteret. Døbefadet vejede 4 Skaalpund. Aaret før (1698) havde Foss foræret en liden *Sølvkalk* til Kirken til at betjene de syge med. Denne Sølvkalk vejede 6 Lod (arkiv.thisted-bibliotek.dk)

Kallerup Kirke

Foto: Pia Sørensen

Under Niels Christensen Foss og Karen Matthiasdatter er anført, at de skulle have haft 6 sønner og 2 døtre. Sønerne er fundet og er dokumenteret. Ifølge internettet skulle der være 4 døtre. Den ene har jeg udelukket, men for de andre tre kan jeg ikke afgøre hvem det ikke skulle være – derfor er de nævnt alle tre.

- U: **Foss, Magdalene** begravet 11. juni 1675 fra Budolfi kirke. Ifølge bevilling af 17. november 1673 Magdalene til vielse i huset uden trolovelse og lysning med enkemand Thøger Lassen/Lasson, der i 1656 var skriver på Aalborghus. Han har mange titler og han ender som fungerende Stiftamtmand i Aalborg – 1687-89 (*Dansk Adels Aarvog 1751 – 2. afsnit - Side 112*)
Hans Thøgersens søn af første ægteskab – Hans Thøgersen bliver gift med Magdalene's niece – Ingeborg datter af Matthias Foss
- V: Sandsynligvis **Foss, Marie**, født i Lund 1636 og død i Bremen 1688. (web.telia.com: *Släkten Oelreichs ursprung*). Maria Foß ist in Schwedische Lund 1636 geboren, und sie ist in Bremen am 9.5. I 1688 in Bremen gestorben und im Dom zu Bremen am 17.5.1688 begraben worden. Ihre Eltern waren: Nikolaus Foß, Kanonikus in Lund, dann Landarzt in

Schonen verh. Mit Katharina Matthias. Sie heiratete Bernhard Oelreich am 22.2.1660. NB!
Hans andet ægteskab

Oelreich, Bernhard: Prokansler. Född 5 apr 1626 i Itzehoe, Holstein, Tyskland. Död 30 ar
1686 i Bremen, Tyskland

Bernhard Oelreich som prokansler i Lund. Målning finns undanstoppad i källaren på UB i Lund.

Bernhard fick följa med sin far, som blivit utsedd till faktor vid Isländska Compagniet, till Köpenhamn, och han blev där inskriven vid universitetet den 11 juni 1642. Han blev 1644 inskriven vid universitetet i Rostock. Redan 1646 blev han förklarad för "Magister honorarius". Han studerade sedan vid Königsberg och var en tid i Regensburg. Magisterexamen tog han i Köpenhamn 1647. Därefter lärde han sig grekiska vid Sorø akademi, 1648-49. Blott 21 år gammal utnämndes han till extraordinarie Græcæ Linguæ Professor vid akademien i Sorø.

År 1651 kallades till kyrkoherde i Åsum och Skepparslövs församlingar i Lunds stift. Han prästvigdes till kyrkoherde den 2 augusti 1651.

Bernhard Oelreich disputerade i Greifswald 15 april 1664. Han framlade en plan till upprättande av ett universitet i Lund, och blev dess förste prokansler 24 december 1666. Efter en tid ersattes han av en särskild ränstmästare.

År 1672 blev han befordrad till pastor primarius och superintendent (motsvarande biskop) i stiftet Bremen-Verden. Som biskop lär han ha utträttat ett gott arbete. Han dog i Bremen 30 mars 1686, och ligger begravd i Bremens domkyrka tillsammans med sin hustru.

Der St. Petri Dom am Marktplatz in Bremen

- X: **Foss, Ingeborg** født 1638 og død 1676. Hun er gift med Jens Hansen Borchardsen (Burchardi). De har 2 sønner og 4 døtre (*Dansk Adels Aarbog – 1929 – 2. afsnit – side 299*). Han var præst ved Tranebjerg Kirke på Samsø fra ca. 1664 til sin død 1681

Tranebjerg Kirke

Foto: Flemming Svendsen

Oldebørn efter Christian Nielsen Reff/Foss

Børn efter Christian Foss og Else From/Svavenius

- N1: Niels Foss født 1657. Han dimitteredes 1679 til Universitetet af sin farbroder Magister Peder Foss fra Metropolitanskolen. Kort tid efter blev han kollega til farbroderen og døde i dette embede i 1691.

Børn efter Matthias Nielsen Foss og

- O1: Karen Matthiasdatter født i august 1657 og død 5. april 1708. Hun bliver gift 6. maj 1679 i Budolfi kirke i Bispens huus med Peder Thøgersen Rosenstand. De ejede bl.a. følgende ejendomme: Hvidstedgaard efter hendes far og Hessel 1688-1708. De får børnene: Thøger – 1680, Bodil Margrethe – 1681 og Christiane Magdalene – 1682. Bodil Margrethe's slægt glider over i slægten Rosenstand-Goiske (*C. Søltoft*).

Hessel: Op gennem 1600-tallet var Danmark, og især Jylland, svært plaget af krige, hvilket medførte svære tider for landbruget, og uden tvivl også for Hessel, da landsdelen nærmest blev benyttet som spisekammer for de skiftende tropper. Valdemar Daa havde ry for at være en dygtig landmand og en god bygmester, men alligevel måtte han i 1670 afhænde Hessel til assessor Sporman. Sporman havde en lang række gældsbeviser med pant i Hessel, hvilke han altså valgte at indløse. Efter Spormans død valgte hans enke, Karen Foss, at blive boende på herregården og efter en årrække valgte hun at gifte sig igen, denne gang med ritmesteren Peter Rosentand. (www.kulturrejsen.dk/stor)

- O2: Drude Foss født omkring 1658 og død den 16. september 1684 – dagen efter en barnefødsel. Drude bliver gift 8. oktober 1679 i bispens hus med Peder Benzon (*Dansk Adels Aarbog – 1737 – 2. afsnit – side 26*)

I Kettrup kirke i Thisted amt findes heraldik for Drude Foss og hendes ægtefælle Peder Benzon

Peder Benzon til Havnø (gravstenogepitafier.dk/kettrup2.htm), Hvidbjerggård, Ågård, Agersborg og Kølskegård studerede 1671-74 i Leyden og Padua. I 1679 fik han våbenbrev. I 1686 var han kancelliråd. Med Drude Foss fik han sønnen Niels, der bliver kancelliråd i 1705 og med Margrethe Rantzau fik han 7 børn.

www.skeel.info/getperson

O3: Hans Foss født den 2. juni 1660 i Lund (*F.E. Hundrup*). Han gik først i skole i Aalborg og derefter hos farbroderen Peder Foss på Metropolitanskolen, hvorfra han den 17. juli 1680 blev immatrikuleret/optaget på Universitetet. I 1682 blev han 5. lektiehører ved denne sin fosterskole (må være Metropolitanskolen). I samme år 1682 tog han baccal. Graden . Sidst i 1686 eller i begyndelsen af 1687 forlader han skolen – tager udenlandsk og kommer først hjem i 1798/99. Den 19. maj 1700 tog han magistergraden i København og kaldtes den 3. marts 1703 til sognepræst i Simested, Hvam og Hvilsom, hvor han var til sin død i 1718 (*Line Karmann Zimmer*).

Han var gift med Anna Magdalene Barfuss født omkring 1681 i Sachsen og blev begravet 30. maj 1740.

Simested – Hvam – Hvilsom Kirker

Foto: Martin Haubro Jensen/Hans Walter Harbou/ Anders Straarup

O4: Magister Niels Madsen eller Mathiesen Foss (www.varpelev.dk/praestedata.htm) født 4. august 1664 i København og død 2. august 1710. Student ved privat Dimission 1682.

Han bliver magister i 1692 og indsat som sognepræst i Værsløv-Jorløse på Sjælland 6. februar 1692. Den 12. juli 1709 indsættes han som sognepræst i Sorø. Han var gift 2 gange. Navnet på hans første hustru er ikke fundet. Han bliver gift 2. gang 18. november 1698 med Else Christine Clausdatter Mohr, født 16. februar 1670. Hun dør 2. august 1710

Værsløv - Jorløse Kirker og Sorø Klosterkirke

Foto: Ole Hansen og Hans E. Pedersen

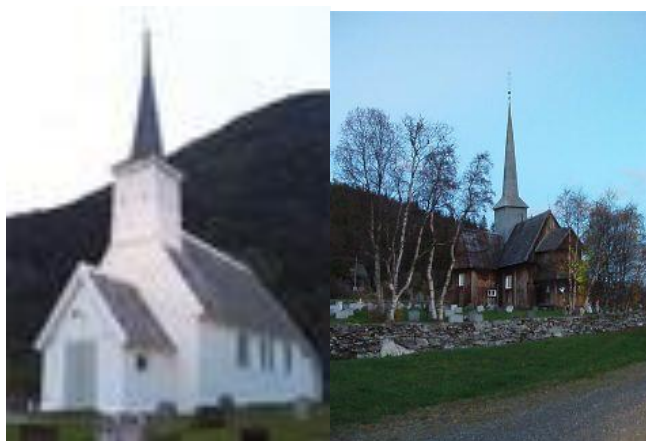
- O5: Jørgen Matthiasen Foss var skipper på 3 rejser til Trankebar – 1731, 1735 og 1737. Skibet forliste på den sidste rejse natten mellem 29. og 30. maj december, hvor 96 mand omkommer. Forliset skete ved øen Fetlar ved Shetlandsøerne. Skibet havde en del mønter med., og i 1971 blev der fundet 44 guld- og ca. 850 sølvmønter. Mønterne blev solgt på auktion i 1973 til 8.324 pund. Det lykkedes at få 68 mønter til Nationalmuseet. For nærmere læsning henvises til Jørgen Steen Jensen´s: Mønterne fra Ostindiefareren ”Wendela” forlist ved Shetlandsøerne.

da.wikipedia.org/wiki/Trankebar

København, Holmen kirken, gift 27. april 1713 - Ungkarl Jørgen Mathissøn skipper i K og Pigen Cathrina Malene Nielsd. Forlovere Niels Daldorph skræder og Christen Nielssøn casserer ved det østindiske companie. Med kongelig tillatelse uten trolovelse og lysning Copulerede i Admiralgaden i Niels Daldorphs huus.

Sønnen Matthias Jørgensen Foss er født 8. marts 1714 tog teologisk eksamen 1741.
 . Den 15. maj 1741 bliver han præst i Jostedal, Norge 15. maj 1741. Han døde 31. januar 1792 (www.historielaget.jostedal.no)

Jostedal og Kvikne Kirker

Kilde: Kirke.no og no.wikipedia.org/wiki/Kvikne

Jørgen Matthiasen Foss's datter Anne Margrethe Foss er døbt den 3. marts 1717 i Holmens kirke og bliver den 10. august 1737 i Vollerslev Kirke på Sjælland gift med præsten Hans Christian Petersen Bjørn, der bliver præst 1737 i Kvikne, Norge (home.no.net/jeaas og *Soraner-bladet for marts 1930, 15. Aarg. No. 3*).

- O6: Søster Foss født 26. januar 1666 og død den 24. august 1729. Hun bliver gift 16. februar 1687 med Christoffer de Hemmer (1659-1703). De har børnene O6a-O6h
- O7: Sandsynligvis Ingeborg Foss født o. 1661 og bliver gift 1. gang den 9. december 1691 med Hans Thøgersen (ca. 1661-1695/96) i Budolfi Kirke. Ingeborg bliver gift 2. gang 2. april 1696 med kammerråd Jens Jensen Wissing, der er kammerråd og ejer af Aarhus Mølle (*Karl Langholz*). Ingeborg dør i 1738 (*Dansk Adels Aarborg 1951 – II. side 113*)

Børn efter Jens Nielsen Foss og Anne Margrethe Svane

- P1: Christiane Marie Foss (1684-1750) var datter af læge og kancelliråd Jens Foss (1629-87) og Anne M. Svane (1654-1737). I 1707 blev hun gift med Carsten Worm - Justitsråd og præsident (borgmester) i Ribe (www.hs-gym.dk/malerisamlingen/portraetter)

Børn efter Peder Nielsen Foss og Kirsten From

Fra Dansk Biografisk Leksikon – bind 5 har jeg hentet nedenstående direkte::

- R1: **Foss, Niels**, 1670-1751, Bogsamler, født 6. Avg. 1670, var Søn af Konsistorialassessor, Mag. Peder F., Rektor ved Kjøbenhavns Skole, og Kirsten From. Efter adskillige Aars Udenlandsrejse blev han Præsident i Underadmiralitetetsretten, derefter Justitsraad og 1726 Etatsraad, købte 1729 Juellund, død 17. Marts 1751. Han levede i barnløst Ægteskab med Sophie Amalie f. Matthesius (d. 9. April 1747), Enke efter Justitsraad Peter Worm. Hvad der giver Foss Krav paa at mindes, er hverken hans Rigdom eller hans høje Rang, ikke heller hans Lærdom, af hvilken Litteraturen saa at sige ingen Berigelse høstede; det er som Bogelsker, hans Navn findes her. Han samlede sig det kosteligste Bibliothek (11.491 Bind), der den Tid var i privat Eje i Danmark, særlig fuldstændigt i dansk Litteratur; desuden rummede det mange sjældne og gode Haandskrifter, alt yderst elegant indbundet og prydet med hans Vaaben. Det maa dertil ikke glemmes, at han ogsaa gav andre Adgang til sine Skatte; Holberg takker i Fortalen til sin Danmarks Historie Foss for Laanet af «en anselig Hob af rare Manuskripter». Efter Foss's Død solgtes saa vel hans Gods som hans Bibliothek ved Avktion

Kilde: A. Petersen, Vallø og Omegn S. 238, Danske Herregaarde VII: Juellund., Werlauff, Det st. kgl. Bibliothek, 2. Udg., S. 167 f. og Worm, Lex. ov. lærde Mænd.

Niels Foss blev gift den 28. november 1722 i Holmen København m/enke Sophie Amalie Matthesius, f.c.1672, begravet 9/4 1747 i Frue København (høyesterettsassessor datter) (home.no.net/jeaas)

Danske bogbind i Det Kongelige Bibliotek

Af Den kongelige Mønt- og Medaillesamling ved Georg Galster og Otto Mørkholm (www.gladsaxegymnasium.dk) fremgår at etatsråd Foss (=Niels Foss) også ejede en større møntsamling.

- R2: Else Veronica Scavenia Foss Dansk (*Dansk Biografisk Leksikon VI^{??} Bind - Dansk Biografisk Leksikon – VIII. Bid* – www.rosekamp.dk/Weilweb) født 10. juni 1672 og død 18. november 1746 i København. Den 16. september 1696 bliver hun gift med **Ole/Olaus Judichær**, 1661-1729, Søofficer, der var Søn af Præsten Niels Olufsen J. til Vamlingbo paa Gulland; Moderen hed Anne Nielsdatter Gardea; Navnet J. stammer fra en latinsk Tillempelse af Slægtens Ejendom Dommerarv paa Gulland. J. er født paa denne Ø 20. Marts (ell. 20. Febr.) 1661 og rejste, efter at Niels Juel 1676 havde erobret den, til Kjøbenhavn, hvor han, som 1683 blev Student og 1684 Baccalaureus, studerede Theologi. Han kom senere i Forbindelse med den ansete Videnskabsmand Ole Rømer, der underviste ham i Mathematik og anbefalede ham til Niels Juel og Holmens daværende Fabrikmester, Admiral Henrik Spån. Hos denne blev han antaget som Huslærer og skal have prædikeret nogle Gange i Holmens Kirke; da Spån imidlertid snart fik Øjet aabnet for hans matematiske Anlæg, skaffede han ham 1690 Ansættelse paa Bremerholm som Viceekvipagemester, og kort efter antoges han som Skibskonstruktør og Leder af Skibsbygningsskolen. Skibsbyggeriet havde før hans Tid ikke været synderlig udviklet, man byggede mest efter Modeller, men uden noget videnskabeligt Grundlag. Ole Judichær. har indlagt sig Fortjeneste som den første, der indførte et saadant. Da det nybyggede Linjeskib «Danebrog», ved hvis Tilblivelse han havde vigtig Del, 1692 løb af Stabelen, fik han som Anerkjendelse for sin Virksomhed Udnævnelse til virkelig Ekvipagemester og Fabrikmester. Som saadan vedblev han at virke lige indtil 1727 og konstruerede i den Tid ikke færre end 23 Linjeskibe og 9 Fregatter, der vel vare temmelig langsomt sejlende og fyldige i Linjerne, men dog anerkjendte som særdeles gode Kampskibe; kun med ét, det store «Fredericus Quartus» paa 110 Kanoner (sat i Vandet 1699), var han absolut uheldig, da det var saa rankt, at det ikke kunde bruge sine underste Batterikanoner.

Judichær var for øvrigt en meget brugt og betroet Mand. Han udnævntes 1698 til kommandørkapitajn, 1703 til Kommandør, blev 1708 Schoutbynacht, 1714 Viceadmiral og 1718 endog virkelig Admiral. 1705 fik han Sæde i Admiralitetet; allerede 5 Aar

forinden førte han personlig en mindre Styrke til Flaaden som Eskadrechef, uagtet han jo egentlig ikke oprindelig var uddannet som Sømand. Ved den nævnte Lejlighed deltog han under U. C. Gyldenløve i Forsvaret af Hovedstaden mod den allierede svensk-engelsk-hollandske Flaades Bombardement. 1706 rejste han udenlands for at studere Skibsbyggeriet. Strax efter sin Hjemkomst 1708 drog han til Lithauen for at modtage Tømmer, herefter sendtes han til Fæstningen Christiansø for at besørge denne istandsat. Ved Admiral v. Støckens Afgang som Holmens Chef 1710 udvidedes hans Forretningsomfang paa Værftet betydelig, indtil man 4 Aar efter betroede ham Posten som Holmens Admiral. 1710 førte han under Gyldenløve en Eskadre i Slaget paa Kjøge Bugt, hvor Ivar Huitfeldt sprang i Luften. I 1711 sattes han i Spidsen for Forsvaret, som skulde dække Sjællands Kyster; det paafølgende Aar havde han samme Kommando og anlagde samtidig ved Sænkning af nogle gamle Krigsskibe det første Batterifundament for Batteriet Tre Kroner. 1715 var det Judichær., der som den sagkyndige udsendtes til Admiral Rabens Flaade efter Slaget 13. Avg. for at istandsætte denne, næste Aar fik han Overkommandoen over Kjøbenhavns Batterier og ledede Troppeoverførsler. I 1718 udsendtes han med en anselig Styrke for at beskytte Handelen, fik derefter det Hverv at optage de af Tordenskjold i Marstrand sænkede Skibe; senere satte man ham i Spidsen for Karantæneforanstaltningerne mod Pesten og 1721 tillige i en Kommission, der havde til Formaal at ordne Flaadens Regnskabsvæsen. Ved alle disse højst forskjellige Hverv gjorde Judichær god Fyldest og nød megen Paaskjønnelse, men da den store nordiske Krig var endt og Landets Finanser til Dels ødelagte, forandrede Forholdet sig ganske. Det synes, som om der da er opstaaet et daarligt Forhold hos de ledende Mænd i Marinen, og at disse hos den arbejdsomme, men ogsaa meget mistænksomme Frederik IV fandt villigt Øre for Angiveri. Et Parti, i Spidsen for hvilket Admiralerne P. Raben og F. Trojel stode, arbejdede paa at styrte den i mange Henseender fortjenstfulde Gabel (V, 508) fra Stillingen som Marinens øverste Chef. Det lykkedes dem ogsaa at faa ham fjærnet 1725, men ikke tilfredse hermed fortsatte de Anklagerne videre; herunder blev Judichær ogsaa indviklet i Processen, hans stridige Karakter og hvasse Tilsvær forøgede Misstemningen mod ham, han beskyldtes for at have taget mod Bestikkelser, for uøkonomisk Tømmerindkjøb, for slet Administration paa Værftet og for Mangel paa Indsigt ved Anlægget af Batteriet paa Refshalen. De fleste af disse Beskyldninger vare overdrevne; men det kan paa den anden Side ikke nægtes, at Forholdene paa Holmen ikke vare, som de burde være. J. paastod, at Aarsagen til disse væsentligst laa deri, at Pengemidlerne vare for knappe; han havde imidlertid faaet Stemningen imod sig, væsentlig ved sin umedgjørlige Karakter, og medens Gabel gik fri, blev Judichær som Syndebuk for et uheldigt System dømt til at have sin Stilling forbrudt. Sagnet om, at han maatte lide den Krænkelse at forlade Holmen ad den «uærlige» Port, Slaveporten, er ganske ubeføjet. I Følge paalidelige Efterretninger blev han simpelthen «dimitteret» af Tjenesten 10. Nov. 1727, hvorefter han trak sig tilbage til Næstved. Han døde her 29. Sept. 1729, men er begravet i Holmens Kirke. Ole Judichær blev 16. Sept. 1696 gift med Veronica Scavenia Foss (f. 1672 d. 28. November 1845 Kjøbenhavn og er begravet i Holmens kirke sammen med manden.

Kilde: Tidsskr. f. Søvæsen 1862; Ny Række XV., Kirkehist. Saml. 3. R. III, 137, Holm, Danmark-Norges Hist 1720-1814 I., Nyerup, Lit. Lex. Danske Saml. IV, 104 f.

Ole Judichær (1661-1729) www.baadlaug.dk

Orlogsskib "**Laaland**", 50 kanoner. Nybygning nr. 22, Nyholm, fabrikmester Ole Judichær. Søsæt 4. juni 1711. Besætning 350 - 400 mand. Som flagskib for scoutbynacht (kontreadmiral) Peter Tordenskjold under Store nordiske Krig var "Laaland" med til at sprede usigelig jammer og rædsel blandt svenskerne.

Modellen (skala 1:24) udført 1944-45 efter Rigsarkivets originale tegninger (personligt approberet af Friderick R d. 22. august 1710) af E. Werge, modelbygger på Holmen.

Modellen hænger i Lindevang kirke www.lindevang sogn.dk/laaland.htm

- R3: Magdalene Foss døbt 29. oktober 1675 i Skt. Michels Kirke i Slagelse med bl.a. farbroderen Jacob som fadder. Hun døde den 14. marts 1718 i København (da.wikipedia.org og home.no.net). Hun gifter sig 23. april 1703 sig med Johan Conrad Ernst (1666-1750) - se hans levnedbeskrivelse nedenstående. Efter Magdalene død skifter han i 1719 sig med sin søn og datter og gifter sig den 6. juli 1719 med Margrethe Elisabeth Weinmann enke efter borgmester Anders Jacobsen Lindberg. Ernst var en anset og velhavende mand, ejede Godset Aunsøgård ved Kalundborg og førte et herskabeligt hus i sin ejendom i Stormgade. Han døde i 1750 og blev 8. oktober samme år gravsat i Viskinge Kirkes kapel ved Kalundborg.

Levnedbeskrivelse (www.kobenhavnshistorie.dk): Johan Conrad Ernst, arkitekt og generalbygmester med betydeligt virke i København. Han var søn af den velstående lærredskræmmer Johan Adolf E., som tilhørte en nürnbergsk patricierslægt og var indvandret til København, hvor han 1652 blev optaget i kræmmerlauget. Faderen havde

endvidere en ejendom på Amagertorv (nuværende nr. 31), og som et højdepunkt i karrieren valgtes han 1659 til medlem af byens "32 mænd"(magistraten).

Som andre arkitekter under uddannelse var J. C. Ernst i udlandet, indirekte bevidnet af Tessin, der udtalte om ham, at han både var "fin och skicklig" og "beaucoup voyage". 1693 udnævntes han i en alder af 27 år til kgl. bygmester, Søetatens bygmester samt Stadsbygmester i København. En af hans opgaver vedrørte projektet til Christian 5.s ny residensslot i København, hvortil den berømte svenske arkitekt, Nicodemus Tessin d. Yngre skulle levere tegningerne samt en træmodel. I den anledning sendtes J. C. Ernst 1697 til Stockholm, hvor han assisterede Tessin i modelværelset med at gøre arbejdet færdigt. Efter at træmodellen var ankommet til København samme år, havde han ansvaret for dens opstilling i Norgesgade (nuværende Bredgade), hvor en bygning specielt opførtes til formålet (Alexander Newskis Kirke ligger sammesteds i dag).

I sin embedstid fik J. C. Ernst ansvaret for opførelsen af flere, endnu eksisterende bygninger i København samt ombygningsopgaver: 1702-05 *Elers Kollegium*, 1705-08 Holmens Kirkes *kapel* langs kanalen, 1708-09 ombygning og udvidelse af *Frederiksberg Slot*, 1715-19 *Gehejmearkivbygningen* (del af nuværende Rigsarkiv), i samme periode *Kancellibygningen* (Slotsholmsgade 4) og 1718-19 ombygningen af *Operahuset* (Fredericiagade 24, nuværende Østre Landsret). Dertil kom ombygningen af *Københavns Slot* i Frederik 4.s tid. Ved siden af denne virksomhed modtog han en række forfremmelser: 1703 assessor i Hofretten, 1709 kancelliråd, 1714 justitsråd og endelig etatsråd 1729. Ved skæbnens gunst vandt han 1719 den største præmie i talloteriet, et gods vurderet til 280 td. hartkorn.

Børn af Jacob Foss og Dorthe Brochmann

- S1: Drude Catrine Foss født 1675 og død 1. august 1727 ([www. Roskildehistorie.dk](http://www.Roskildehistorie.dk)). Den 10. december 1694 bliver hun gift med Ole Worm (1667-1708) – professor i philosophie

Børn af Laurids Foss og Barbara Pedersdatter Rosenberg

- T1: Magdalene Foss født 1688 og død 1737. Den 10. marts 1706 bliver hun gift med Magister Andreas Frølund født 5. maj 1669 i Verpinge i Skaane. I 1679 bliver han discipel i Vor Frue Skole (Metropolitanskolen) og bliver optaget på Universitetet 1689. Han bliver cand. Theol. i 1692. Bliver først viserektor i 1700 og i 1702 rektor ved Sorø Lærde skole. I 1705 bliver han rektor ved Metropolitanskolen – et job han bibeholder til sin død den 1. november 1731. I 1708 bliver tillige professor metaphysices ved Universitetet (*F.E. Hundrup og C.A.S. Dalberg og P.E. Plum*)

Tipoldebørn efter Christian Nielsen Reff/Foss

Børn efter Søster Foss og Christopher de Hemmer (www.familyon.net/individual og efter kirkebøger for *Budolfi kirke 1643-1718*)

- O6a: Bodil Margrethe de Hemmer dødt 18. marts 1689 og bliver begravet den 8. januar 1690
 O6b: Henrik de Hemmer døbt 6. december 1690 og begravet den 21. februar 16936
 O6c: Matthias Fos Christophersen de Hemmer født 2. april 1692 og dør den 17. juni 1753. Han bliver gift 1. gang 1723 med Magdalene Nielsdatter Bugge, der dør den 8. februar 1724. Den 7. november 1727 bliver Matthias gift 2. gang den 7. november 1727 med Anne Marie Sørensdatter, der dør 22. august 1766.
 NB! Han været "hører" i Aalborg – givetvis på Latinskolen/Den lærde skole. Han har været præst i Skagen kirke
 En sten med deres navne var nedlagt i koret i Den Tilsandede Kirke. Se "Skagen Bys Historie" side 266

Han fik et godt eftermæle i Skagen. Gav 400 Rdlr. til Skagens kirke og 1000 Rdlr. til 4 fattige fruentimmere

Skagen Kirke   Skagens tilsandede kirke
Foto: Niels Olesen/Niels Jørgen Olesen

- O6d: Henrik de Hemmer døbt 19. juli 1694 og dør 1769
- O6e: Karen Christophersdatter de Hemmet født den 24. august 1695 og død 20. november 1777 i Tornby sogn, Hjørring Amt. Hun bliver gift 1. gang omkring 1717 med enkemand efter 2 ægteskaber Jens Olufsen Wang, født Vanggård, Thy (1160-1731). Karen gifter sig 2. gang 1734 med Niels Kjær (1690-1758)
- O6f: Hans Christophersen de Hemmer døbt den 27. marts 1697. Han er præst i Lyngby – Albøge sogn på Djursland fra 1734 og til sin død i 1781 – eller 47 år (*Niels Erik Førgaard*). Han er begravet den 18. maj – Sl. Pastor de Hemmer. Han bliver gift 1. gang før 1736 med Anna Sophia Østergaard (1701- 08.05.1742). De har børnene O6f1-O6f5. Hans de Hemmer bliver gift 2. gang den 2. juli 1743 med Kirstine Marie Nielsdatter Bang (1719-1792). Hun bliver begravet 6. november 1792 med tilføjelsen Provstinde de Hemmer.

Hans de Hemmer, sognepræst til Lyngby og Albøge menigheder i Århus stift, bevilling at indlade sig i nyt ægteskab, endskiønt året efter hans afgangne hustrues død, ey er forløben. C6tus G a v at vi allernådigst have bevilget og tilladt, at Hans de Hemmer, sognepræst til Lyngby og Albøge menigheder, hvis hustru for nogen tid siden ved døden skal være afgangne, må, i henseende til den tilsyn 4re ham efterladte små umyndige børn, og ellers hans husholdning kunne behøve, indlade sig udi nyt ægteskab, omendskiønt sørgeåret for hans forhen hafde, og ved døden afgangne hustru, udi hvilken hand udi eenlig stand skulle hensidde. Christiansborg den 16 november 1742 (www.sitecenter.dk/kkermit). De har børnene O7f6-O7f16.

Lyngby-Albøge Kirker
Foto: Peter Kannegaard og Jette Bejder

Ved folketællingen 1787 bor Enke Provstinde Kirstine Marie de Hemmer født Bang i Sønder Lyngby sammen med hendes Stif Søn Christopher de Hemmer – 48 år – ugift og student, hendes datter Karen de Hemmer – hendes datter – 34 år – ugift og nyder Familie Pension. Desuden har hun 2 tjenestefolk.

- Ved folketællingen ses nedenstående fra Grenaa Købstad – Storegade: Ove Broch – 48 år og brandinspektør, Anne Sophie Hesner (må være Hemmer) – 44 år og deres tre børn: Hans Hesner Broch – 6 år, Kirstine Marie Broch – 10 år. Derudover har de en tjenestepige. Ved folketællingerne 1834, 1840 og 1845 angives Hans Broch/Hans Broch Hemmer at være ejer af/Proprietair, Eier af Gaarden - Bjellerup Ladegaard
- O6f7: Niels (Hansen) de Hemmer døbt 9. august 1745 med bl.a. Niels Pedersen Grenå som fadder. Der er ikke fundet yderligere oplysninger om ham – udover, at ifølge oplysninger om faderens gerning som præst tyder på, at han skulle være levende ved faderens død i 1781
- O6f8: Mathias (Hansen) de Hemmer døbt november/december 1746 med bl.a. Niels Pedersen og Peder Nielsen fra Grenå som faddere.
Ved folketællingen 1787 er han bosiddende i Gentofte, Lundehuset, Jægersborg. Han er 41 år – betegnes som Hosbonde og Tracteur. Han er gift den 25. april 1780 i Gentofte med Giertrud Cecilia Hock (Kock) – hendes 2. ægteskab. I Lundehuset befinder sig hendes 2 døtre af 1. ægteskab. Deres fælles børn: Kirstine Marie – 7 år, Hans – 2år. Derudover er der 5 tjenestefolk på ejendommen.
- O6f9: Frederich Christian døbt 5. juni 1748. Død i 1751
- O6f10: Hans Wissing (Hansen) de Hemmer døbt 1750. Gift med Maria Elisabeth Lysholm. De har datteren Kirstine Marie Charlotte de Hemmer født 25. juli 1788 i København (www.elo.suite.dk). Hun bliver den 9. maj 1813 gift i Lyngby Kirke med sognedegn Jens Vammen i Ørum-Ginnerup. Hun dør 6. februar 1865 i Randers. Ved folketællingen 1801 opholder hun sig hos farbroderen Christopher og fasteren Karen og betegnes som fader- og moderløs.
Hans Wissing de Hemmer var først farversvend senere porcelænshandler i København (www.danbbs.dk). Han er ikke fundet ved folketællingen 1787 i København
Ved folketællingen 1834 opholder Kirstine Marie Charlotte Mammen født Hemmer sig på Randers Hospitals tilhørende bygninger i Randers og betegnes således: Lemmer der nyder deres fulde forplejning i Stiftelsen. Følgende er tilføjet: hendes Mand Pastor Mammen blev for Sindssvaghed entlediget fra Præsteembedet paa Anholt og opholder sig nu i Randers. De har børnene: Niels – født 01.08.1814, Hans Christoffer – født 12.06.1816, Karen Margrethe – født 22.09.1819, Marie Elisabeth – født 19.07.1820, Carl Gotfried - født 17.11.1821 og Noline Charlotte – født 10.04.1824 på Anholt. De andre i Ørum sogn (www.genealogy.arga.dk)
- O6f11: Frederich Christian døbt 20. søndag efter pinse 1751 og død i 1755.
- O6f12: Karen (Hansdatter) de Hemmer døbt 1. oktober 1753. Er hos broderen Christopher ved folketællingen 1801. Hun er død efter 1813 og inden 1834.
- O6f13: Niels Kjær (Hansen) de Hemmer er døbt 11. april 1755 og død i 1756
- O6f14: Niels Kjær (Hansen) de Hemmer døbt 10. søndag efter pinse 1757. Han bliver gift 1. gang med Christiane Møller (familysearch.com). De har mindst datteren Cecilie Elisabeth født 28. juni 1791 (www.voneyben.dk) Han er gift 2. gang med Marie Elisabeth Aagaard i 1804
Ved folketællingen 1801 bor Niels Kiær de Hemmert (Hemmer) i Rosenborg Kvarter – Matr. 158. Han er enke og er Urtekræmmer. Han har børnene Cecilie – 9 år, Mathias Tors (skal være Voss) – 6 år og Henriette Adolphine - 3 år hos sig. Han har en urtekræmmerlærling..
Derudover bor følgende hos ham:
Cecilie Gertrud Kock[?](Kok[?]) – 56 år – Enke og lever af sine Midler. Sønnen Hans de Hemmert – 15 år, datteren Kirstine Marie – 20 år, som hun havde sammen med Mathias Foss de Hemmer – se O7f8. Derudover Hedevig – 26 år af hendes 1. ægteskab og 2 tjenestepiger.

O6f15: Anne Koed (Hansdatter) de Hemmer døbt 10. august 1758 og bliver begravet 11. juni 1812.. Hun er gift omkring 1787 med den indvandrede tyske bogtrykker Johan Rudolf Thiele (22/12 1736–30/1 1815 – hans 3. ægteskab (www.nomos-dk.dk)
Ved folketællingen 1801 bor Johan Rudolf Thiele – 65 år og Anna de Hemmert – 43 år i København – Frimands Kvarter – Matr. 150. Hans søn Thomas – 27 år og student. Fællesbørnene er: Hans Henrich – 14 år, Andreas – 12 år, Friderich – 10 år, Just Mathias – 5 år, Christoffer – 3 år. Johan Rudolf er bogtrykker – har 3 bogtrykkersvende, 2 læredrenge og derudover 4 tjenestefolk.

A.J.S. Thiele (1825-1907)

I 1790 grundlagde Johan Rudolf Thiele sit trykkeri i København. Året efter blev han ejer af en ejendom i St. Helliggjeststræde, hvor trykkeriet herefter befandt sig frem til 1936. Ejendommen findes endnu, men adressen hedder i dag Valkendorfsvej 7-9 og rummer Post & Tele Museums studiesamlinger, arkiv og bibliotek. Johan Rudolf Thieles børnebørn, brødrene Just (1823 – 76) og Andreas Jeppe Schmidt (1825 – 1907) blev oplært hjemme og på trykkerier i Leipzig og Prag. Fra 1846 overtog de familiens virksomhed, der snart specialiserede sig i trykning af pengesedler og frimærker, altså frigørelsesmidler (www.mik.dk).

Dansk biografisk Lexikon - XVII. Bind: Uddrag og redigeret

Thiele, Johan Rudolph, 1736-1815, Bogtrykker, er født 30. Jan. 1736 i Lippe i det westfalske, hvor Faderen var Forstembedsmand. Han skal allerede 1748 være kommen til Kjøbenhavn, hvor han blev Typograf og synes at have været knyttet til det erlingske Officin. I 1770 købte han L. L. Heidens Bogtrykkeri, og da han 16. Okt. 1771 ægtede Bogtrykker Borups Enke, Rebecca f. Buck, blev han tillige Ejer af det Borupske Bogtrykkeri ligesom af den Ejendom i Valkendorfsvej, der, udvidet og ombygget, endnu er det Thieleske Bogtrykkeris Hjem. Efter Bogtrykker Borup arvede han et broget Forlag af Smaaskrifter, Viser og Billeder, og i disse Retninger fortsatte han, hvad nogle af Trykkefrihedens Smaaskrifter vise ligesom en Del træskaarne Billeder fra Struensee-Perioden.

Men der udgik dog ogsaa større og bedre Ting fra hans Presser, f. Ex. en smuk Udgave af «Peder Paars», og sikkert er det, at han blev en ganske formuende Mand. Da hans ovennævnte Hustru døde i 1774, træffe vi ham kort efter gift med Anna Louise Budde, f. Falkenberg, og da ogsaa hun døde, ægtede han 28. Okt. 1785 sin tredje Hustru, Anna Koed de Hemmer (f. 8. Okt. 1758), en Datter af Provst Hans de H. til Lyngby og Albøge. Ogsaa hende overlevede han. Men da hun afgik ved Døden 11. Juli 1812, og Statsbankerotten Aaret efter tog hans Formue, sank han sammen. 30. Jan. 1815 og døde på sin 79aarige Fødselsdag. I hans sidste svage Aar forestodes Bogtrykkeriet af Sønnen *Hans Henrik Thiele*. (f. 22. Juli 1787 d. 12. April 1839), der var bleven Student 1806 og vilde have studeret videre, men nu blev Bogtrykker, og det endda under smaa, trykkede Forhold. Des større Ros fortjener det derfor, at han gjorde det Thieleske Bogtrykkeri til et Bogtrykkeri, der arbejdede med Omhu og Smag. Mærkes kan det bl. a., at da de gængse Typer fra de tyske Skriftstøberier ikke tilfredsstillede ham, knyttede han Forbindelser i Frankrig. Han var ogsaa en Mand med litterære Interesser. Han forlagde en Del betydelige Bøger, og paa Riises bekjendte «Arkiv for Historie og Geografi» havde han mere end Forlæggerindflydelse. 4. Maj 1821 ægtede han Anne Marie Andersen (f. 31. Avg. 1785 d. 3. Nov. 1860), Datter af Husmand i Høsterkjøb Niels A. Ved hans forholdsvis tidlige Død vare hans 2 Sønner, *Johan Rudolf Just Felix T.* (f. 5. Okt. 1823) og *Andreas Jeppe Smith T.* (f. 18. Avg. 1825), ikke fyldt 16 og 14 Aar. Der kom nu en ny Nedgangsperiode over Bogtrykkeriet, der delvis forestodes af en Farbroder, Etatsraad F. W. T. Sønnerne oplærtes begge i Typografien, og fra 1844 fik de deres videre Uddannelse i Leipzig. Da de 1846 kom hjem efter ogsaa at have besøgt Prag og Wien, beskæftigedes der kun 4 à 5 Personer i Bogtrykkeriet. Men nu kom der lidt efter lidt Fart i det. 1849 anskaffedes den første

Hurtigpresse, der senere har faaet saa mange Efterfølgere, og 1854 fik det voxende Etablissement, som Brødrene overtog i 1853, Dampkraft. Deres solide Dygtighed skaffede Kunder og heriblandt baade Privatbanken, Nationalbanken og Staten. Fra 1851 trykkede de danske Frimærker, fra 1861 de danske Stempelmærker osv., hvad der medførte, at de fik Maskiner til baade Galvanoplastik og Guillochering ligesom Nummererings-, Præge- og Udhugningsmaskiner. Men fremfor alt skal det nævnes, at de gik i Spidsen med at

levere smukt trykte Illustrationsværker. Der kan peges paa en Række større videnskabelige Arbejder, særlig af arkæologisk og arkitektonisk Indhold, til hvilke det Thieleske Navn er knyttet med den største Ære.

Kildehenvisninger:

J. M. Thiele, Af mit Livs Aarbøger. C. Nyrop, Den danske Boghandels Hist.

II. Nord. Boghandler-Tid. V, 239 f.; XI, 49. Skand. Bogtrykker-Tid. 1871, S. 33 f.; 1875, S. 23. 26. 38. Bogvennen 1894, S. 35 ff.

Sønnen **Just Mathias Thiele**

Gift med Sophie Holten og fader til "den lille Ida" og Johanne [Hanne]. Født 13. december 1795 - Død 9. november 1874

Digter, tegner, kopist og sekretær på Det Kgl. Bibliotek, folkemindesamler, skuespilforfatter, Kunstakademiets sekretær, stifter af Kobberstiksamlingen, professor, Thorvaldsens biograf, håndbibliotekar mm. for kronprins Christian Frederik (Chr. VIII). Gift 1. gang: 18. marts 1829 med Sophie Holten, to børn, enkemand 1835. Gift 2. gang: 17. februar 1838 med Hanne Agesen, f. 1819. Fire børn.
(www.lokalarkiver.dk/bramsnaes/holten/just_mathias_thiele.htm)

Akvarel af Just Mathias Thiele

Dansk biografisk Lexikon - XVII. Bind: Uddrag og redigeret

Thiele, Just Matthias, 1795-1874, Forfatter, var Søn af Bogtrykker Joh. Rud. Thiele. og dennes 3. Hustru og er født i Kjøbenhavn 13. Dec. 1795. I 1806 blev han sat i de ustuderende Klasser i Borgerdydskolen i Kjøbenhavn; næste Aar blev ved Bombardementet hans Hjem en Del ødelagt, hans Skole brændte, og han selv saaredes

i Kjævebenet, hvoraf han hele sit Liv bevarede et Mærke. Han var derefter bestemt paa at ville være Artillerikadet. Samtidig hermed gik han paa Kunstakademiet og tegnede, og han naaede her til at «gjøre Prøvetegning til Avancement», men forlod saa Akademiet, fordi hans Skole fordrede hans Arbejde. Imidlertid var den militære Begejstring bleven svækket, og efter at han havde gennemgaaet Borgerdydskolens ustuderende Klasser, kom han i 1808 ind i Metropolitanskolen. Han skrev Vers, som gjorde ham bemærket i hans Kreds, og der var i det hele et vist kunstnerisk Snit over ham. I 1812 døde hans dygtige og elskværdige Moder, hans Fader faldt sammen, Finanskrisen i 1813 ødelagde Husets Formue, i 1815 døde Faderen, og Bogtrykkeriet arvedes af Just og en ældre Broder, hvilken sidste maatte holde sammen paa det hele. Sammen med Weyse løste han i 1815 Baggesens Gaade «Det evige Sindbillede eller Filosofiens Udgangspunkt og Ende», og da Baggesen havde læst Thiele's versificerede Besvarelse, erklærede han, at «fra i Dag af skulde hans Lykke være gjort i Danmark». Meget pathetisk modtog den ældre Digter den yngre og oplæste i sit Studereværelse et Digt, hvori han velsignede ham som sin fjerde Søn-, senere offentliggjorde han dette og optog flere af Thiele's Digte i sit Maanedsskrift «Danfana». I sit Hjærte sluttede Thiele sig dog til Oehlenschläger og studerede med Sympathi de tyske Romantikere; og snart brød han ogsaa med Baggesen. Under alle disse Strejftog til forskjellige Sider gik det tarvelig i Skolen; han forlod den og blev 1816 privat dimitteret af sin Ven Rudelbach.

I 1817 blev han ansat som Volontær ved det store kongl. Bibliothek; her begyndte han saa at skrive Folkesagn ud af gamle Bøger og Manuskripter, og efter nogle landlige Udflugter rundt paa Sjælland, under hvilke han havde nedskrevet mange Sagn, som Bønderne meddelte ham, udgav han «Prøver af danske Folkesagn» 1817 - Arbejde, som strax vandt megen Tilslutning, Fra 1818-23 udkom hans fortjenstfulde Værk «Danske Folkesagn» (4 Bind), hvoraf en ny, forøget Udgave tryktes 1843 (i 2 Bind; et 3. Bind: «Den danske Almues overtroiske Meninger», udkom 1860). -- I 1817 udgav han end videre en mislykket Fortælling, «Bjærgmandsdalen», og næste Aar en poetisk Nyaarsgave, «Rosenblade», med Bidrag fra flere af vore betydeligste Digtere. I 1818 tog han 2. Examen. I 1819 var han paa en lille Fodtur i Tyskland, Italien og Schweits. Efter sin Hjemkomst knyttedes han nøje til Etatsraad N. A. Holtens Familie, og der udviklede sig et Kjærlighedsforhold mellem ham og den ældste Datter, Ida, der til hans store Smerte døde i sit 17. Aar (1820). I 1820 var blevet opført paa det kongl. Theater hans af tysk Romantik paavirkede Sørgespil «Pilegrimmen», som til Dels gjorde Lykke; i 1821 udgav han et Skuespil i 3 Akter, «Kynast». I Foraaret 1822 tog han Bolig hos Rahbeks, hvilken Periode han har skildret i sine «Erindringer fra Bakkehuset» (1869). Stadig i disse Aar var han rundt i Landet paa Jagt efter danske Folkesagn. Faa Bibliothekerne gennemgik han de gamle Visehaandskrifter, mest for at korrigere og supplere Rahbeks, Nyerups og Abrahamsons noget overfladiske Udgave af dem; disse Samlinger fik Sv. Grundtvig senere til Afbenyttelse. I 1820 avancerede han til Kopist ved det store kongl. Bibliothek.

I Frederikke Bruns Hus havde Thiele gjort Bekjendtskab med Prins Christian Frederik og Caroline Amalie; han havde tilegnet hende sine «Rosenblade» og desuden skrevet en Kantate til dette Fyrstepar; paa sin Fodtur i Tyskland havde han i Ems været dets Gjæst, og Prinsen blev snart hans varme Beskytter. Thiele attraaede at blive Sekretær ved Kunstakademiet; hans Blik for Kunst var paa hans Rejse blevet skærpet, og efter sin Hjemkomst havde han atter gaaet paa Kunstakademiet. For end ydermere at udvikle sig som Kunstkjender søgte og fik han kongelig Understøttelse til en italiensk Rejse. 1823 drog han over Amsterdam til Paris og der fra over Genua og Florents til

Rom, hvor han blev Thorvaldsens daglige Gjæst. På et tidspunkt ytrede Thorvaldsen om det underlige i, at ingen dansk havde tænkt paa at skildre hans Levned, Ideen til at udføre dette Arbejde; med dette Forsæt forlod han Italien og kom i Sept. s. A. tilbage til Kjøbenhavn, hvor han snart opnaaede at faa den da ledige Sekretærplads ved Kunstakademiet. I 1828 blev han titulær Professor og næste Aar 3. Sekretær ved det store kongl. Bibliothek. Den 18. Marts 1829 ægtede han Sophie Holten (f. 4. Jan. 1806), en Søster til den før omtalte Ida H., og med sin Brud flyttede han ind paa Charlottenborg, hvor han i næsten 50 Aar - lige til sin Dødsdag havde Bolig. I de nærmest følgende Aar havde han været virksom med at redde kostbare Kobberstik fra det kongl. Bibliothek til Kobberstiksamlingen. Over 70.000 Blade, som vare ilde behandlede ved ækel Opklistring i Bøger, fik han i Aarenes Løb med stor Snildhed løsnede og rensede, saa at de atter kom til deres Ret. I 1835 tog Thiele sin Afsked fra Bibliotheket og udnævntes kort efter til Inspektør ved Kobberstiksamlingen, som snart ved hans Hjælp blev meget godt ordnet, S. A. mistede han sin Hustru, og til Oplivelse i sin Sorg foretog han sig saa i 1836 en Rejse til England og Skotland, om hvilken han offentliggjorde en Samling Breve (1837). Den 17. Febr. 1837 ægtede han Hanna Aagesen (f. 3. Dec. 1819 d. 26. Sept. 1892), Datter af Konferensraad N. A.. I 1838 blev han Privatsekretær hos Prins Christian; med ham og Caroline Amalie rejste han samme Aar til Berlin. I 1839 blev han Bibliothekar ved det kongl. Haandbibliothek. I 1844 sendte Regeringen ham til Rom, for at han der skulde tage Vare paa Thorvaldsens Efterladenskaber, hvortil Thorvaldsen i sit Testamente havde indsat ham. Begge de følgende Aar gjorde han Rejser til Tyskland. I 1854 blev han Medlem af samfundsraadet for «Samfundet til den danske Litteraturs Fremme», i 1856 valgtes han af Theaterdirektionen til Medlem af Theaterjuryen, og i 1861 blev han Direktør for den kongl. Kobberstiksamling; i 1851 var han bleven Etatsraad. 1871 tog han sin Afsked som Sekretær ved Kunstakademiet. Gigtskygdom gjorde ham i hans sidste Aar værkbruden, saa han var fuld af Lidelser. 9. Nov. 1874 døde han.

Foruden «Pilegrimmen» har Thiele faaet opført paa det kongl. Theater «Den neapolitanske Betler», dramatisk Skitse i en Akt (1831), «Thyre Boløxe og Herremanden», Skuespil i 5 Akter (1857), som, skjønt det savner en overvejet Plan og den romantiske Poesi, Stoffet fordrer, dog gjorde Lykke ved sin middelalderlige Karakter, og «Claus Rigmands Skat», romantisk Skuespil i 5 Akter (1859), der stod langt tilbage for det foregaaende; det var udramatisk og reddedes kun til Dels ved det gode Spil. 1864 blev det sammen med «En Vinternat og Dag» og «Kirsten Pils Kilde» udgivet under Titelen «Tre Folkesagnsdramer». Hans andre dramatiske Arbejder ere: «En Kjøbmandsdatter og en Kongesøn», Drama i 4 Akter (1854), «Romantiske Dramer» (1860). En stor Del Digte har han offentliggjort paa forskellige Steder og samlet mange af dem i det som Manuskript trykte «Vragstykker af et Digtterskib» (1848). Hans Hovedværker ere foruden de danske Folkesagn «Den danske Billedhugger Bertel Thorvaldsen og hans Værker» I-IV (1831-50), til hvis Udgivelse hans Svigerfader Holten hjalp ham, og «Thorvaldsens Biografi» I-IV (1851-56); disse Arbejder ere et dygtigt Samlerværk, hvilket var Thieles Styrke. End videre har han bl. a. udgivet «Den danske Kunstnerstat» (1854), «Kunstakademiet og Heststatuen paa Amalienborg» (1860), «Mindetale over Christian VIII» (1848) og «Af mit Livs Aarbøger, 1795-1826» (1873).

Uden at være en betydelig Aand havde T. mange og gode Evner og var kunstnerisk anlagt. Hans Hoved var klart, og han havde et rent, kjærligt Hjærte; han var harmonisk udviklet, rettænkende, fin og human, begejstret og deltagende, dertil smuk af Ydre - helt igjennem en lykkelig Mand, der var kommen paa sin rette Hylde.

Kildehenvisninger:

Erslew, Forf. Lex. J. M. Thiele, Af mit Livs Aarbøger. Samme, Erindringer fra Bakkehuset. Illustr. Tid. XVI, Nr. 791. C. Otto, Af mit Liv, min Tid og min Kreds. For Romantik og Historie XIV. A. Wilde, Memoirer 1850-53. Th. Stein, J. M. Thiele (1897)

O6f16 Ingeborg (Hansdatter) Foss de Hemmer er født omkring 1760, men fødslen fremgår ikke af kirkebogen. Hun bliver gift i 1781 efter bevilling dateret den 13. juli 1781 med forpagter Otto Bidsted på Fævejle. Vielsen foretages af hendes broder Henrich de Hemmer.

Ved folketællingen 1787 er Otto Christian Bisted hosbonde og Forpagter på Lychesholm i Lyngby Sogn. De har sønnen Hans Hemmer Bisted – 5 år. På gården befinder sig 14 tjenestefolk

Ved folketællingen 1801 er ægteparret stadig på Lychesholm nu med betegnelsen Howedgaard. De har 9 tjenestefolk. Ved folketællingen 1801 er Hans Hemmer Bidsler – 19 år og bosiddende i Randers og er discipel på Latinskolen. Hans er konfirmeret i Vejlby-Homå sogn 1796 – 14 år gammel

Kildehenvisninger

- Jeppe Aakjær
 Skivebogen – Historisk Aarbog for Skive og Omegn –1717: Ret og skjel før vi blev til
- Dolberg, C.A.S. og Plum, P.E.
 Metropolitanskolen gennem 700 år
- Danish Probate Search
 Dansk Demografisk Database - skifter
- Dansk Adels Årbog
 Årgang 1929, 1937 og 1951 ang. Foss-medlemmer
- Dansk Biografisk Leksikon
 Bind IV
- Dansk Biografisk Leksikon
 V. Bind – Niels (Christensen) Foss Dansk
- Biografisk Leksikon
 VIII. Bind
- Dansk Biografisk Leksikon
 XVII. Bind – Familien Thiele
- Førgaard, Niels Erik, Sognepræst
 Personlige oplysninger
- Hundrup, F.E.
 Lærerstanden ved Metropolitanskolen – 1872
- Jacobsen, K.E.
 Lokalhistorisk arkiv, Thorum 1979
- Jensen, Conny D., Bjerringbro
 Personlige oplysninger ang. Ræv-familien
- Jensen, Jens Jeppesen
 Kopier på Lokalhistorisk arkiv, Thorum
- Klastrup, Kristen
 Skivebogen – Historisk Aarbog for Skive og Omegn – 23. bind: Kvægpesten i Salling .
- Kjeldgaards fæsteprotokol
 Lokalhistorisk Arkiv - Thorum
- Kjøbenhavns Diplomatarium
 Bind V – Side 719-781 – Matthias Foss
- Kristoffersen, Aage og Niels, Breum
 Personlige oplysninger angående navne på gårde i Thorum og Tøndering sogne
- Krogh, Chr. N., Tøndering
 Skivebogen 1933 – Tøndering by
- Københavns Historie og ..
 Del V, bog IV, kap. II) O. Nielsen
- Langholz, Carl
 Berømte danskere
- Nordisk Slægtsforskning A/S
 Slægten Herlufsen fra Selde
- Olsen, Jens V., Roskilde
<http://jvo.dk/fuursaml>
- Olrik, H.G.
 Forstandere og lærere ved Den Kgl. Skole i Sorø (1586-1737)
- Poulsen, Ejnar
 Viborg Amts Degne- og Skolehistorie - 1957
- Poulsen, Henry, Tøndering
 Personlige oplysninger angående navne på ejendomme i Tøndering Sogn
- Riis, Jens Møller, Glamsbjerg
 Personlige oplysninger ang. slægter m.m.
- Slægten Thorsen
 Lokalhistorisk arkiv, Thorum – Arkivnr.: 84
- Soraner-bladet for marts 1930, 15. Aarg. No. 3 Hans Christian Pedersen Bjørn, Præst i Norge

Søltoft, C.

Thomsen, Asbjørn Romvig

Toft Pedersen, Jørn Jeppe

Zimmer, Line Karmann

Stamtavle over slægten Paludan-Müller – 1895

Min farfars aner – personlige oplysninger/inernet

Personlige oplysninger om gårde i Hinnerup,
Selde og Thorum

Personlige oplysninger fra præstetavlen i Simested
sogn

Oversigt over oplysninger hentet fra internettet:

www.aalborg.stift.dk/Kirker/budolfi/budolfi

www.arkiv.thisted-bibliotek.dk

www.baadlaug.dk

www.bjoerna.dk/Holberg/Brandes-1884.pdf

www.brock-brock.dk

www.danbbs.dk

www.da.wikipedia.org og www.home.no.net

www.elo.suite.dk

www.dis-danmark.dk/kirkeimg/ - 5k

www.familyon.net/individual

www.familysearch.com

www.fortunecity.com/millennium

www.galleri-bundgaard.dk/hoestemark

www.genealogy.arga.dk/getperson

www.gladsaxegymnasium.dk

www.gravstenogepitafier.dk/kettrup2.htm

www.hem.passagen.se/urbanjon

www.historielaget.jostedal.no

www.home.no.net/jeaas

www.hs-gym.dk/malerisamlingen/portraetter

www.sitecenter.dk/kkermit

www.kobenhavnhistorie.dk

www.kulturrejsen.dk/stor

www.lokalarkiver.dk/bramsnaes/holten/

just_mathias_thiele.htm

www.mik.dk

www.myweb.cableone.net

www.nomos-dk.dk

Matthias Foss

Laurids Foss

Portræt admiral Ole/Olaus Judichær

Peder Foss/Metropolitanskolen

Ove Christophersen Brock/Anne Sophie Hemmer

Hans Wissing de Hemmer

Magdalene Foss/ Johan Conrad Ernst

Hans Wissing de Hemmer

Kirker i Danmark - billeddatabase

Søster Foss/Christopher de Hemmer

Mormonernes database i Utah

Peder Foss/Slagelse skole

Matthias Foss

Børn af Christian Foss/Hans Wissing de Hemmer

Niels Foss – bog- og møntsamlers Bogmærke

Heraldik – Drude Foss og Peder Benzon

Christen Nielsen Foss

Jørgen Matthisen Foss – præst i Norge

Anne Margrethe Foss – bosiddende i Norge

Portræt - Christiane Marie Foss

Ægteskabsbevillinger

Arkitekt Johan Conrad Ernst

Herregården Hessel i Himmerland

Oplysninger om Just Mathias Thiele

Anne Koed de Hemmer/Johan Rudolf Thiele

Henrich de Hemmer – præst i Lyngby-Albøge

Anne Koed de Hemmer/Johan Rudolf Thiele

www.rosekamp.dk/Weilweb	Admiral Ole/Olaus Judichær
www.roskildehistorie.dk	Drude Catrine Foss
www.thistedmuseum.dk/historisk%20årbog)	Matthias Foss
www.varpelev.dk/praestedata.htm	Magister og sognepræst Niels Madsen Foss
www.web.telia.com	Släkten Oelreichs ursprung
www.web.telia.com/~u40107259/foss	Niels Christensen Foss
www.voneyben.dk	Niels Kjær de Hemmer – Lyngby/København